

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 5/13, marraskuu - joulukuu 2013, 12. vuosikerta, irtonumero 1,7 €

Meille kelpaa vain kestävä muutos

"Työllisyys- ja kasvusopimus" siv. 4
Pajusen budjettiesitys ei kelpaa siv. 5
Kunta- ja sote-uudistusfarssi siv. 6
Sodan aalto alkoi vyöryä länteen siv. 12
Venezuelan kuulumisia siv. 15
Gulag ja Sofi Oksanen siv. 16

Sähkön siirto maksaa pian enemmän kuin itse sähkö. Kuitenkin Fortum haluaa myydä siirtoverkkonsa ulkomaille. Emme hyväksy sitä emmekä VR:n henkilöliikenteen yksityistämistä. Kaikki uusliberalistisen politiikan linjaukset vievät kohti katastrofia. Poliitiikan suunta on muutettava.

Sivut 3,4,8 ja 9

Talvivaara seis ja kaivokset kansallistettava

Talvivaara on synkkä opetus ahneuden seurauksista. Bioprosessi Talvivaarassa on pysähtynyt ja toiminta perustuu rikkihappokasaliotukseen, jolle ei ole ympäristölupaa. Ainoa ratkaisu on sulkea Talvivaara. Ympäristön ja kansantalouden kannalta kestävin ratkaisu on kaivostoiminnan kansallistaminen. Meillä on lukuisia muitakin ympäristökysymyksiä, joihin uusliberalistinen politiikka ei kykene antamaan ratkaisua.

Katso sivut 2, 10 ja 20

Tyrmäysisku uusliberalismille EU-vaaleissa!

STP:n järjestöissä katsomme, että EU on uusliberalistisen kapitalismin organisaatio ja päämäärämme on EU:n ja uusliberalismin kaataminen. Se onnistuu luomalla laaja yhteisrintama, joka esittää nykyiselle markkinakapitalismille poliittisen vaihtoehdon ja tekee pitkäjänteistä työtä sen puolesta. EU-vaalien boikotointi ei nykytilanteessa tue tätä tavoitetta, vaan uusoikeistolaiselle kapitalismille on esitettävä selkeä vaihtoehto.

Katso sivu 7

Sivut 2-3

- Aloite takaisin työkansalle
- Kapitalismi uhka luonnolle
- Mitä on uusliberalismi
- Liikkeelle paneva voima

Sivut 4-5

- "Miinusratkaisu" syntyi
- Suonenjoen päätöksistä
- Pajusen budjettiesitys
- Kunnat tulilinjalla

Sivut 6-7

- Kunta- ja sote-"uudistus"
- Urpilaisen lähtölaskenta
- EU-vaaleissa uusliberalistista politiikkaa vastaan
- Kivinen tie

Sivut 8-9

- Väestötilastot valehtelevat
- Savisaari voitti Eestissä
- Miksi talous ei elvy
- VR:n yksityistämisestä

Sivut 10-11 (keskiaukeama)

- Guggenheim huumaa
- Ilmaston muutoksesta
- Kuka oli Pentti Haanpää?
- Kolme ajankohtaista kirjaa
- Fasistinen vastarintaliike

Sivut 12-13

- Sota vyöryi länteen -43
- Kenraali Vo Nguyen Giap

Sivut 14-15

- Kapitalismin kysymyksiä
- Pohjoismaat ja Obama
- Venezuelan kuulumisia
- Pohjois-Korean maatalous

Sivut 16-17

- Gulag ja Sofi Oksanen
- Veolialla lakko Bostonissa
- Pinochet ja "talousihme"
- Ilmari Huuskosen muistolle

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20 (takasivu)

- Talvivaaran taru lopussa?
- Avoin kirje Pekka Haavistolle

Kaikkien maiden proletaarit-
liittyykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:

Antti Siika-aho, PL 780, 00101 Helsinki

Helsinki 1.11.2013

Politiikan suuntaa muutettava – aloite pois oikeistolta

Yhteiskunnallista keskustelua on viime viikkoina hallinnut jyrkkä oikeistolaisuus. Kokoomusnuoret julkistivat tavoiteohjelman ja saivat juuri niin paljon mediajulkisuutta kuin olivat suunnitelleetkin. Perussuomalaisten kansanedustaja James Hirvisaari puolestaan valokuvasi ystävänsä Seppo Lehdon eduskunnan lehterillä tekemässä natsitervehdystä. Seurauksena oli Hirvisaaren loikka Muutos 2011-puolueeseen sekä tämän kyseenalaisen pienpuolueen nousu eduskuntapuolueeksi.

Jyrkän linjan oikeistolaiset hallitsevat mediapelin eivätkä median edustajatkään näytä karsastavan heitä. Kokoomusnuorten tavoiteohjelma sisältää useita kohtia, jotka toteutuessaan olisivat ristiriidassa lainsäädäntömme kanssa ja allekirjoittamiemme kansainvälisten sopimusten hengen ja jopa konkreettisten pykälien vastaisia. Esimerkkeinä mainittakoon kiintiöpakolaisten määrän rajoittaminen, kehitysavun lakkauttaminen sekä eräiden syrjintää ehkäisevien lakien kumoaminen. Nämä kokoomuksen kellokkaat saattavat muutaman vuoden kuluttua olla vahvasti vallan kahvassa toteuttamassa ohjelmaansa.

Oikeistotuulet puhaltavat muutenkin yhteiskunnallisissa ilmastossamme. Kansalaisia pelotellaan kuuliaisiksi taitavan propagandan avulla. Propagandan ytimeen kuuluvat tietyt, säännöllisesti toistetut hokemat. Väestön ikääntymisen haasteet, välttämättömät rakenteelliset uudistukset, kestävyysvaje, kilpailukyyn heikkeneminen, palkkamalti – kuulostaako tutulta? Hallitus vetoaa usein väestön ikääntymiseen. Se on kuitenkin Tilastokeskuksen tietoisesti luoma kupla, joka palvelee näppärästi hallituksen perimmäistä tavoitetta eli hyvinvointivaltion alasajoa.

Myös EU-komission varapuheenjohtaja Olli Rehn on toiminut ahkerasti suurkapitalistien äänitorvena. Rehnin mukaan on tärkeää, että Suomessa päästäisiin maltilliseen palkkaratkaisuun (MTV3 20.10.). Rehn väittää suomalaisen työn kilpailukyyn heikenneen. Näin varmasti onkin, jos vertaa suomalaista vaikkapa bangladeshiläiseen työvoimaan. Jos taas vertaa Saksaan tai Ruotsiin, niin väite ei pidä paikkaansa. Rehn korostaa, kuinka ”on hyvin tärkeää, että Suomessa kytetään puhaltamaan yhteiseen hiileen”.

Yhteen hiileen puhaltamisena tuskin voi pitää esimerkiksi Nokian johtajien palkitsemiskäytäntöjä, suuryritysten jättiosinkoja tai kuntien työntekijöitä uhkaavia lomautuksia ja irtisanomisia. Rehn luultavasti tarkoittikin, että työntekijöiden on uhraudettava vaikeina aikoina kapitalistien hyväksi – niin kuin aina talouslaman sattuessa. Kapitalistiseen järjestelmään kuuluu, että talouskriisit seuraavat toisiaan säännöllisin väliajoin.

Il maailmansodan jälkeen kommunismin pelossa rakennettua hyvinvointivaltiota ajetaan alas ennen muuta kuntasektorin kautta. Kunnat on pakotettu säästökuurille valtionosuuksia leikkaamalla ja alentamalla niiden osuutta yhteisöveron tuotosta. Kuntien säästöt iskevät suoraan hyvinvointivaltion ytimeen: terveydenhuoltoon, sosiaalitoimeen, perusopetukseen ja päivähoitoon.

Vallitsevassa tilanteessa ei ole muuta vaihtoehtoa kuin muuttaa politiikan suuntaa tuntuvasti. Ensiaskeleena on siirryttävä säänneltyyn markkinatalouteen, jossa pääoman valtaa rajoitetaan ja yhteiskunnan varallisuutta ohjataan kansalaisten hyväksi. Myöhemmin on huolehdittava siitä, ettei kansalaisille kuuluvaa valtaa enää koskaan luovuteta kansainväliselle, kasvottomalle suurpääomalle.

Toimituksen pääkirjoitus
Tommi Lievemaa

Tilaan

Kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15 €.

- Olen maksanut tilaushinnan 15 €
- Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66
- Lehti laskuttaa

Sukunimi _____ Etunimi _____

Lähiosoite _____ Postinumero ja -paikka _____

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki
Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com
Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös ilmoittamalla sen sähköpostilla tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Kapitalistien kilpailu luonnonvaroista – uhka luonnolle ja ihmiselle

Ympäristöjärjestö Greenpeace tempaisi melko railakkain ottein venäläisen Gazprom-yhtiön öljynporauslautalla sillä seurauksella, että useat aktivistit odottelevat nyt tuomioitaan tutkintavankeudessa. Aktivisteja saattaa odottaa jopa usean vuoden pituiset vankeustuomiot. Näin pitkät tuomiot tuntuvat kohtuuttomilta suhteessa tapahtumiin lautalla.

Voi tietysti todeta, että itsepäähän kaivoivat verta nenästään. Varmasti asia on näin, kyllä aktivistit tiesivät, mikä heitä odottaa jos ja kun jäävät kiinni. Toisaalta koko aiheesta, arktisten alueiden öljynporauksesta, ei keskusteltaisi todennäköisesti lainkaan ilman Greenpeacen tempausta. Kyseessä on arka aihe. Teollistunut maailma on edelleen hyvin riippuvainen öljystä ja öljyvarannot käyvät yhä niukemmiksi lähivuosina ja vuosikymmeninä. Arktisten alueiden luonto on hyvin haavoittuvaa ja onnettomuuden sattuessa öljyn puhdistus olisi hyvin vaikeaa tai jopa mahdotonta.

Erimielisyyttä arktisesta öljynporauksesta

Myös Suomi on pyrkinyt mukaan arktiseen öljybisnekseen. Asia nousi julkisuuteen äskettäin, kun valtion omistajaohjauksesta vastaava ministeri Heidi Hautala joutui jättämään tehtävänsä valtaisan kohun päätteeksi. Valtion sataprosenttisesti omistama, jäänmurtajia hallinnoiva Arctia Shipping oli sopinut monikansallisen öljyjätti Shellin kanssa yhteistyöstä öljyn koeporaustoiminnassa arktisilla alueilla. Sopimuksen kätilönä Shellin puolella on toiminut yhtiön hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollila.

Noin 40 Greenpeacen aktivistia nousi maaliskuussa 2012 Arctia Shippingin jäänmurtajille Nordicalle ja Fennicalle osoittamaan mieltään Shell-yhteistyötä vastaan. Mielenosoittajat poistui rauhallisesti aluksilta neuvoteltuaan poliisin kanssa. Poliisi ei pitänyt asian jatkosittelyä aiheellisenä, mutta Arctia Shipping teki asiaa rikosilmoituksen. Ilmoitus vedettiin pois Hautalan aloitteesta. Hänen mukaansa oli valtio-omistajan edun mukaista pyrkiä pikemminkin keskusteluun Greenpeacen kanssa kuin tehdä asiasta rikosilmoitus.

Hautalan kimppeun hyökät-

Ihmiset vastustavat kovaa teknologiaa, esim: ydinvoimaa, öljynporauksista merialueilla ja saastuttavaa kaivosteollisuutta. Vahingot kaatuvat loppukädessä työkansan harteille. Kapitalistit ovat yksimielisiä siinä, että esim. öljynporauksista ei voida estää, koska se sotii vapaan kilpailun periaatetta vastaan. Metalliliitto ja monet ”Ay-pomot” puolustavat ydinvoimaa sen ”työllistävän” vaikutuksen vuoksi. Tämä on sukua sille, että Merimies-Unionin ”asiantuntijaeläkeläiset” tukevat arktista öljynporauksista, ”koska sillä luodaan joitain työpaikkoja”. On helpompaa vaieta menetetyistä sadoista tuhansista työpaikoista, kuin ”työllisyyden” nimissä esiintyä kapitalistien rinnalla muutaman kovan tuotannon työpaikan puolesta. Ekosysteemin puolustaminen on työväenluokan ykkösasia, mutta se jää puolitehien, jos ei puututa kapitalistien oikeuksiin. Ympäristökysymys voidaan lopullisesti hoitaa vain yhteiskunnallisen sääntelyn kautta. Tilanne muuttuu, kun työväenliike ja luonnonsuojeluväki yhdistävät voimansa poliittisen vaihtoehdon puolesta, jossa toisiinsa läheisesti kuuluvana yhteiskunnallinen ja ekologinen hyvinvointi koordinoituaan vastaamaan toisiaan.

tiin voimakkaasti, koska tämä oli käyttänyt valtaansa valtionyhtiön toiminnan ohjaamiseen haluaansa suuntaan. Aiemmin samaista ministeriä on arvosteltu, koska hän ei ole puuttunut yhtiöiden asioihin riittävän ponnekaasti esimerkiksi kohtuuttomien palkkioiden tai irtisanomisten kohdalla. Omasta mielestäni Hautala toimi tällä kertaa oikein. Valtio ei voi omistajana jäädä pelkäksi sivustakatsojaksi näin merkittävässä kysymyksissä. Hautalan lisäksi myös liikenneministeri Merja Kylönen (Vas) on suhtautunut kriittisesti jäänmurtajiemme käyttöön arktisen öljybisneksen palveluksessa.

Tapauksen yhteydessä on puhuttu tuomiovallan koskemattomuuden tärkeydestä ja siitä kuinka Hautalan toiminta on loukannut tätä periaatetta. Asian voi nähdä toisinkin. Ensinnäkin Hautala ei voinut vaikuttaa oikeusprosessiin, koska mitään oikeusprosessia ei ollut käynnissä. Toiseksi poliisi katsoi, ettei Greenpeacen tempaus antanut aihetta jatkoimenpiteisiin; niitä kannatti vain Arctia Shippingin johto. Jos rikosilmoitus oltaisiin viety eteenpäin, olisi viesti ollut tyyli valtionyhtiön taholta: laillisuutensa mielenosoituksia ei siedetä, kun on kyse suuryhtiöiden eduista ja bisneksistä.

”Isojen poikien” varpaille ei saa astua

Hautalan vallankäyttö Greenpeace-asiassa oli melko maltillista, jos sitä vertaa erinäisten muiden, nykyisten tai aiempien ministereiden tyyliin hoitaa asioita. Muistetaanpa vain esimerkiksi Paavo Lipposen hyvin autoritaarista tapaa hoitaa pääministeriyyttä. Lähihistoriassa on ollut tapauksia, jolloin ministeri – useimmiten nainen – on savustettu virasta. Kyse on tavallisesti ollut poliittisista linjaeroista. Eroamaan pakote-

tut ministerit ovat yleensä edustaneet oman puolueensa valtavirtaan nähden edistyksempää linjaa. Näin oli asianlaita niin Sirpa Pietikäisen, Anneli Jäätteenmäen kuin Arja Alhonkin tapauksissa. Myös Ilkka Kanervan erottaminen ulkoministerin virasta sopii periaatteessa tähän kategoriaan; kokoomuksen ”vanhan liiton” miehen, Kanervan, korvasi vannoutunut trans-atlantikko ja EU-intoilija Alexander Stubb.

Hautalan tapauksessa taisi olla kyse siitä, että ministerin näkemykset eivät sopineet yhteen ”isojen poikien” eli suurporvareiden näkemysten kanssa. Nämä kun näkisivät mielellään Suomen mukana arktisessa öljybisneksessä, koska siellä liikkuvat isot rahat ja meillä on ”maailman parasta” osaamista alalla. Hautalan seuraajaksi valittu Pekka Haavisto otti ensi töikseen etäisyyttä Greenpeaceen ja ilmaisi Hautalaa myönteisemmän asenteen arktista öljynporauksista kohtaan. Jatkossa omistajaohjauksen, muun hallituksen sekä Arctia Shippingin välinen yhteistyö sujuneekin entistä kitkattomammin.

Hautala-episodin opetus

Toki Hautalalla oli jo aiempia rasitteita harteillaan. Muun muassa sekoillut pimeään työvoiman käytössä horjuttivat jo hänen asemaansa ministerinä. Hautalan poliittiset linjaukset ovat herättäneet ärtymystä eri tahoilla. Hautala korosti vielä viime töikseen tiedotustilaisuudessaan, kuinka hallituksen olisi syytä pitää kiinni tavoitteestaan nostaa kehitysapu 0,7 prosenttiin BKT:sta. Kokoomusnuoret puolestaan vaativat runsasta julkisuutta saaneesta tavoiteohjelmastaan nykyvuotoisen kehitysavun lakkauttamista.

Pedattiinko Hautala-kohun varjossa jo seuraavien eduskuntavaalien jälkeisen hallituksen linjauksien ja ministerin salkkujen? Kauhuskenaario olisi, että valtion omistajaohjauksesta ja kehitysyhteistyöstä vastaisi tulevasa hallituksessa kokoomuksen uusi tähtipoliitikko Susanna Koski. Valtion omistuksia on muutenkin jatkuvasti vähennetty uusliberalistien oppien mukaisesti viimeisen parinkymmenen vuoden aikana. Voi miettiä minkälaisia jälkeä kokoomuksen nuoret kellokkaat saisivat tässä asiassa aikaiseksi.

Hautala-episoodi kaikkine siihen liittyvine asioineen osoittaa kuinka tärkeää on säilyttää ja entisestään vahvistaa yhtiöiden yhteiskunnallista omistusta. Näin voidaan parhaiten taata – vaikkakin kapitalismin oloissa vain rajoitetusti – yhtiöiden demokraattinen valvonta. Arktisen öljynporauksen kaltaisista kysymyksistä pitäisi käydä avointa julkista keskustelua ennen kuin tehdään päätöksiä.

Tapaus osoittaa myös, että kun kapitalistit kilpailevat keskenään luonnonvaroista, niin siinä rytinässä luontoarvot ja muut ihmisten yleisen edun kannalta tärkeät asiat jäävät armotta jalkoihin. Ainoa tapa turvata maapallomme kestävä tulevaisuus on siirtyä maailmanlaajuisella tasolla sosialistiselle kehitysuralle. Jos ympäristöjärjestöt todella sisäistävät tämän tosiasian, avaa se myös ensisijaiselle luokkataistelle entistä lupaavampia näköaloja tulevaisuudessa.

Tommi Lievemaa

Mistä on kysymys uusliberalismissa?

Pekka Tiainen 27.10.-13

Markkinoliberalismi kaa-tui 30-luvun lamaan

Markkinatalouden kaikkivoipaisuuteen luottava markkinoliberalismi kärsi haaksirikon, kun taludet suistuivat 1930-luvun lamaan. Ongelma havainnollistuu, kun poika kysyi äidiltä, miksi on kylmä. Äiti sanoi, että koska ei ole rahaa hiiliin, joilla lämmitettiin tuolloin Yhdysvalloissa. Miksi ei ole rahaa, kysyy poika. Koska isä on työtön, vastaa äiti. Miksi isä on työtön, kysyy poika. Äiti vastaa: koska isä oli työssä hiilikaivoksella ja varastot ovat täynnä hiiltä eikä kellään ole rahaa sitä ostaa.

Lääkkeeksi kehitettiin keynesiläisyys

Lama siis aiheutti, ettei ollut kysyntää, mikä pahensi lamaa. Tätä ratkaistiin työllisyydellä, mutta myös kehitettiin keynesiläisyydeksi nimetty talouspolitiikka taloustieteilijä John Maynard Keynesin mukaan. Se muotoutui talouspolitiikaksi, jossa hyvin pelkistetyksi sanottuna laman oloissa lisätään kysyntää julkista velkaa lisäämällä. Korkeasuhdanteessa velkaa maksetaan pois ja julkisin toimin luotua kysyntää leikataan. Tätä kutustaan suhdannepolitiikaksi.

Keynesiläistä kapitalismia runsaat neljä vuosikymmentä

Tähän liittyi ajatus, että työttömyys ja inflaatio ovat toistensa vaihtoehdot. Siksi palkkainflaatiota pelkäämättä oli mahdollista lisätä kysyntää laman oloissa. Korkeasuhdanteessa taas piti rajoittaa työvoiman kysyntää, ettei se johtaisi palkkojen nousuun inflaatiota aiheuttavasti. Tätä esti työttömyyden pysyminen

Uusi on myönteinen sana ja liberalismissakin ovat omat hyvät puolensa, kun sillä tarkoitetaan moniarvoisuutta, sananvapautta, ajattelun vapautta jne. Mutta mistä on kyse uusliberalismissa ja uudessa talousliberalismissa? On mentävä ajassa taaksepäin. 1970-luvulla toisen maailman sodan jälkeinen voimakkaan kasvun kausi katkesi 1970-luvun lamaan. Syntyi ongelma.

Kuva: Heikki Mäntikkö

nen tasolla, jota kutsuttiin inflaatiota kiihdyttämättömäksi työttömyydeksi. Keskeisesti tämän varaan toteutettiin talouspolitiikkaa 1930-luvulta 1970-luvulle Yhdysvalloissa ja Läntisessä Euroopassa.

Keynesiläisyydellä ei voinut estää kapitalismin lamakautta

1970-luvun lama kuitenkin aiheutti ongelman, kun oli korkea inflaatio ja korkea työttömyys yhtä aikaa. Talouspolitiikka epäonnistui. Englannissa se johti tyytymättömyyden talveen 1979, kun palkoista tinkiminen ei ollutkaan johtanut hintojen nousun taittumiseen ja työttömyys paisui. Tämä johti työväenpuolueen vaalitappioon Thatcherille, joka oli konservatiivisessa puolueessa työntänyt syrjään nynnyiksi kutsumansa keynesiläiset. Thatcherin pääkohde oli ay-liike ja sen heikentäminen. Se onnistui hiilikaivos-

lakon hajottamisella.

Thatcherin- Reaganin- politiikka

Yhdysvalloissa Carter leikkasi menoja inflaation ollessa korkea ja työttömyys paheni. Kriisi pohjusti Reaganin valtaan nousun ja tuli reagonimiksi (Reagan economics) kutsuttu talouspolitiikka. Tämän Thatcherin ja Reaganin liitetyn talouspolitiikan nimitykseksi tuli uusi talousliberalismi ja monetarismi ja puhutaan myös tarjonnan talusteoriasta, kun kysynnän säätely hylätään. Mitä siis tämä tarkoittaa?

Vaikutetaan vain kierrossa olevan rahan määrään

Pelkistetyksi tämä lähtee siitä, että talouspolitiikalla ei voi vaikuttaa kysyntään. Talouspolitiikan tehtäväksi jää, että rahan määrä vastaa talouden tarpeita. Rahan määrää lisätään korkoja alentamalla ja vähennetään

korkoja nostamalla. Se on monetarismien opin perussisältö. Jos painetaan liikaa, siitä syntyy inflaatio. Tarjonnan lisääminen taas tarkoitti verojen alentamista. Perusteena oli, että liian korkea verotus ei lisää verotuloja, koska se painaa taloutta alaspäin. Opin mukaan veroja alentamalla saadaan aikaan yrittämisen lisääntyminen ja sen ansiosta verojen alentaminen lisää verotuloja. Verojen alentamisesta seuraa, että menoja on leikattava.

Markkinavoimien valta-uusliberalismia

Eli kun veroja ja menoja alennetaan ja siihen liitetään luopuminen talouspolitiikasta ja yksityistäminen, tila raivataan markkinavoimille ilman niiden säätelyä, joka taas on keynesiläisyydessä. Koska markkinavoimille annetaan valta, siksi kyse on talousliberalismista. Se taas merkitsee paluuta 1930-lu-

van lamaa edeltäneisiin oppeihin. Siksi kyse on talousliberalismin tuosta uudelleen ja uudessa tilanteessa. Siitä tulee ilmaisu uusi talousliberalismi. Uusi tarkoittaa kah-ta asiaa: uudelleen paluuta vanhaan ja toiseksi uudessa tilanteessa. Se muuntuu sanaksi uusliberalismi, kun taloudelliseen liberalismiin liittyy se, että yhteiskunta vetäytyy vaikuttamasta asioihin.

Verojen alentaminen ei toiminut

Kumminkin oppi verojen alentamisen verotuloja lisäävästä vaikutuksesta johtikin monestakin syystä Yhdysvaltojen velkaantumiseen Reaganin kaudella. Clintonin kaudella teknologiabuumin myötä tilanne paljon korjaantui, mutta taas uusliberalismin opit ja sodat johtivat Bushin kaudella pahentuneeseen velkakierteeseen ja pankkikriisiin. Siitä kärsitään nyt siellä ja EU ja EU-maat ovat velka- ja työttömyyskriisissä. Reaganin kaudella uusliberalismi ajautui kiville ja 2000-luvulla se johti haaksirikkoon. Samalla kehitys on johtanut pahenevaan eriarvoistumiseen, koska jättipankeille annettiin valta ja annettiin syntyä ökyrikkaiden verot välttävää kerrostuma. Tässä valossa uusliberalismi on erehdyttävä sana, koska se naamioi kehityksen kielteisyyttä.

Jälleen työllistäminen ja kysynnän vahvistaminen

Joudutaan uudelleen asettamaan kysymys kysynnän vahvistamisesta, työllisyystoimien lisäämisestä ja markkinatalouden ongelmien korjaamisesta. Nykyisessä maailmassa entistä keskeisempää on, että se tehdään samalla ympäristön kannalta kestävällä tavalla. On paljon muutakin, mitä ei yhteen kirjoitukseen voi mahduttaa.

Teksti: Pekka Tiainen
Toimituksen otsikointi

Liikkeelle paneva voima

Olisi kohtuutonta vaatia tai edes ajatella, että joka ikinen tietäisi, minkälaisessa maailmassa elämme. Harvaa se edes kiinnostaa.

Leipä kun on kiven takana eikä siinä ihan helposti innostu pohtimaan syntyjä syviä. Joskus kuitenkin kohdalle sattuu, että oman karvaan kokemuksen vuoksi parhaita – voi helvetti mitä paskaa herat jauhavat!

Karmeinta on se, että varsinaisia verovaroin rahoitettuja laitoksia voi surutta sanoa valehtelijoiden klubiksi. Niissä otsa hiessä ahertavat ihan tavalliset toimihenkilöt tietämättä, että hommat leivotaan tavalla, josta syntyy pelkkää potaskaa. Niitä johtaa Tilastokeskus, jota kaikki kritiikittä kumartavat.

Tilastokeskuksella on komeat strategiat ja arvot. Niitä voi esitellä häpeämättä kenelle tahansa, mutta kun niitä vertaa tuotettuihin tilastoihin, niin häpeän puna nousee naamalle – kuinka kehtaavat!

o o o

Jokainen tavallinen Taavi Talaja laskee ensin tulot ja sitten menot. Kansantaloudessa kaikki on toisin. Bruttokansantuote (bkt) on se, millä kaikki mitataan, mutta se on päätön

systemi. Sitä kuvaa mm. se, että jos tänä vuonna kaikki pysyy edellisen vuoden tasolla, mutta tuonti supistuu 5 %, niin bkt kasvaa 2,1 %!

Joka suuntaan vaikuttavaa on se, että bkt saadaan, kun kokonais-tuotannosta leikataan puolet pois. Sanovat, että ne ovat ostoja kolmansilta yrityksiltä. Missä nämä yritykset ovat, sitä ei kukaan tiedä, kun niitä ei ole olemassa. Tästä leikkauksesta jo Marx sanoi, että se vain noidutaan olemattomiin.

Bkt:n luvut eivät korreloi, jonka vuoksi niitä voi manipuloida mielin määrin. Ehkä hurjin esimerkki on Yhdysvallat. Se noudattaa ns. hedonista järjestelmää. Vuonna 2011 bkt oli 17,8 % normaalia suurempi. Siinä oli valtavasti pelkkää ilmaa.

o o o

EU:n ainoa ansio on, että se pakotti kirjaamaan näkyville kokonaistuotannon, mutta vastapainoksi se pakotti lopettamaan todellisten työtuntien keräämisen ja korvaamaan sen työvoimatutkimuksella. Se on itse asiassa gallup-kysely, jota on helppo manipuloida haluttuun suuntaan. Sillä työllisyys saadaan näyttämään aina todellisuutta paremmalta.

Vuonna 2012 työtunneissa oli haamutunteja 14,6 %. Se on 412 tuntia 1,3 miljoonaa pätkätyöläistä kohden. Kun vuosipalkka heillä oli

9 605,37 euroa ja tuntipalkka oli 11,13 euroa, niin haamutuntien vuoksi tuntipalkka laskee 7,53 euroon. Ei huijaaminen ole helppoa. Yleensä siitä joutuu kiinni.

Kaikkiaan tietävät, että Työ- ja elinkeinoministeriön ja Tilastokeskuksen työttömyyslukujen välillä on huikea ero. Työministeriön luvut ovat aina suuremmat. Jostain syystä tässä asiassa se ei alistu johtavan (määrävän) Tilastokeskuksen lukuihin, vaikka muut luvut ovat sen käsialaa.

Tilastokeskus sanelee esimerkiksi sen, paljonko maassa on työvoimaa, josta työttömyysprosentti lasketaan. Työvoiman osuus lasketaan työikäisistä eli 15–64 vuotiaista. Työvoima saattaa vaihdella vuosittain monta prosenttiyksikköä. Meillä se on yleensä 73–76 %. Kun työllisyystilanne on heikko, silloin porukkaa syrjäytetään, että työvoima olisi pienempi ja työttömyys näyttäisi kauniimmalta.

Työministeriön selvityksessä 'Työvoima 2025' vuoden 2030 työvoiman osuus työikäisistä on nostettu 83 prosenttiin!

o o o

Kuntien kirjanpito muodostaa oman lukunsa. Näin syksyllä budjettien laatimisen aikaan toivoisi, että kirjanpito olisi siinä mallissa

kuin 90-luvun alussa lainmuutoksella tarkoitettiin. Mutta eipä ole.

Lainmuutos markkinoitiin meillemme sillä perusteella, että sillä yksityisen ja kunnallinen tuotanto saadaan vertailukelpoiseksi. Mutta kuinka siinä kävikään? Kunnallinen tuotanto osoittautui heti kätevässä jo ennen lain toimeenpanoa ylivoimaisesti yksityistä edullisemmaksi.

Siitä tuli herroille hätä. Niinpä Esko Ahon hallitus asetti kirjanpitolautakunnan, joka määräsi, että kuntien on väärennettävä kirjanpitoa. Määräyksen mukaan omaisuustaseisiin piti palauttaa kaikki poistettu, tuloilla kokonaan maksettu omaisuus ja siitä pitää tehdä lainmukaiset poistot. Ne eivät kuitenkaan saa vaikuttaa kiinteistöjen tekniseen eivätkä uushankintahintaan, joista jatkossakin iästä ikuisuuteen lasketaan sisäiset korot ja poistot. Ja vielä. Vuosituloista maksettuja investointeja ei kirjata menoksi eikä omaisuuden myyntivoitoja tuloksi. Ne kirjataan vain rahoituslaskelmaan.

Tästä seurasi se, että kiinteistöistä alettiin periä sisäistä vuokraa, siirtämään rahaa taskusta toiseen. Sillä saatiin kunnallinen tuotanto näyttämään todellisuutta merkittävästi kalliimmalta ja yksityisen halvemmalta. Että näin.

Esimerkiksi näiden temppuilujen vuoksi Helsingin tilinpäätös näytti viime vuonna ylijäämää

138,3 miljoonaa, vaikka se oli 1 011,7 miljoonaa. Siitä maksettiin investointeja 1 177,9 miljoonaa, joten alijäämää oli 166,7 miljoonaa euroa. Jos kirjanpito hoidettaisiin lain mukaan, silloin päättäjät ja kuntalaiset näkisivät, että kuntien talouksia kuristaa valtionosuuksien leikkaamiset ja investoinnit.

Velkarakahalla tehtyjen hurjien investointien vuoksi mm. Kreikka ja Espanja ajautuivat nurkkaan. Ylimoitettut ökyinvestoinnit uhkaavat ainakin Helsingiä, Vantaata, Espoota ja Tamperetta.

o o o

Kapitalisteja nämä temppuilut eivät häiritse. Heillä on omat kirjanpitoa. Uskomattomiin mittoihin kasvatetuilla tilastopetoksilla ja väärentämällä tavoitellaan yhteiskuntarauhaa. Kun kansan kärsivällisyys on jo kovalta koetuksella, kapitalistit lakeijoine pelkäävät työläisten lakkoilua, jotka saattaa kasvaa kapinoinniksi saakka.

On pakko toivoa, että joka ikinen tietäisi, minkälaisessa valheiden täyttämässä maailmassa elämme, sillä tieto ja oma kokemus ovat joukot liikkeelle paneva voima.

Kai Kontturi

”Työllisyys – ja kasvusopimus” syntyi

Markku Nieminen
pääluottamusmies

Kupletin juoni

Keväällä käytiin neuvotteluja keskitetystä ratkaisusta. Sopuun ei kuitenkaan päästy. Sovun sanottiin kaatuneen elinkeinoelämän keskusliiton (EK) haluttomuuteen. Ei mennyt kuin muutama päivä, kun kuultiin, että porvarihallitus lupasi alentaa yhteisöveroa 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Oliko siinä syy, miksei työmarkkinasopua silloin syntynyt? - Annettiin kapitulisteille miljarin verran työläisten selkänahasta revittävä ”kilpailukyky”, eikä eliitti uskaltanut siinä saumassa sopia ostovoiman alen tamista tarkoittavasta 20 euron palkkaratkaisusta. Se ei silloin olisi duunareille mennyt läpi. Eikä mitään kiirettä ollut, koska ensimmäiset sopimukset päättyivät vasta 31.10. Tämäkö oli kupletin juoni?

Ei palkankorotus vaan sopimuskorotus

Työmarkkinakeskusjärjestöt koontuivat elokuun lopulla ”neuvotteluun” ja saivat nopeasti aikaiseksi tuloksen, joka kantaa nimeä työllisyys- ja kasvusopimus. Se syntyi varsin nopeasti. Herää epäily ettei asioista oli sovittu jo keväällä.

Sopimuksen palkkaratkaisu on nimeltään sopimuskorotus. Se on eri asia kuin palkankorotus. ”Sopimuskorotuksella tarkoitetaan palkantarkistuksia ja kustannusvai kutteisia työehtojen muutoksia.” Näin keskusjärjestöt asian tulkit sivat. Kyseessä on merkittävä avaus, joka työlläisten kannalta katsottuna hankaloittaa tulevaisuuden palkka neuvotteluita.

”Ruotsin ahdinkoa salail laan”

Jos porvareiden ja – niin, AY – joh tajien puheisiin on uskominen niin Suomen kilpailukyky on kiinni yksinomaan palkkatasosta. Jos asia on näin, niin silloin Ruotsi on Euroopan kilpailukyvyttömän maa. Siellä työn tuntihinta oli viime vuonna 41,9 euroa. Suomessa se oli 31,1 euroa. Jotta Suomi olisi yhtä kilpailukyvyttömän kuin Ruotsi, pitäisi työn tuntihintaa nostaa 10,8 euroa. Nyt sitä nostettiin vaivaiset 12 senttiä.

Ruotsissa sovittiin keväällä teollisuuden työehtoja ja reilun kuuden prosentin palkan korotuksista. Porvariston logiikan mukaan Ruotsin kilpailukyky on mennyttä ja maassa lama ja kamala työttömyys ja irtisanomisaalto. Jostain syystä medioissa ei Ruotsin ahdingosta puhuta mitään. Ei puhuta kun ei siellä mitään ahdinkoa ole.

Yritystukiä käyttöä yksinkertaistetaan

Työllisyys- ja kasvusopimuksessa sovittiin myös monista muista asioista kuten, että työttömyyskorvausta saa jo viiden omavastuupäivän jälkeen. Se on selkeä parannus nykyiseen seitsemään omavastuupäivään. Työtön voi myös tienata 300 euroa kuussa sen vaikuttamatta työttömyysturvaan. Tätä työntekijät tulevat varmasti käyttämään hyväkseen: Yritykset maksavat työttömälle kuukauden työstä 300 euroa eivätkä palkkaa normaaliin työsuhteeseen ketään. - Nuorten työllistymistä edistetään ja oppisopimukseen kehitetään uu-

Koko alkuvuoden kapitalistien etujärjestöjen johtajat ja poliittinen eliitti porvari -median suosiolla avustuksella rummuttivat kansalle kriisitietoisuutta. Heidän sanomansa oli, että Suomen kilpailukyky on romahtamassa tähän paikkaan. Vaatimuksia työajan pidentämisestä, palkkojen alentamisesta, sairausajan karenssista sekä eläkeiän nostosta ja muista heikennyksistä työläisten päänmenoksi heitettiin milloin minkäkin torkkupeiton alta.

Ay-johtoa marssimassa ”Heurekan Korpilampeen” hakemaan ohjeita, miten tehdään ”historiallinen sopimus Suomen luotsaamiseksi vaikeiden aikojen yli ja luodaan 30000 työpaikkaa”. He eivät vielä tähän päivään mennessä ole huomanneet, että kapitalistin säkki on pohjaton.

sia malleja ja nuorten palkkaamista kannustavaa palkkatukea yksinkertaistetaan. Suomeksi sanottuna yrityksille veronmaksajien pussista maksettavaa tukea yksinkertaistetaan, jotta yritykset välttyisivät monimutkaisesta hakuprosessista. ”Osa-aika työntekijöiden asema paranee sopimuksen myötä: Luvattiin selvittää kriteereitä, joilla tehty työaika voi vakiintua työsuhteen ehdoksi. Se luo turvaa esimerkiksi nollatyösopimuksen allekirjoittaneille.” Tämä asia haudattiin mahdollisesti perustettavaan kolmikantatyöryhmään, joka mahdollisesti tulee ehdottamaan toimenpiteitä tilanteen selkiyttämiseksi. Mitään takarajaa ryhmän työlle ei esitetty, joten jää nähtäväksi selkiytykö tilanne tältä osin koskaan.

Painostusta eläköitymis kysymyksissä

Eläkeuudistuksesta työmarkkina järjestöt sopivat neuvottelevansa syksyyn 2014 mennessä ja uudistus tulee voimaan viimeistään vuoden 2017 alusta.

Tulemme varmasti näkemään lähipäivinä alkan valituksen siitä, kuinka Suomen huoltosuhde vinoutuu ja rahat loppuvat, kun eläkeläisten määrä kasvaa räjähdysmäisesti ja siksi eläköitymisikää pitää korottaa. - Eläkkeelle siirtymisen alarajan nosto tulee estää. Se on lähitulevaisuuden tärkeimpiä taistoja.

Valtio tukee tekemällä tuloveroasteikkoihin 1,5 prosentin inflaatiotarkistuksen ensi vuonna sadantuhannen euron tuloihin saakka. Taas kerran valtio pantiin maksamaan osaa duunarin ostovoimasta. Vielä viisitoista tällaista inflaatiotarkistusta, niin valtio pitää lakkauttaa, kun siltä loppuvat rahat, kun ei ole enää tuloverotuloja!

Työmarkkinajärjestöt sopivat selvittävänsä yhdessä kirkon edustajien kanssa mahdollisuuden siirtää loppuinen ja helatorstai lauantaipäiville. Tästä ei ole puhuttu mitään julkisuudessa vähään aikaan. Ilmeisesti siirrosta eli työajan pidennyksestä on luovuttu, koska kirkko sitä vastusti.

Ei hyväksyttyä rajoituksia työtaisteluoikeuteen

Työmarkkinajärjestöt sopivat perustavansa työryhmän arvioimaan nykyisen työehtosopimusla-

kiin ja työriitojen sovittelulakiin perustuvan neuvottelujärjestelmän toimivuutta ja kehittämistarpeita syksyn 2014 loppuun mennessä. Tämä on kirjattu sopimukseen työnantajapuolen vaatimuksesta. Heidän tarkoituksenaan on saada lisää rajoituksia työtaisteluoikeuteen. Sopii toivoa - ei vaan vaatia, ettei työntekijäpuolen edustajat suostu mihinkään rajoituksiin. Päinvastoin kaikki työtaisteluoikeuden rajoitukset tulee poistaa.

Vastustavat äänet hukutetaan

Ensimmäisenä sopimuksen hyväksyi -taas kerran- metalliliitto valtuustonsa kokouksessa 6.9. Siellä esitettiin sopimuksen hylkäämistä, mutta metallin valtuuston de-

maripuheenjohtajan kokousteknisen venkoilun ansiosta sopimuksesta ei äänestetty, vaan siihen tuli vain kolme eriväliä mielipidettä. Metallin neuvotteli teknologiateollisuus ry:n kanssa keskitetyn pohjalta oman sopimuksensa.

Liittovaltuusto käsitteli sopimusta 15.10. Myös tätä esitettiin hylättäväksi, mutta jälleen kerran puheenjohtajan venkoilun ansiosta siitäkään ei äänestetty eikä tullut edes eriväliä mielipiteitä, vaan puheenjohtaja totesi, että metallin valtuusto hyväksyi sen yksimielisesti. Työllisyys – ja kasvusopimus kattaa 93 prosenttia palkansaajista. Se on siis melko kattava. Ulkopuolelle jäivät vain rakennusala, Finnairin työntekijät, sekä viestintä ja logistiikka-ala.

Yhteistyösopimus- pelkkää paperiäkö?

Kuljetusalan liitot **AKT**, lentoemäntien ja stueritien liitto **SLSY**, ilmailualan unioni **IAU**, **rautatievirkamiesliitto**, **veturimiesliitto**, merimiesunioni **SMU**, sekä posti – ja logistiikka alan unioni **PAU** sopivat syksyllä yhteistyösopimuksen jonka mukaan ne tukevat toisiaan erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa esimerkiksi nykyisiä työehtoja pyritään heikentämään, työnantaja julistaa työsulun tai, jossa käytetään rikkurivälikäytä. Nyt on kuitenkin tilanne, jossa **AKT** hyväksyi keskitetyn ratkaisun ja **SLSY**, **IAU** ja **PAU** ovat sopimuksen ulkopuolella. Ja nimenomaan siksi, että työnantajapuoli on esittänyt heikennyksiä työehtoihin. On sinänsä surullista, että kuvatus kaltaisia yhteistyösopimuksia pitää tehdä: Eikö se ole päivän selvää, että vaikeuksissa olevia aloja tuetaan ja autetaan? Tais teluhan on yhteinen, onhan?

SLSY:llä ja IAU:lla on vastasaan valtion enemmistön omis-

tama Finnair ja PAU:lla Itella. Finnair on vaatinut yritys kohtaisten säästöjen kirjaamista työehtosopimukseen. Tätä eivät työntekijä järjestöt voineet hyväksyä. Finnairin ja Itellan työntekijöille on annettava kaikki tuki – ja vaadittava valti onohjauksesta vastaavaa tuoretta kehitys ja yhteistyöministeriä Pekka Haavistoa ohjaamaan näiden yritysten johtoa luopumaan työehtojen heikennysvaatimuksista.

Kapitalistien säkki ei täyty koskaan

Työllisyys – ja kasvusopimus siis tuli hyväksytyksi 25.10, joka oli asetettu takarajaksi. Porvarit ovat kilvan kehuneet liittoja vastuullisuudesta. Kapitalisteilla onkin aihetta tyytyväisyyteen. Duunareilla ei ole, koska ostovoima laskee ja elämisen edellytykset heikkenevät. EK:n potot Ilpo Kokkila ja Jyri Häkämies saivat vain vaivoin pidettyä naamansa peruslukemilla sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Porvarit ovat kehuneet sopimusta ja samalla sanoneet, että tulevaisuudessaakin on tehtävä maltillisia sopimuksia, että kilpailukyky säilyy. Kapitalistille ei mikään riitä. Heillä näköä kasvaa syödessä eikä heidän säkkinsä tule koskaan täyteen.

Uskomme enemmän joulupukkiin kuin 20000 työpaikkaan

SAK:n puheenjohtaja Lauri Lyly kiitti ammattiliittoja kyvystä vahvistaa palkansaajien luottamusta tulevaisuuteen. - On vaikea ymmärtää, mitä Lyly tällä tarkoitti. Ostovoima laskee ja vaikeuttaa tulevaisuudessa duunarin elämää. Kuinka ostovoiman lasku voi vahvistaa ”palkansaajan” tulevaisuususkkoa?

Jatkuu sivulla 5

Suonenjoen sosiaalilautakunta teki lainvastaisen päätöksen

Suonenjoen sosiaalilautakunta päätti kokouksessaan 26.9.2013, että kaikilta toimeentulotuen saajilta leikataan perustoimeentulotukea 20 prosentilla loppuvuoden (1.10 - 31.12.2013) ajan. Lisäksi sosiaalilautakunta päätti myös, ettei toimeentulon asiakkaille myönnetä loppuvuonna täydentävää toimeentulotukea lainkaan. Täydentävää toimeentulotukea myönnetään esimerkiksi lasten harrastuksiin ja päivähoitomenoihin, vuokravakuuteen ja välttämättömien kodinkoneiden hankintaan.

Päätös on selvästi lainvastainen. Tein asiasta 5.10.2013 kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle. Asia on apulaisoikeusasiamiehen toimesta lähetetty selvityspyynnölle Suonenjoen sosiaalilautakuntaan. Pyysin eduskunnan oikeusasiamiestä selvittämään myös täydentävän toimeentulotuen leikkaamisen lainmukaisuuden.

Toimeentulotuesta annetun lain mukaan perusosan suuruutta voidaan alentaa enintään 20 prosenttia sellaisen henkilön osalta, jonka toimeentulotuen tarve aiheutuu siitä, että hän kieltäytyy työstä tai työvoimapalvelusta. Toimeentulotuesta annettu laki ei siis mahdollista kaikkiiin tuensaajiin kohdis-

tuvia leikkauksia. Tukea voidaan siis alentaa vain selvissä työstä tai työvoimapalvelusta kieltäytymistapauksissa ja silloinkin tarjottu työ tai palvelu on näytettävä yksilöidysti toteen.

Ymmärrän, että kaikki sosiaalilautakunnan jäsenet eivät välttämättä tunne lakia, mutta ainakin sosiaalilautakunnan esittelijän /esittelijöiden olisi tullut huomata tämä selvästi laitton säästökohde.

Kanteluni kohdistuu myös Suonenjoen sosiaalijohtajaan. Asian (sosiaalilautakunnan lisämäärärahahakemus vuodelle 2013) valmistelijana on toiminut sosiaalijohtaja. Sosiaalijohtajan olisi tullut korkeassa virassa ja leikkausasiasta tietoisena ymmärtää, että tämä leikkauskohde on selvästi laitton. Katson, että hän ei ole täysin täyttänyt virkavelvollisuuttansa. Hän oli toimeentulotuen leikkauksesta päätettäessä sosiaalilautakunnan kokouksessa jopa läsnä eikä hän silti puuttunut asiaan.

Asiaa on kommentoinut myös Suonenjoen sosiaalitoimen johtava sosiaaliohjaaja. Ihmettelen, miksi hän ei ole ottanut siihen kantaa, että kyseessä on selvästi laitton leikkauksikohde. Hänen olisi sosiaaliohjaajana tullut ymmärtää edes sen verran lainsäädäntöä, että kaik-

kia toimeentulotuen saajia koskevat leikkaukset ovat laittomia.

Suonenjoen kaupunginhallitus päätti palauttaa asian takaisin sosiaalilautakunnan käsittelemään uudelleen päätöksensä toimeentulotuen leikkaamisesta. Asian jälkipuolteen laillisuusvalvonassa (eduskunnan oikeusasiamies) on kuitenkin myös mielestäni tarpeen.

Henri Autero
Vaasa
hsa@hotmail.fi (ei .com)

Lähteet:

Iltalehden netti uutinen (4.10.2013): Suonenjoella säästetään: Toimeentulotukeen suunnitellaan rajuja leikkauksia: http://www.iltalehti.fi/uutiset/2013100317562732_uu.shtml

Suonenjoen sosiaalilautakunnan lisämäärärahahakemus vuodelle 2013: <https://mansikka.suonenjoki.fi/d5web/kokous/20131047-8.PDF>

Laki toimeentulotuesta (Finlex): <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971412>

Savon Sanomien netti uutinen (7.10.2013): Lautakunnan päätös vastoin lakia: <http://www.savonsanommat.fi/uutiset/kotimaa/lautakunnan-paatos-vas-toin-lakia/1680103>

Pajusen budjettiesitys ei kelpaa - palveluihin löytyy lisää rahaa Helsingin Energian voitoista

Helsingiläisten lapsiperheiden, vanhusien, sairaiden ja vammaisten palvelut heikkenevät ja lähipalvelujen tiloja karsitaan, jos kaupunginjohtaja Jussi Pajusen julkistama ensi vuoden budjettiesitys hyväksytään. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei hyväksy peruspalvelujen heikentämistä ja esittää niihin ohjattavaksi lisää rahaa Helsingin Energian ja Sataman liikevoitoista.

Erityisesti peruspalveluissa määrärahojen lisäys jää selvästi alle kustannustason nousun. Sivistystoimeen esitetään vain 0,5 % lisää tämän vuoden toteutumaennusteeseen verrattuna. Sosiaali- ja terveyspalveluissa luku on 1,6 %. Samaan aikaan hintatason arvioidaan nousevan yli kaksi prosenttia, asukasmäärä kasvaa noin 8 500 ja palveluissa on jo valmiiksi pulaa resursseista.

Kaupunginjohtajan esityksen tulopuolelta puuttuvat kokonaan tuloutukset kaupungin liikelaitosten tämän vuoden voitoista, jotka ovat ennusteen mukaan 200 miljoonaa euroa. SKP:n ja Helsinki-listojen valtuustoryhmä on esittänyt, että voittovaroista ohjataan puolet peruspalveluihin.

On myös syytä muistaa, että Helsinki ei ole ottanut velkaa palveluihin vaan investointeihin. Uudet investoinnit pitää mitoittaa niin, että niiden rahoitus ei heikennä palveluja. Guggenheim-museon. Kruunuvooren selän siltojen ja kalliiden autotunnelien kaltaisista hankkeista on syytä luopua.

On myös syytä muistaa, että Helsinki ei ole ottanut velkaa palveluihin vaan investointeihin. Uudet investoinnit pitää mitoittaa niin, että niiden rahoitus ei heikennä palveluja. Guggenheim-museon. Kruunuvooren selän siltojen ja kalliiden autotunnelien kaltaisista hankkeista on syytä luopua.

Heikommilta leikataan

Kaupunginjohtaja esittää, että lasten ja nuorten hyvinvointiin viime vuosina varattu 6 – 10 miljoonan euron erillishoidot lopetetaan. Päiväkotipaikkoja lisätään vain noin 250, vaikka alle kouluikäisiä lapsia tulee lisää noin 1 000 vuodessa. Samaan aikaan vähennetään kotihoidon tukea.

Vanhusten laitoshoidosta aiotaan vähentää 50 000 hoitovuorokautta, vaikka laitospaikoista on jatkuva pula. Myös päihde-

Helsingissä on pitkään kokoomuksen toimesta nostettu esiin mahdollisuus mm. vähentää terveyskeskusten määrää nykyisestä 26:sta neljään. Kolme vuotta sitten asukkaiden toimesta torpattiin ns. "Pajusen lista", jossa pyrittiin rajulla kädellä leikkaamaan lähipalveluja. Kokoomuksen pyrkimys Helsingissä kulkee täysin samassa linjassa hallituspolitiikan kanssa, jossa halutaan vähentää julkisia palveluja, etä ne voidaan siirtää yksityisen bisnestoiminnan piiriin. Tästä totesi mm. SKP:n ja Helsinki-listojen valtuutettu Yrjö Hakanen 14.3.-13 yleiseurooppalaisen toimintapäivän tilaisuudessa, että "Helsingin liikelaitokset tuottivat viime vuonna voittoa yli 100 miljoonaa euroa, mutta siitä huolimatta esitetään julkisiin palveluihin leikkauksia". Helsingissä on meneillään kaupungin talousarvion käsittely. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on kaupungin hallituksessa hyväksynyt budjettiesityksen. Mutta sitä vastoin osa vasemmistoliiton valtuustoryhmän jäsenistä haluaa budjettiin muutoksia. Pajusen budjettiesitykseen tultaneenkin marraskuussa tekemään useita muutosesityksiä. Valtuutettu Yrjö Hakanen on arvioinut Pajusen budjettiesitystä omissa tiedotteissaan.

Helsingin johto on koko ajan ollut leikkaamassa peruspalveluja. Kuvassa asukkaat 8.1.-11 muistuttavat kaupungin terveyslautakunnan jäsenille, että Koskelan terveysasemaa ei saa lopettaa.

huollon ja kehitysvammaisten laitospaikkoja vähennetään ja vähennys on suurempi kuin asumispalvelujen lisäys näillä aloilla. Vammaisilta leikataan lisäksi kuljetuspalveluista. Samalla kun kaupunki karsii omia palveluja, lisätään palvelusetelien käyttöä, joka lisää omavastuuosuuksien takia eriarvoisuutta palvelujen saannissa.

Lähes 50 miljoonalla karsitun investointiosaan sisältyvät uuden Keskustakirjaston ja Mäntäläntien rakennushankkeet. Kirjastojen aukioloaikoja aiotaan kuitenkin supistaa. Joukkoliikenteen lippujen hintoja ollaan taas nostamassa ja joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen investointeja karsitaan.

"Työllisyys- ja kasvusopimus" syntyi...

Jatkoa sivulta 4

KESKO:n pääjohtaja Matti Halmesmäki vahvisti palkan- ja kasvusopimusta tulevaisuususkon pe- lottelemalla, että kaupan alalla työvoimaa joudutaan vähentämään 10 prosenttia. Se tarkoittaisi 30.000 ihmiselle potkua. Halmesmäki varoi visusti kertomasta, mihin hän arvostaa perustaan. Olikohan arvion taustalla se, ettei kansalla ole enää varaa mihinkään ylimääräisiin ostoksiin ja sen vuoksi kaupan katteet laskevat.

Eliitti on esittänyt arvioita että sopimus vahvistaa työllisyyttä ja luo 20 000 uuta työpaikkaa. Uskokoon ken tahtoo.

Työllisyys- ja kasvusopimus on petosta - silti tulee järjestäytyä

Kapitalistien määrämänä unena on aina ollut se, että työläisille maksetaan vain sen verran palkkaa, että he kykenevät tekemään työnsä. Vieläpä niin että sen pienen palkan mak-

saa joku muu kuin kapitalisti. Tähän suuntaan otettiin taas askel tai pari. Duunarin kannalta työllisyys – ja kasvusopimus on yksiselitteisesti huono.

Huonojenkaan sopimusten hetkellä ei ole järkeä erota ammattiliitosta. On vain ryhdyttävä taistelemaan kovemmin AY - liikkeen suunnan muuttamiseksi. Liitosten ulkopuolella se ei onnistu. Sitäpaitsi: Jos järjestäytymisaste tippuu alle 50 prosentin, niin sopimusten yleissitovuus on mennyt, eikä meillä ole enää mistä neuvotella. Liittymällä ammattiosastoon duunarit muodostavat ammattiliiton, jonka jäseniä ja isäntiä he ovat. Liiton johto on vain työvoimaa, jonka jäsenistö on palkannut.

Jäsenistö on otettava liitoissa valta itselleen. Parhaiten se tapahtuu, kun ryhdytään itse toimimaan omien – ja heikoimpien etujen puolesta eikä anneta palkollisten sanella. Jäsenistöön pitää olla se, joka sanelee.

Markku Nieminen
Toimituksen otsikointi

Rajummat karsimiset uhkaavat, jos Kataisen hallituksen esitys kuntien palvelujen karsimisesta miljardilla, toteutuvat. Helsingin osuus niistä olisi asukasmäärän pe-

rusteella noin sata miljoonaa.

Liikelaitosten yhtiöittämisessä on vaihtoehtoja

Kaupunginjohtaja esittää kunnal-

Hallitus pakottaa kunnat ahtaalle

Jyrki Kataisen hallitus on kutsunut elokuussa julkistamaansa valtion ensivuoden talousarvioesitystä rakennemuutosbudjetiksi. Rakenteiden muutoksista todellakin voidaan puhua, sillä tulilinjalle ovat joutumassa julkisten palveluiden ohella myös kunnat.

Kuntien palveluiden, -talouden ja -itsenäisen aseman turvaaminen oli vaaleissa -12 keskeisin teemme. Kuntien toiminnalta riistetäänkin taloudellinen pohja, että saadaan peruste niiden lahtaukselle.

Kuntien omavastuu liisääntyy

Hallitus on jo käynyt kuntien peruspalveluosuuksien kimppuun. Vuoteen 2017 asti ulottuvien leikkauksien seurauksena kunnilla on jäämässä noin 6,6 miljardin euron valtionosuudet saamatta. Vuositasolla tämä merkitsee noin 1,3 miljardia euroa aiempaa pienempiä tukia. Leikkaukset aiotaan toteuttaa pienentämällä nimenomaan peruspalveluiden valtionosuusprosenttia, joka merkitsee käytännössä kuntien omien maksuuksien kasvamista.

Peruspalveluosuuksien leikkauksen ohella myös yhteisöveroprosentin alentaminen iskee kuntiin rajusti. Viime vuonna menetykset olivat niiden kohdalla yli 230 miljoonaa euroa. Valtio on lupailut

korvata kuntien menetykset, mutta yhdessä leikkausten kanssa tulos jää laihaksi. Joidenkin arvioiden mukaan kuntien tulomenetykset yhteisöverosta ja valtionosuuksista tulevat olemaan kaikkiaan lähes viisi miljardia euroa seuraavien vuosien aikana.

Palvelut heikkenevät

Kuntiin kohdistuvat leikkaukset vaikuttavat nopeasti tavallisten kuntalaisten arkeen. Jo nyt monissa kunnissa palveluiden heikentäminen ja ulkoistamiset kasvattavat tuloeroja luoden sosiaalista eriarvoisuutta. Kehitys näkyy erittäin selvästi pääkaupunkiseudulla. Pienet kunnat taas joutuvat karsimaan kaikki "ylimääräiset" palvelut ylläpitäkseen pystyessä edes lakisääteiset velvoitteensa.

lisina liikelaitoksina toimivien Helsingin Energian ja Sataman yhtiöittämisestä. Myös ruoka- ja tilapalveluja tarjoavan Palmian yhtiöittämisestä selvitetään. Kokoomuksen pitkään ajamaa yhtiöittämisestä perustellaan kuntalain muutoksella, jonka mukaan avoimilla markkinoilla kilpailevat kuntien liikelaitokset tulee yhtiöittää. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei Pajusen esitystä hyväksy.

Laki jättää mahdollisuuden eriyttää toisistaan avoimilla markkinoilla tapahtuva ja vain kuntalaisia palveleva toiminta, joista jälkimmäistä ei tarvitse yhtiöittää. Yhtiöittämisvelvoitteen ulkopuolelle voitaisiin jättää kaukolämpö kokonaan ja sähkön myyminen helsingiläisille, samoin sataman harjoittama ns. landlord-toiminta, Hakanen toteaa. Hän muistuttaa, että yhtiöittäminen tulee kuntalaisille kalliiksi muun muassa yhteisöverojen takia.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä on organisoitunut toimintaa, jossa valmistellaan vastaesityksiä marraskuun alussa valtuuston käsittelemään tulevaan budjettiin. Tiedossa on, että näitä esityksiä tulee muualtakin mm. vasemmistoliiton piiristä.

Keväällä ryhmä jätti runsaat kymmenen aloitetta budjettiin, joihin osoitettiin myös rahoitus kaupungin liikelaitosten tuotoista. Suurimmat lisäykset tarvitaan vanhuspalveluihin, lasten päivähoitoon ja perusterveydenhuoltoon. Kaupunki voi myös hillitä omalta osaltaan asumismenojen nousua ja edistää työllisyyttä muun muassa perustamalla oman rakennusliikkeen.

KÄ/toimitus/
blogi: www.yrjöhakane.fi

Leikkaukset vaikuttavat myös kuntien henkilöstöön. Kevään arvion mukaan jatkossa kunnallisen henkilöstön määrä tulee vähenemään dramaattisesti. Kun tällä hetkellä kunnallista henkilöstöä on 430 000 henkilöä, arvioidaan henkilöstön määrän vähenevän noin 10 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Henkilöstömäärää vähentävät muun muassa toiminnan tehostuminen, säästöjen tarve ja rakennemuutokset. Muutokset näkyvät selvimmin sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Leikkaukset johtavat ulkoistamiseen

Kataisen hallituksen linjaukset ovat saaneet kunnat nousemaan vastarintaan. Samalla vaatimukset politiikan suunnan muuttamisesta ovat kasvaneet. Suurin huoli koskee palveluiden tuottamista, sillä leikkaukset pakottavat monet kunnat ulkoistamaan palveluitaan.

Ulkoistamisriski merkitsee lähes väistämättä palveluiden laadun romahtamista ja niiden katoamista vähävaraisten ulottuvilta. Kuntaliiton viime vuonna julkistama selvitysten mukaan yli neljäsosa kunnista oli palauttanut aiemmin ulkoistamia palveluita takaisin omaksi tuotannokseen. Monien kuntien kohdalla tuo toimenpide ei kuitenkaan enää ole mahdollista, sillä valtionosuuksien leikkaukset ja omavastuun kasvattaminen ovat tehneet niin suurkaupungeista kuin peräkylistäkin markkinavoimien panttivankeja.

KÄ/AS

Kunta- ja sote-uudistusfarssin loppunäytös

Kolme viime hallitusta on ajanut kunta- ja palvelurakennuudistusta (KUPRU) kuin käärmettä pyssyyn. Mammuttikuntien puolesta on esitetty asioita, joihin kuntakoolla ei ole vaikutusta - väestön ikääntyminen, kuntien velkaantuminen ja kuntapalvelujen saatavuus sekä terveydenhoitohenkilökunnan värväys syrjäkulmille jne. Jokainen täysipäinen tietää, että ihmiset vanhenevat kuntarajoista riippumatta ja syrjäseudut pysyvät syrjäseutuina kuntarajaveivauksesta riippumatta.

Puolitoista vuotta sitten Kataisen hallituksen kuntaministeri Henna Virkkunen lähetti valtiovarainministeriön kuntaosaston karttarajoituksen tuloksen maakuntiin kuulemiskierrokselle. Kuntalahtaus torjuttiin silloin ja on torjuttu myös sen jälkeenkin. Kuopion hyisellä torilla kuntapäätäjiä olivat 13.3.-12 tervehtimässä vas. lukien Pasi Tervo, Paavo Svonn, Juhani Tanski, Heikki Heliö, Teuvo Taskinen sekä Asko Julkunen. (Asko otti kuvan, eikä siksi näy kuvassa)

Prologi

Tähän asti suurin kuntauudistus tehtiin vuonna 1944 ja se vahvistettiin Pariisin rauhansopimuksessa 1947. Esko Ahon hallituksen ministeri Mauri Pekkarinen piirsi EU-jäsenyysneuvotteluihin Suomen kartan, jossa maa oli jaettu 88 EU:n tilastoalueeseen. Pekkarinen kiistää, että se olisi kuntakartta, mutta Vanhasen, Kiviniemen ja Kataisen hallitukset ovat pitäneet sitä kuntalahtauksen pohjapaperina. Matti Vanhasen hallitus aloitti vuonna 2007 ns. Paras-hankkeen, joka tähtäsi suurkuntien muodostamiseen. Paras-laissa todetaan: "Kuntarakennetta vahvistetaan yhdistämällä kuntia ja liittämällä osia kunnista toisiin kuntiin. Kunnan tulee muodostua työssäkäyntialueesta tai muusta sellaisesta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta." Kuntaministerit Hannes Manninen ja Mari Kiviniemi ajoivat jättikuntien muodostamista Vanhasen hallituksissa. Paras-laissa veloitettiin muodostamaan kaavamaisesti vähintään 50 000 asukkaan ammatillisen koulutuksen alueet. Perusterveydenhuollossa laki edellytti vähintään 20 000 asukkaan alueita. Kuntien valtion-

osuuksia leikattiin rajusti, kun taas yhdistyneille kunnille luvattiin uuden kunnan puitteissa myös lisää valtionosuusmäärärahoja joiksikin vuosiksi. Kuntien määrää väheni 431:sta 320:een. Jyrki Kataisen hallitus on yrittänyt jatkaa Kunta ja palvelurakennuudistusta eli Kuprua - Paras-himmelin rakennusta - entistä tulkittomampana kuntaministeri Henna Virkkusen johdolla. Ensimmäiset asetettiin tavoitteeksi kuntien määrän pudottaminen 70:een. Vasta kuukausia myöhemmin alettiin miettiä sosiaali- ja terveystoimen uudelleenjärjestelyä. Viimeksi alettiin selvittää, mitä tehtäviä kunnilla tänään on. Hanketta alettiin toteuttaa takapuoli edellä puuhun kiipeämisen menetelmällä. Järkevä tapa olisi ollut tasan päinvastainen. Tänä syksynä kehysriihen jälkeen on alettu miettiä, mitä tehtäviä kunnilla pitäisi olla.

Kovakorvaisuuden huippu

Hallitus ilmoitti ohjelmassaan tekevän kuntauudistuksen. Siis hallitus tekee. Ei kuntia eikä oppositiota tähän projektiin tarvita. Seuraukset ovat nähtävissä. "Uudistus" on ajautunut umpikujaan. Hallituksen kovakorvaisesta ja -korvaisesta projektista tulikin periaatteellinen kysymys. Kuntaliiton johtava lakimies Kari Prättälä arvioi, että monilla alueilla kuntien jo pitkällekin eden-

neet valmistelut stoppasivat.

Suomessa Euroopan toiseksi suurimmat kunnat

Virkkunen ajaa pontevas-ti pieniä kuntia yhteen, sillä "vain suuret kunnat pystyvät tarjoamaan kansalaisilleen lain suomat palvelut". Tilastojen mukaan sote-toimen nettokustannukset ovat olleet yli 100 000 asukkaan kunnissa keskimäärin 2454 € /asukas ja 10 000-40 000 asukkaan kunnissa 2190 € /asukas. Opetus- ja kulttuuritoimissa ero on pienempi, mutta samansuuntainen.

Ryhmänä kaikkein pienimpien eli jopa alle 5 000 asukkaan kuntien (108 kpl) toimintakulut alit-tavat 100 000 asukkaan kuntien kulut. Sote-toimen suurimmat kustannukset ovat alle 2000 yli 100 000 asukkaan kunnissa. Suomen 100 pienimmän kunnan yhteenlasketut menot ovat 3-4 % kaikkien kuntien menoista. Jos ne pyyhkäistäisiin asukkaineen päivineen pois kartalta, kuntien menoja säästyisi 3-4 %. Jos ne liitettäisiin naapurikau-punkeihin kulut oletettavas-ti vain kasvaisivat.

Kuntaliitoksissa palaa rahaa

Kuntaliitokset eivät ole tuoneet nopeita säästöjä. Pikemminkin on käynyt päinvastoin. Vaasan yliopiston aluetieteen professori Hannu Katajamäki sanoo, ettei keskittämisestä automaattisesti saada säästöjä. Tehokkaasti hoidettu hajautettu malli voi olla yhtä tehokas kuin keskitetty malli. "Hajautettu sivistysmallimme on tuottanut meille paljon taloudellista hyötyä". Suomen hajautetusta yhteiskuntamallista on hyvää historiallista todistusaineistoa, josta esimerkiksi menestys PISA-tutkimuksissa. Kyläkoulut ja kirjastot ovat olleet merkittävässä roolissa.

Kokemukset tehdyistä kuntaliitoksista ovat murheelliset: liitoksen jälkeen yhdistyneen kunnan menot ovat rajusti kasvaneet verrattuna liitoskuntien yhteenlaskettuihin menoisiin. Eräs syy on viiden vuoden irtisanomissuoja kaikille työntekijöille. Kunnan johtavien virkailijoiden palkat on sidottu kunnan asukaslukuun, jolloin pamppujen liksat nousevat heti liitoksen toteutuessa. Kulujen kasvu jatkuu vielä seuraavina vuosina – vielä viiden vuoden suoja-ajan jälkeenkin – ja rajut kuntaveron korotukset ovat edessä. Kuntaliitokset aiheuttavat yleensä vain terveyskeskusten, päiväkotien, koulujen, vanhainkotien, nuorisotalojen, postien ja pankkien paon liitosalueilta sekä kaiken lisäksi usein veroäyrin korotuksen.

Paistaa aurinko risuka-saankin

Virkkusen mukaan hallitus ei tiedä, minkälaisia säästöjä kunta- ja sote-uudistus tuottaa. Kuntauudistuksen taloudellisten vaikutusten arviointi edellyttää tietoa kuntaliitoksista sekä kuntien omia arviointia kuntaliitoksen hyödyistä ja haitoista. Muutama viikko aiemmin hallitus ilmoitti, että nämä "uudistukset" korjaavat lähes kolmanneksen talouden kestävyysvajeesta eli noin 3 miljardia.

Sote-uudistus etenee väärään suuntaan

Sosiaalipolitiikan asiantuntija, professori Aila-Leena Matthies keskeyttäisi parhaillaan Suomessa valmistelussa olevan sote-uudistuksen. Kansainväliseen sosiaalityöhön perehtynyt Matthies kritisoi Suomessa valmisteltavaa sote-uudistusta. Eurooppalaisen korkeakouluverkoston johtotehtäviin juuri valittu Matthiesin mukaan Euroopassa tehdään paluuta pieniin yksikköihin, kun suuret eivät tehostaneet toimintaa odotetulla tavalla

Suomi tekee niitä virheitä, mistä muut jo palaavat.

Kun katsoo isoja EU:n laajuisia hyvinvointivaltion tutkimusohjelmia, niin siellä puhutaan koko ajan siitä,

että nyt on menossa tämä hajasijotus- ja paikallistason vahvistaminen ja pienten organisaatioiden politiikka, niin Suomi menee ihan toiseen suuntaan. - Euroopassa isot sote-yksiköiden markkinallistamiset ja isot organisaatiot eivät tuoneet kustannustehokkuutta eivätkä toimineet. - Ehkä nyt voimme viheltää pelin poikki ja sanoa, että nyt on seitsemän vuotta yritetty. Nyt voimme ottaa kiinni sen tason, missä olemme olleet ja mihin muut maat pyrkivät, toki kaikki uusi tutkimustieto siihen yhdistäen. Tämä on mielestäni todella iso kysymys. Minusta tämä on aika edesvastuutonta, kun ajattelee kuinka paljon kohta kymmenen vuoden ajan näihin uudistuksiin on pantu voimavaroja.

Lorun loppu lähenee

Vanhasen hallituksen vuosisadan sosiaaliturvuudistusta rakennellut Sata-komitea sai aikaan kaksi lakia – minimipalkan ja työttömien asemaa heikentävän Lex-Soininvaaran. Kataisen hallituksen vuosisadan kuntarakennuudistus on karah-tanut kiville. Vuonna 1944 tehty ja Pariisin rauhansopimuksessa vahvistettu kuntauudistus jää suurimaksi nykyhallituksen jälkekin

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko toteaa (HS 2.11), että hallitus joutuu tinkimään sote-uudistuksestaan. Toteutus on osoittautunut liian vaikeaksi. Hallituksen sote-uudistus tulee liian myöhään terveyskeskuksille. "Erikoissairaanhoidon toimii, mutta peruspalvelut - eli perusterveydenhoito ja perussosiaalihuolto – ovat näivettymässä." Risikko arvelee syyksi sen, että kuntauudistus on epäonnistunut. Risikko näkee ratkaisuna Raha seuraava potilasta –mallin, jossa 250 – 350 miljoonaa lisärahaa vuodessa menee yksityisiin lääkäriasemiin. Tämä on ollut tiedossa jo kauan. Julkista terveydenhoitoa on ajettu alas jo vuosia. Tilastokeskuksen yliaktuaari Olli Savelan laskelmien mukaan hallitusten tekemien leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta vuosina 2012-2017 valtionosuuksia peräti 6,6 miljardia €.

Juhani Tanski

Urpilaisen lähtölaskenta

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen oli esteellinen päätöksensä Euroopan vakuusmekanismien osakkeiden merkinnästä, arvioi oikeustieteen tohtori Kari Uoti. Urpilainen istui luxemburgilaisen pankin EVM:n hallintoneuvostossa samaan aikaan, kun hän teki ministerinä vakuusmekanismia hyödyttävän päätöksen.

Hallintolain mukaan tällainen kaksoisrooli tekee virkamiehen yksiselitteisesti esteelliseksi. "Valtioneuvoston jäsen ei saa ministeri-aikanaan hoitaa julkista virkaa eikä muutakaan tehtävää, joka voi haitata ministerin tehtävien hoitamista tai vaarantaa luottamusta hänen toimintaansa valtioneuvoston jäsenenä", Uoti siteeraa perustuslakia. Suomi nimitti Urpilaisen EVM:n hallintoneuvostoon kesällä 2012. 10/12 VN teki päätöksen, jolla Suomi merkitsi EVM:n osakkeita yhteensä 1,437 miljardilla eurolla. Urpilainen johti puhetta ja esitteli asian hallituksen istunnossa.

Urpilainen salasi "Kreikan vakuussopimuksen"

Päätöksen syy oli SDP:n lu-

paus, että SDP hyväksyy eurotuet vain täysinä vakuuksia vastaan. Urpilainen tiesi, että salaamispäätös on lainvastainen. Oikeusministeriö ilmoitti, että VM vastaa itse päätöksensä. Korkein hallinto-oikeus kumosi salauspäätöksen ja velvoitti ministeriön julkistamaan sopimuksen lukuunottamatta kreikkalaisen sopijaosapuolta eli 4 kreikkalaispankkia. Ministeriö noudatti päätöstä vain osittain. Oikeuskansleri Jaakko Jonkka kritisoi, että valtiovarainministeriö salasi Kreikka-vakuusasiakirjoja ja käytti asian yhteydessä asianajotoimiston apua. Vastuuministeri Urpilainen väitti, että julkisuuslain tulkinnasta "on varsin vähän päätöksiä". Tämäkään lausunto ei pidä paikkaansa. On runsaasti oikeuden tulkintoja. KHO on tehnyt asiakirjajulkisuudesta 563 päätöstä vuosina 1999-2012."

Urpilainen on jäänyt kiinni perättömistä puheista

Vakavin niistä oli EVM:n liittymistä käsittelevän eduskunnan istunnon yhteydessä ilmoitus, että EVM tekee päätökset yksimielisesti. Eduskunnan hyväksyttyä esityksen paljastui, että Urpilaisen puheet olivat valetta. Useat edustajat ovat vaati-

neet lain uudelleenkäsitteilyä tosiasioiden pohjalta – turhaan!

Toinen esimerkki on se, että Urpilainen vakuutti 5.4.2013 eduskunnalle "että Suomi ei missään tilanteessa hyväksy rahanpesua" ja että Suomen Kyprosuu- tuelle on ehtona "tilintarkastustoimiston" tekemä perusteellinen selvitys koskien rahanpesua. Urpilainen vakuutti, että "Suomen kansan rahoja ei laiteta hankkeeseen ollenkaan". Mitään selvitystä ei tehty, mutta Suomi otti vastuuta pankkien, rahanpesijöiden, veroparatiis-yhtiöiden ym. rikollisten veloista parisataa miljoonaa.

Urpilaisen tulisi vetää omat johtopäätöksensä

KHO:n langettava päätös julkisuuslain rikkomuksesta ja esteellisyys miljardipäätöksessä eivät ole misterille jokapäiväistä kauraa. Urpilainen lempipasi keväällä hallitukselta Guzenina-Richardsonin ja Gustafssonin, jotka hoitivat postejaan Urpilaisen verraten mallikkaasti. Hänen olisi tehdä vaihdos ja katsoa peiliin, kuten hän keväällä lupasi.

Demokraatti

Kuntakapinan etujoukko otti Virkkusen lobbaajat vastaan myös Lahdessa 15.3.-12. Kuvassa vas. lukien Markku Lepistö (Sysmän Yrittäjät pj.), Juhani Tanski (STP) sekä Raimo Junnila (Sysmän Yrittäjät expj.)

EU-vaaleissa teemme työtä uusioikeistolaista politiikkaa vastaan

Boikotti ei ole meidän linja

Vaaliboikotista kommunistisessa ja työväenliikkeessä on keskusteltu aiemminkin. Edustaahan myös kansallisvaltion parlamentti kapitalistien luokkavaltaa. Siksi on aina löytynyt kommunisteja, jotka boikotoivat myös kansallisvaltion parlamenttivaaleja. Tällaisen toimintaperiaatteen Lenin torjui kirjassaan "Penikkatauti". Bolševikit käyttivät kerran vaaliboikottia Venäjän duuman ensimmäisissä vaaleissa. Tämä tapahtui tilanteessa, jolloin kansa oikeasti saatiin boikotin kannalle, koska sillä ehkäistiin duuman muodostaminen tsaarin vallankäytön välineeksi. Ihmiset olivat sillä hetkellä valmiita muillakin keinoin taistelemaan tsaaria vastaan. Tilanne ei toistunut enää seuraavien duuman vaalien kohdalla. Vaaliboikotista mm. Lenin totesi: "Boikotti ei ole taktiikan linja, vaan erikoinen taistelukeino, joka on kelvollinen erikoisissa oloissa" ja "Aktiivinen boikotti ilman laajaa vallankumouksellista nousua on merkityksetön". Joka lukee Leninin kirjan "Boikotista" ja "Boikottia vastaan" voi vakuuttua näistä asioista. Tämä on todettu monissa yhteyksissä työväenliikkeen historiassa. Ilman bolševikkien kokemustakin jokainen tulee ymmärtää tämä kysymys.

Vaalit ovat osa taktiikkaa

Lenin vertaa vaalien boikotointia historian suoran tien, (vallankumouksellisen tien) ja toisaalta historian mutkikkaan tien eli kompromissipolitiikan välillä. Edellinen toimii tilanteessa, jossa ihmiset ovat halukkaita välittömään konkreettiseen työhön kyseisen asian puolesta. Jälkimmäinen toimii silloin, kun ihmisillä ei ole halukkuutta suoraan toimintaan. Silloin meidän tulee käyttää ns. kompromissipolitiikkaa eli yhteiskunnallisia laitoksia, organisaatioita, liittolaispolitiikkaa yms. Lenin toteaa: "Marxilaisuus ei kieltäydy kompromisseista, marxilaisuus katsoo niiden käyttämisen välttämättömäksi, mutta tämä ei lainkaan sulje pois sitä, etteikö elävänä ja toimivana historiallisena voimana marxilaisuus taistelisi koko tarmollaan kompromisseja vastaan. Ken ei kykene selvittämään itselleen tätä näennäistä ristiriitaa, hän ei tunne marxilaisuuden aak-

Ensi kesänä äänestetään jälleen EU:n parlamentin vaaleissa. Joillekin EU:n vastustajalle tämä muodostaa kynnyksen, sillä vaaleihin osallistumalla ikäänkuin hyväksyttäisiin se laiton organisaatio, jota vastaan toimimme. Ristiriitaisia tunteita kokevat ne, jotka korostavat Suomen itsenäisyyden merkitystä. Ongelma se on joillekin kommunisteille, jotka näkevät EU-kehityksen vahvistavan imperialismia, latistavan demokraattisia oikeuksia ja ehkäisevän kansallisella tasolla luokkataistelun. KTP kirjoitti 21.10.-13 sähköpostitekstissään: "Kommunistiselle työväenpuolelle on ollut aina selvää, että Euroopan unioni on perustamisestaan alkaen pääomien ja kapitalistien hanke. Sen tavoitteena on omistavan luokan voiton kasvattaminen ja vallankäytön lujittaminen. Tästä johtuen EU on työväenluokan etujen ja kansavallan vastainen liitto. Tätä liiton perusluonnosta ei muuta miksiäkään porvarillista näennäisdemokratiaa edustava Euroopan parlamentti". Tässä KTP kirjoittaa sen minkä me kaikki tiedämme. Mutta eihän kapitalismin kehitysaste tai -vaihe ole syy toimintataktiikan muutokseen. Ei kapitalismin perusluonne sen uusliberalistisessa vaiheessa miksiäkään muutu. EU-kapitalismin piirteet ovat jossain muodossa kuulleet kapitalismiin tähänkin saakka ja vain anarkistit ovat kieltäytyneet vaalitaktiikasta.

EU-vaalit näkyivät katukuvassa v. 2009

Kuva: Heikki Männikkö

on selitettävissä sillä, että sodanjälkeisinä vuosina, kun työväenliike oli voimakas ja tukenamme olivat sosialistiset valtiot, kyettiin toteuttamaan sääntelyyn perustuva keynesiläistä yhteiskuntapolitiikkaa, joka teki oikeutta myös tavalliselle kansalle. Siitä on jouduttu ottamaan askel taaksepäin ja kapitalistit ovat realisoineet saavuttamansa väliaikaisen voiton mitätöimällä huomattavan osan aiemmista työväenliikkeen saavutuksista. Siksi joudumme toteuttamaan pitkän "mutkittelevan tien" politiikkaa ja siksi tulee käyttää myös vaaleja joukkotyön välineenä. Tämä on hyvin helppo ymmärtää. Meidän on irrottauduttava EU:sta, mutta emme voi tehdä sitä irrottautumalla ensin siitä poliittisesta toimintaympäristöstä, jossa joudumme nyt elämään. On kehitettävä taktiikkaa.

Liike luotava uusioikeistolaista politiikkaa vastaan

EU:n torjumiseksi on kumottava nykyinen uusioikeistolainen talous- ja yhteiskuntapolitiikka, se suuren pääoman politiikka, jota toteutetaan koko EU:n alueella. Jotkut toivovat EU:n kaatuvan omaan mahdolltomuuteensa. Se ei ole realistinen toive. Tällainen tilanne voi olla vaarallinen, koska hallitsemattomana ilman demokraattisen liikkeen ohjausta se mitä varmimmin johtaisi nykyistäkin oikeistolaisempaan vaihtoehtoon. Siksi tulee tehdä kaikki mahdollinen yhteisrintaman rakentamiseksi nykyistä uusioikeistolaista talouspolitiikkaa vastaan. Tätä työtä voidaan tehdä myös EU-organisaation tasolla. EU:n parlamentin vaaliin tulee osallistua, mutta esittämällä vaihtoehto suuren rahan politiikalle. Jotkut pelkäävät osallistumista siksi, että se sopeuttaa meitä hyväksymään EU. EU-suuntaus on jo mukauttanut huomattavan osan aktiivista väkeä passiiviseksi porvariston politiikalle. Tehtävämme on luoda liike tätä vastaan. Siksi emme saa olla epävarmoja vaan tulee luottaa itseemme.

Kehotamme kaikkia osallistumaan EU:n parlamentin vaaliin ja äänestämään niitä ehdokkaita, jotka esittävät vaihtoehtoa nykyiselle kansanvastaiselle politiikalle.

Heikki Männikkö
EU:n Vastaisen Kansanrintaman puheenjohtaja

kosia". Kannatusilmoitusten keräys kansalaisaloitteeseen, jossa esitimme kansanäänestystä Suomen EU-jäsenyydestä osoitti selkeästi asian, jonka muutoinkin tiedämme, että mitään merkittävää kansanliikettä EU:ia ja uusioikeistolaista politiikkaa vastaan meillä ei tällä hetkellä ole. Sen luominen on edessämme ja tätä tehtävää ei lähestytä EU-vaalien boikotoinnilla.

Tietämättömyys ei ole joukkoliikettä

EU:n olennaisin sisältö on uusioikeistolaisen yhteiskunta- ja talouspolitiikan toteuttaminen, joka tarvitsee "raameikseen" EU-organisaation. Meillä Suomessakaan ei ole laajaa EU:n vastaista liikettä, joka taistelisi tätä talouspolitiikkaa vastaan. Vaaliboikotilla voimme saada joitain ihmisiä pois uurnilta, mutta ei luoda liikettä nykyisen kansanvastaisen talouspolitiikan ku-

moamiseksi ja "boikotti ilman laajaa joukkoliikettä on merkityksetön". Alhaisen äänestysprosentin vuoden 2009 EU:n parlamenttivaaleissa (43) sanotaan olleen osoitus kansalaisten EU-vastuksesta. Tähän viitataan mm. em. KTP:n sähköposti-artikkelissa. Tämä on täysin tuulesta temmattu arvio, sillä huolimatta alhaisesta äänestysprosentista hallitsevat kapitalistit koko EU:n alueella täysin suvereenisti ilman merkittävää vastavoimaa. Pikkeminkin tulisi ajatella niin, että äänestämättömyys on osoitus epävarmuudesta ja passiivisuudesta ja vaihtoehtoon äänestäminen olisi osoitus ihmisten aktiivisesta yrityksestä vaikuttaa EU-asiointiin ja se olisi ensimmäinen askel kohti liikettä, joka torjuu EU:n uusioikeistolaisen talouspolitiikan.

Vaalityö on osa yhteiskunnallista työtä

Jotkut EU:n vastustajat hyväksyvät osallistumisen kansallisen par-

lamentimme vaaliin, mutta eivät EU:n parlamentin vaaliin. Molemmat edustavat kuitenkin samaa suurten pääomapiirien valtaa. Tänä esim. Suomen parlamentti on luovuttanut valtansa EU:lle niin, että eduskuntamme päätöksenteosta valtaosa (n. 80 %) ohjataan EU:n kautta. Osallistumista kapitalistisen yhteiskunnan vaaleihin emme perustelekaan valittavan parlamentin vallan määrällä tms. vaan sillä, että se on toimintaväline. Kapitalistisessa yhteiskunnassa vaalit ovat instituutio, joiden kautta tapahtuu merkittävä osa yhteiskunnallista toimintaa. Vaalityössä luodaan yhteyttä ihmisiin ja löydetään liittolaisia. Kansallisen parlamentin välityksellä voidaan myös joukkojen painostuksen tuella saada aikaan uudistuksia. EU-parlamentti on tässä suhteessa paljon vaikeampi.

Realiteetit on huomioitava

Monilla positiivinen suhtautuminen kansalliseen parlamenttiin

Ajolähtötilanne kouluasioissa Pasilassa?

Kuva: Antero Nummimäntä

Kuvassa huolestuneita alakoululasten vanhempia kuulemassa uudesta jättikouluuunnitelmasta Keski-Pasilaan pilvenpiirtäjien katveeseen. Yhtään lapionpistoa ei vielä jättihankkeesta ole tehty, mutta jo nyt uhataan Länsi- ja Eläintarhan ala-asteet ja Alppilan yläaste ensin hallinnollisesti yhdistää ja myöhemmin lopettaa. Nerokkaana ideana on, että yhdistäminen vahvistaa Pasiloiden yhteistä identiteettiä. Kokousväki ei hyväksynyt pienen, turvallisen L-Pasilan ala-asteen lopettamista, jossa lapset ovat käyneet neljä ensimmäistä luokkaa.

Kivinen tie

Helsingin Sanomien toinen päänatosuostuttelija Olli Kivinen hirttelee kaihoisesti reuna-pilttuussaan. Natohormonit hyrräävät jälleen sotaratsum kiveen hakatuissa ajatuksissa. Tällä kertaa hän vetoaa siihen, kuinka talouden alamäki nakertaa Suomen turvallisuuspoliittista uskottavuutta. Toimittaja Kiviselle valtiollinen uskottavuus merkitsee sellaista sotilaallista pelotetta, jotteivät muut maat uskalla rettelöidä sen kanssa. Hänen mukaansa: "Pienen yksinyrittäjän on turha unelmoida riittävästä pelotteesta, sillä yksikään pieni maa ei yllä siihen nyky maailmassa."

Toimittaja Kivinen taitaa kai-

vata maailmaan lisää Israelin kaltaisia aggressiivisia pikkuvaltioita. Hän haluaisi maamme olevan kuin pikkukundin, joka uskaltaa vittuilla ison broidinsa selän takaa jokaiselle ohikulkijalle. Minusta tällaisten haaveiden päässä kiemurtelee petollisen liukas ja kivinen tie.

Toimittaja Kivinen on etevä laatimaan johdattelevia kysymyksiä, joiden oletusvastaus on aina sotilasliitto Nato. Niinpä hänen kätiskansa on punottu tällä kertaa näin. Jos haluamme puolustaa maamme, emmekä pysty siihen omin voimin, meidän on liityttävä sotilasliittoon Natoon.

Toimittaja Kivinen uskottelee artikkelissaan Naton olevan palautumassa hyökkäävästä sotilas-

liitosta puolustavaksi sotilasliitoksi. Lisäksi hän kysyy: "Kenen kansa liittoudutaan, jos omat voimavarat eivät riitä?" Nato on siitä merkittävä sotilasliitto, että toimittaja Kivisen mielestä siitä koituu vain hyötyä Suomelle. Naton suorittamista hyökkäyssodista ei ole siis koitunut kenellekään mitään haittoja – ei edes siviiliväestölle? Jokaiseen valintaan liittyy eettinen vastuu, jossa punnitaan siitä koituvat hyödyt ja haitat.

Sotilasliitto Natoon liittyminen on kylmäväli Kivisen tie. Ehdoton ei sotilasliitto Natolle!

Matti Laitinen
22.10.2013

Väestön ikääntyminen on tietoinen valhe!

Vuoden 2009 ennusteen jälkeen Tilastokeskus on määrätietoisesti salannut sen, millä perusteella se väittää väestön ikääntyvän. Sama linja jatkuu edelleen. Tilastokeskus ilmoitti 12.9.2013, että "Saatte vastauksen esittämämme kysymykseen heti, kun myönnätte" omien laskelmien virheet. Joku on saanut Tilastokeskuksen kuvittelemään, että kansalaiset ovat vastuussa sille, vaikka asian luulisi olevan täsmälleen päinvastoin. Kaiken lisäksi se vaatii korjaamaan laskelmia, joita se ei ole edes nähnyt!

Ennuste on harkittu huijaus. Siitä on paljastavana esimerkkinä väestön kokonaiskehitys. Kaudella 1901–2010 syntyi 8 316 066 lasta, joista kuolee ja muuttuu pois maasta 2 940 790 (35,4%), joten kauden lopussa oli elossa ja maassa 0-64 vuotiaina 4 434 232 (53,3%) ja 65 vuotta täyttäneinä 941 041 (10,3%), 17,6% väestöstä. Väkiluku oli 5 375 276.

Tästä alkaa huijaus.

Kaudella 1931–2040 ennusteen mukaan kantaväestöön syntyy 7 716 066 lasta, kuolee ja muuttuu pois maasta 2 519 334 (32,7%). Poismuuttajien korvaamiseksi lukuun lisätään maahanmuuttajat, jonka jälkeen poistuma on enää 1 731 089 (22,6%). Näin kauden lopussa olisi elossa ja maassa 0-64

Edelleen meiltä salataan tietoa siitä, mihin perustuu väite väestön ikääntymisestä. Ennusteen tekijät eivät yksinkertaisesti kehtaa tai uskalla kertoa, kuinka yksinkertaisesti hommasta siinä on kyse. Tilastokeskus on antanut monta selvitystä siitä, mistä ennustettu eläköityminen tulee. Kaikki vastaukset ovat olleet puuta heinää. Se selittyy sillä, että se on suuri laajalle vaikuttava bisnes. Sen perusteella voi väittää, että ennustetta eivät tehneet ennustajaeukot vaan arvostetut huijarit, joita myös muut laitokset ja valtamedia uskovat. Kukaan ei myönnä totuutta – ei korppi korpinsilmää noki!

vuotiaina 4 418 447 (57,21%) ja 65 vuotta täyttäneitä, 1 566 530 (20,3%) 26,2% väestöstä. Väkiluku olisi 5 984 977.

Vuonna 2040 olisi 65 vuotta täyttäneitä kantaväestöstä 778 285. Kun maahanmuuton buumi alkaa 2011, niin 2040 maahanmuuttajia olisi maassa ja elossa em. 788 245, jotka Tilastokeskus on merkinnyt väestötilastossa 65 vuotta täyttäneisiin. Se on toinen kirjaus, sillä ensimmäinen tehtiin poismuuttaneiden korvaukseksi.

Maahanmuuttajat pitää ulkoa tulleina kirjata vain yhden kerran suoraan ikänsä mukaiseen väestön ikäluokkaan. Lisäksi menetykseksi olisi pitänyt kirjata vuoden 1976–2040 maasta poismuuttavat. Jos vuosittaiset poismuutot supistuvat puoleen, heitä olisi 520 000. Ne on jätetty kokonaan pois laskuista. Kun heidät otetaan mukaan, väestömäärä olisi 5 464 977. Jos taas maahanmuuttajien määrät ja ikärakenne pysyvät nykyisel-

lään, niin vuonna 2040 heistä on 65 vuotta täyttäneitä vain 145 045. Sen jälkeen maassa olisi yli 64 vuotiaita yhteensä 923 330 henkeä, 16,9% väestöstä.

Tämä taivaisiin ulottuva eläköitymishuijaus kattaa koko ennustekauden. Vuonna 2020 yli 64 vuotiaita maahanmuuttajia olisi 307 tuhatta, 2030 mennessä 506 tuhatta, 2040 mennessä 788 tuhatta, 2050 mennessä 764 tuhatta ja lopulta vuonna 2060 heitä olisi maassa ja elossa 890 tuhatta!

Tilastokeskuksen ennusteessa on kolme dramaattista virhetä; 1) Maahanmuuttajat 788 245 on laskettu Suomessa syntyneisiin. 2) Väestön määrästä on vähennetty oikeat 0-14 ja 15-64 vuotiaat. Jäännös on 65 vuotta täyttäneitä 1 566 530, jossa ovat mukana maahanmuuttajat. 3) Maastamuuttoa vuoden 1975 jälkeen ei ole lainkaan tilastoitu eikä arvioitu. Kaiken tämän jälkeen ja kun Tilastokeskus ei kerro mistä tulevat vuoden 2040 yli 64 vuotiaat, sen ennuste näyttää harkitulta huijaukselta, ellei suoranaista petoksesta.

Virheellisen ennusteen vuoksi ei ole noteerattu myöskään sitä, että jos maahanmuuttajia tulee ennustetun määrän, työvoima lisääntyy. Samaan aikaan tuotannon hidastus kasvu vähentää työn määrää ainakin 500 miljoonaa työtuntia – 280 000 työvuotta.

Kaikki poliitikot ja virkamiehet puuhastelevat säästöjä julkiselle taloudelle ja vakuutusyhtiöille sote- ja kuntauudistusten sekä työurien ja eläkeiän alarajan sekä

eläkemaksujen nostamisen kanssa. Siksi on säästettävä ja ulkoistettava. Siksi on parannettava kilpailukykyä alentamalla yritysten veroja ja maksuja sekä tekemällä palkkoihin nol-latupoja. Se on mahtavaa bisnestä, joka ei siedä minkäänlaisia keskusteluja valtion ja kuntien tulojen lisäämisestä. Se ei siedä keskustelua verojen kiertämisen estämisestä eli niin sanotun verosuunnittelun kieltämisestä. Se ei siedä edes keskustelua kelamaksujen ja omaisuusveron palauttamisesta tai aiheellisesta kunnallisverotuksen muuttamisesta progressiiviseksi.

Väestöennusteet ovat osa mahtavaa bisnestä, jolla saattaa olla (on) eliniän pidentymistä hidastava tai peräti elinikää lyhentävä vaikutus. Oli miten tahansa, niin

pitkällä aikavälillä väestö ei ikäänny, vaan nuorenee, sillä viimeinen suurista ikäluokista täyttää 65 vuotta jo vuonna 2014.

Väärää ennustetta eivät hoitaneet ennustajaeukot, kuten on aiemmin epäilty vaan huijarit, joita kaikkien on uskottava ja halukkaasti myös uskovat sillä korppi ei korpim silmää noki. Virhettä Tilastokeskus ei tunnusta suurin surminkaan, sillä sitä se ei ole tehnyt. Se on toiminut tietoisesti ja suunnitelmallisesti. Se pitää Pontius Pilatuksen tavoin itsepitäisesti kiinni siitä "minä kirjoitin sen kirjoitin" – bisnes velvoitetta!

Kai Kontturi

Tulevat eläkkeet ja kaksi Jukkaa

Jos uskomme virallisia ennusteita ja kaikkiaan niihin uskovat, niin elinikä pitenee todella hurjasti. Jo vajaan kolmenkymmenen vuoden kuluttua joka kolmas on täyttänyt 65 vuotta. Tämä on täyttä roskaa, mahtava valhe, jonka nimiin kaikki vannovat.

Tilastokeskuksen virallisen ennusteen mukaan vuonna 2040 on 65 vuotta täyttäneitä 1 566 511. Silloin vuosina 1931–60 syntyneistä lapsista on maassa ja elossa 497 939 henkeä, 19,8% (2010 oli 10,2%) joten 80–110 vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu. Vuosina 1960–75 syntyneistä 1 069 572 lapsesta on maassa ja elossa jokainen, 100%!

Ennusteesta voi laskea, että 1960 ja sen jälkeen syntyneet pysyvät terveisinä ja työkyntoisinä enintään pidempään eivätkä he lähde maasta ja elävät sata vuotiaiksi. Ennuste on mieletön. Vastaavan mitaluokan koko kansan harhautusta saa hakea kaukaa historiasta.

Mielettömän ennusteen

vuoksi on asetettu kahden Jukan (ETK:n Jukka Rantalan ja VM:n Jukka Pekkarisen) työryhmät. Niiden pitää ratkaista, miten näiden muka pitkään ja yhä pidempään elävien työuria on jatkettava ja miten lykätään eläkkeelle pääsyä yhä myöhemmäksi ja myöhemmäksi.

Todellisuus on kuitenkin toisenlainen. Kaudella 1931–45 syntyneiden kuolleisuus oli 35,4%. Vuonna 2010 oli 65 vuotta täyttäneitä olemattoman maasta poismuuton vuoksi 1901–45 syntyneistä maassa ja elossa oli 25,3%. Kaudella 1961–75 syntyneiden kuolleisuus oli 25,1%, mutta maastamuuton vuoksi kaudella 1931–75 syntyneistä on vuonna 2040 yli 64 vuotiaina maassa ja elossa 788 285, joka on 21,7%. Liite.

Ketään ei näytä häiritsevän se, että väellä ja voimalla sosiaali- ja terveystalouden uudistaminen tarkoittaa niiden alasajoja. Se säästää julkisen talouden menoja ja lyhentää elinikää.

Kai Kontturi

LIITE						
Väestön ikääntyminen 2010 ja ennuste 2040						
			Kuolee ennen 65 vuotta ikää	Maasta lähtee ennen 65 vuotta ikää	Maassa 65 vuotta täyttäneet	Syntyneistä elossa ja maassa
Toteutunut						
Kausi 1931-1945	1 108 395	392 622	30 644	685 129	61,8%	
Syntyneistä		35,4%	2,5%	61,8%		
65-79 vuotiaat	1931-45	1 108 395	392 622	30 644	685 129	61,8%
Yli 79 vuotiaat	1901-30	2 515 214	2 259 302		255 912	10,2%
Yli 64 vuotiaat	2010	3 623 609	2 651 924	30 644	941 041	25,3%
Ennuste						
Kausi 1961-1975	1 069 572	268 579	331 858	469 135		
Syntyneistä		25,1%	31,0%	43,9%		
65-79 vuotiaat	1961-75	1 069 572	268 579	331 858	469 135	43,9%
Yli 79 vuotiaat	1931-60	2 512 216	2 030 468	172 608	309 150	12,3%
Yli 64 vuotiaat	2040	3 581 788	2 299 037	504 466	778 285	21,7%

Viron kunnallisvaalit voitti Savisaaren keskusta

Savisaar

Viron kunnallisvaaleissa keskusta vahvisti asemiaan Viron suurimpana puolueena koko maassa ja sai ehdottoman enemmistön Tallinnassa. Vaalien ääniharava oli keskustan puheenjohtaja Edgar Savisaar, joka keräsi etenkin venäläisten äännet, mutta sai myös lisää virolaisten ääniä.

Tallinna vs. Toompea

Kunnallisvaaleissa keskustan haastajaksi nousi kansallismielinen, oikeistolainen Isamaa ja Republican liitto (IRL). Virossa käytiin ennätyskellisen likainen vaalikampanja, jossa haastajat pyrkivät kaatamaan pääkaupunki Tallinnaa hallitsevaa keskustaa ja sen puheenjohtajaa, kaupunginjohtaja Edgar Savisaarta. Viron poliittisessa kentässä Tallinna ja Toompea ovat vallan keskittymät, joiden hallinnasta taistelu käydään. Toompealla, parlamentissa vallassa ovat nationalistit, reformipuolue ja IRL ja sosialidemokraatit, kun Tallinnassa ehdottoman enemmistön turvin valtaa on pitä-

Tulokset koko Virossa		
	v. 2013	v. 2009
Keskustapuolue	31,9	31,5
Isamaa ja Resp.	17,2	13,9
Reformipuolue	13,7	16,7
Sosdemit	12,5	7,5

nyt oppostiossa oleva keskusta. Sen vallan takaavat Tallinnassa venäläiset äänestäjät. Virossa on 200 000 venäläistä, joilta puuttuu Viron kansalaisuus. Heistä 80 000 on ei-kansalaisia ja 110 000 on Venäjän kansalaisia. He saavat äänestää paikallisvaaleissa, mutta eivät parlamenttivaaleissa.

Nationalisteilla eväät lopussa

IRL otti suuren riskin valitessaan kaupunginjohtajaehdokkaaksi Eerik-Niiles Krossin, jolla on varsin kyseenalainen menneisyys. Venäjä on etsintäkuuluttanut Krossin epäiltynä Arctic Sea-laivan kaappauksen suunnittelusta vuonna 2009. Viro on kieltäytynyt luovuttamasta Krossia Venäjälle kuulusteluihin. Nyt päivää ennen vaaleja Interpol antoi kansainvälisen etsintäkuulutuksen Krossista jo toistamiseen.

Nationalistien virheet eivät loppuneet vain heikkoon kaupunginjohtajavalintaan. Kross kutsui tuek-

Tulokset Tallinnassa			
	ääniä %	paikat/79	Muutos 09
Keskustapuolue	53	46	+2
Isamaa ja Resp.	19	16	+3
Reformipuolue	11	9	-5
Sosdemit	10	8	-

Ääniä annettiin Tallinnassa: 218505

äänestysprosentti Tallinnassa: 64,1

Ääniharvat Tallinnassa:

Edgar Savisaar	kesk.	39979
Jüri Ratas	kesk.	8017
Eerik-Niiles Kross	IRL	6897
Jana Toom	kesk.	5327
Mihail Kõlvart	kesk.	5307
Rainen Vakra	sd.	4327

seen venäläisten ääniä houkuttelevaan Venäjältä oppositiohahmo Garri Kasparovin. Se herätti Viron venäläisissä vain lisää epäilyjä Krossin oikeista. Lisäksi vielä (amerikkalainen) presidentti Toomas Hendrik Ilves sekaantui vaaleihin syyttämällä keskustaa korruptiosta ja varastamisesta.

Keskusta on pitänyt yksin valtaa Tallinnassa viimeiset kahdeksan vuotta. Kaupungilla on oma televisio ja lehti, jotka edustavat keskustan näkemyksiä. Viron tulehtuneesta ilmapiiiristä kertoo se, että Savisaar ei päästänyt valtalehtiä vaalivalvojisaiinsa. Lehdet avoimesti liuttavat hallituspuoleiden puoles-

ta boikotoiden keskustaa.

Reformipuolueen puheenjohtaja, pääministeri Andrus Ansip puolestaan ilmoitti, että Tallinnassa lopetetaan heti ilmainen joukkoliikenne, kun valta vaihtuu. Se tiputti reformipuolueen kannatuksen Tallinnassa pohjalukemiin, 11 prosenttiin.

Politiikka palkittiin

Paikallisvaalit vahvistivat Viron politiikan jakautumista etnisesti. Venäläiset ovat asettuneet keskustan taakse, kun virolaiset äänestävät reformipuoluetta ja IRL:ää. Sosiaalidemokraatit ovat pyrkineet rikkomaan keskustan asemaa houkutellessa venäläisiä poliitiikkansa taakse. He epäonnistuivat siinä Tallinnassa, mutta onnistuivat Narvassa. Siellä nuori demari, Lontoossa opiskellut Jevgeni Ossinovski sai hyvän äänisaaliin nostamalla demarit toiseksi suurimmaksi puolueeksi 36 prosentin äänisaaliilla. Keskustalla on Narvassa nyt 60 prosentin kannatus ja ehdoton enemmistö. Viime vaaleissa keskustaa sai Narvassa 75 prosenttia äänistä.

Keskusta on tehnyt määrätie-

toista vähemmistöpolitiikkaa. Se on tukenut venäläisten uskonnollisia ja kielellisiä oikeuksia esimerkiksi kannattamalla venäläisten ortodoksisen rakentamista Tallinnassa sekä puolustamalla venäjänkielistä keskiasteen opetusta. Keskusta myös antaa venäläisille poliitikoille etusijan paikkoja listavaaleissa, jolloin he pääsevät politiikassa eteenpäin. Samaa eivät tee oikeistopuolueet. Keskustan harjoittaman politiikan suurin saavutus on ollut Tallinnassa ilmainen joukkoliikenne, joka on saanut runsaasti kiitosta. Oikeistossa sitä on arvosteltu lähinnä kommunismin rikoksena.

Keskusta keräsi Tallinnassa 53 prosentin äänisaaliin ja saa kaupunginvaltuustossa 46 paikkaa 79:stä eli ehdottoman enemmistön. Toiseksi tuli IRL 19 prosentin äänisaaliilla ja 16 edustajalla. Kolmanneksi jäi reformipuolue 11 prosentilla ja 9 valtuutetulla. Viimeiseksi jäivät sosiaalidemokraatit 10 prosentin osuudella ja 8 paikalla. Vaalien ehdoton ääniharava oli Edgar Savisaar, joka keräsi lähes 40 000 ääntä. Keskustan äänisaalis koko Virossa oli 32 prosenttia, ja toiseksi tulleen IRL:n 17, reformipuolueen 13,7 ja demareiden 12,5 prosenttia.

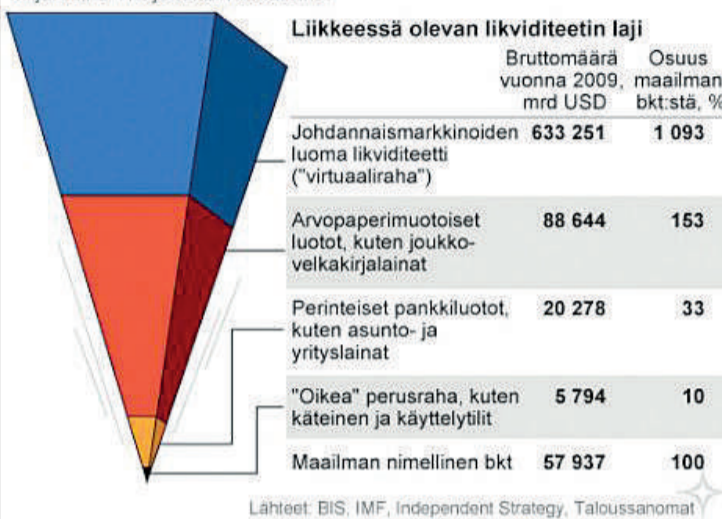
Leena Hietanen

Miksi talous ei vain lähde kasvuun?

Kun finanssikriisi yllätti syksyllä 2008 kaikki ajattelivat, että pienen notkahduksen jälkeen kasvu taas pyrkii käyntiin. Jopa finanssiero Björn Wahroos sanoi vuoden 2009 alussa, että kesän jälkeen talous kääntyy taas nousuun. Kaikki tutkimuslaitokset ovat toistaneet jatkuvasti, että "ensi vuoden jälkeen talous vähitellen kääntyy nousuun". "Ensi vuotta" ei vielä viidenkään vuoden jälkeen ole tullut. Miksi ei, kuten aina ennen?

Ei ihme, että rahoitusjärjestelmä vaikuttaa epävakalta

Maaikannan taloudessa eri muodoissaan liikkeessä olevan likviditeetin eli rahan ja rahaa vastaavien tai korvaavien sitoumusten määrä vuoden 2009 lopussa miljardoina Yhdysvaltain dollareina.

"Vapauden" seurauksia ei osattu ennakkoida

Vastaus löytyy fundamentaalisesta "vapaus-uskosta". Kymmenen vuoden EU:n rahanunionin jälkeen kaikki ovat ennen kokemattomissa veloissa. Tuolloin vallassa olleet poliitikot ajoivat Suomen väkisin EU:n rahanunioniin vapauden ideologian innoittamina.

Heidän ja vallassa olleiden uusliberalististen talousprofessorien ammattitaito, osaaminen ja mielikuvitus ei riittänyt ennakoimaan, mitä kaikkea pankit keksivät innovoida vapautetuilla pääomamarkkinoilla. He alkoivat "taikoa tyhjää rahaa". Seurauksena oli jättimäinen virtuaalirahan Ponzi -huijaus, josta vallassaolevat poliitikot olivat täysin "pihalla".

Yhteiskunnan rahoilla ei pelasteta pankkeja

Nyt pankkien taseissa on n. 700 bil-

joonan johdannaispaperien kupla, jonka alas kirjaaminen markkinaarvoonsa on Kataiselle, Urpilaiselle ja muille poliitikoille mahdoton tehtävä. Kun niitä johdannaisia realisoitiin Islannin pankkiromahduksen jälkeen, hävisi taivaan tuuliin 94 prosenttia niiden arvosta!

Kun tätä virtuaalivelkaa verratään reaali maailmaan, jossa koko maailman bruttokansantuote (BKT) on n. 70 biljoonaa, tilanne on Eurouskovaisille kiusallinen. Varsinkin, kun he eivät ymmärtäneet aikoinaan asettaa minkäänlaista sääntelyä pankkisektorille.

Pankkien pelastamiseen eivät riittä minkään valtion eikä veronmaksajien rahat. Pankit ja nämä "riskienhallinnan ammattilaiset" ovat väkisin tyrkittyneet virtuaalisten velkapapereiden avulla rahaa eli velkaa kaikille – jopa täysin luottokelvottomille ihmisille, yrityksille ja valtioille.

Euromaiden kokonaisvelka (val-

tioiden, kotitalouksien, yritysten ja rahoitusalan) on rahaliiton aikana kasvanut lähes kaksinkertaiseksi. Nyt se on jo keskimäärin 460 prosenttia euromaiden kokonaistuetannosta (BKT).

Tämän velan määrä on hyödyttännyt talouskasvun täysin, koska velkoja on koko ajan pakko lyhentää. Velan suuruutta ei tavallinen ihminen eikä poliitikko pysty edes ymmärtämään. Sen suuruudesta saa kalpean kuvan, kun sitä vertaa aikaisempiin kokemuksiin.

Velkojamaat pelastivat Saksan sodan jälkeen

Toisen maailmansodan jälkeen Saksa oli rauniona ja hirveissä veloissa. Saksan velat olivat tuolloin suuruudeltaan 29,7 miljardia silloista Saksan markkaa ja vastasivat "peräti" 21 prosenttia maan kansantuotteesta (BKT).

Tuolloin Kreikka, Irlanti ja muut velkojamaat päättivät armahtaa Saksan mitätöimällä noin puolet maan julkisesta ja yksityisestä velasta. Lisäksi Saksalle myönnettiin oikeus pidättäytyä tilapäisesti maksamasta velanhoitokuluja, jos maan kauppatase painuisi alljäämäiseksi. Maksuvalmiuden varalta sovittiin sovittelemekanismi, joka takasi, että lainoittajamaat ostaisivat Saksalta enemmän tuotteita kuin myyvät sinne.

Sodanjälkeisen Saksan nousua helpotettiin sen viennin edistämiseksi. Nyt näillä vapautetuilla markkinoilla Saksan on annettu rohmua (Suomen ja Kiinan ohella) eteläisten kriisimaiden markkinaosuuksia nollasummamarkkinoilla ja pahentaa maiden ennestäänkin surkeata tilannetta.

Velkaa on lähes mahdoton maksaa

Vapaaksi päästetyn pääoman seuraukset näkyvät nyt kymmenen vuoden rahanunionissa olemisen jälkeen.

Nyt kun kaikki ovat korvaan myöten veloissa, kaikki puhuvat mantrana vain säästöistä. EU ja IMF vaativat kriisimailta säästöjä, supis-

tuksia ja rakenneuudistuksia eli aivan päinvastaisia "avustuspaketteja" kuin voittajavaltiot aikoinaan Saksalta.

Useimmille näin velkaisille maille ja kansalaisille on mahdoton tehtävä maksaa velkansa maansa talouden (BKT:n) voitoilla, veroilla ja säästöillä. Ne ovat arviolta 30% maan BKT:sta.

Ensin on maksettava lähes viisi kertaa suuremman velkamäärän pelkät korot ja sen lisäksi vielä yrittää lyhentää niitä. Se on vaikeaa edes nousevan suhdanteen vallitessa. Laskevan suhdanteen aikana katastrofi vältetään vain ottamalla velan päälle lisävelkaa kuten Yhdysvalloissa, jotta maa ei joudu selvitystilaan.

Takausmaksut ovat valtava riski

Vaikka Suomi irtaantuisi nyt oppovasta EU:sta ja rahaunionista se on jo myöhäistä. Suomea rasittavat jo EU:n osalta n. 50 miljardin takaukset ja Suomen Pankin osalta n. 70-80 miljardin euron saatavat Euroopan keskuspankille (EKP).

Jos tai kun huonosti käy, suomalaiset veronmaksajat joutuvat mahdollisesti maksamaan yli kahden budjetin (55mrd) verran takausmaksuja. Sinä aikana ei makseta yhdenkään virkamiehen palkkaa, ei terveydenhoitoa ja koululaiskein "järkeistetään" pakkolomille.

Jos nyt hypätään EU-junasta, voidaan vielä välttyä suunnitteilla olevilta eurobondeilta eli valtion velkojen yhteistakuiltä sekä pankkiunionilta eli pankkien velkojen yhteistakuiltä, joille ei ole mitään kattoa.

Siis EU ja Euro on täysin ideologinen tuulentupa, jossa vahvempien valtioiden ehdoilla (Saksan) maksetataan heikompien maiden viulut ja väkisin ylläpidetään täysin mätää pankkijärjestelmää.

Poliitikkoja viedään kuin passiä narussa

Kaiken kukkuraksi kasvottomat pääomamarkkinat pitävät poliitikkoja pilkkanaan ja juoksuttavat hei-

tä kuin passiä narussa – ja nauravat veroparatiiseissa poliitikkojen uskollen "vapauden" illuusiosta.

Olen kysellyt julkisuudessa taloustieteilijöiltä, millä ja kenen rahoilla pankkien johdannaispaperien kirjanpitoarvo alaskirjataan markkina-arvoonsa? - Ja edelleen: Mitä pankeille tapahtuu, jos niiden taseita ei kirjata alas markkina-arvoonsa? Nyt pankkien taseista on vasta kirjattu alas 1,5 biljoonaa ja sekin veronmaksajien rahoilla. Tarve olisi 600-700 biljoonaa! Luottamus pankkeihin ja pankkien välille ei palaa ilman taseiden korjausta – eikä kasvu ala.

Näiltä talousasiantuntijoilta ei ole tullut uskottavia vastauksia pyynnöstäni huolimatta. Poliitikot yrittävät hädissään pitää ahetta ja vastuutonta pankkimaailmaa pystyssä ja lapioivat veronmaksajien rahaa EKP:n ja FED:in kautta pohjattomaan kaivon tyrehdyttään samalla kansalaisten ostovoiman.

Pankkien pelastustoimet lisäävät köyhyyttä

Brittiläisen Oxfamin a Cautionary Tale –raportin mukaan 4 500 euron pankkien pelastusoperaation seurauksena käynnistetyt poliitikkojen toimet lisäävät köyhyyttä ja eriarvoisuutta jopa kahden vuosikymmenen ajaksi sen sijaan, että ne keventäisivät valtioiden velkataakkaa tai tukisivat kasvu.

Siis pankkeja tukeakseen valtiot joutuvat ottamaan velkaa pankeilta – kovalla korolla – antaakseen sen takaisin pankeille pääomituksina tai lainoina lähes nollakorolla, etteivät ne kaatuisi varojen puutteeseen!

Ostovoiman hiipussa talous ja työllisyyskehitys jatkuvasti näivettyy. On alkanut kiihtyvää kuoleman spiraali pohjalle, jota ei pysäytetä ilman mätien pankkien konkurssia.

Siksi talouskasvu ei ole alkanut, eikä ole vielä alkamassa – vaikka tutkimuslaitokset ja poliitikot niin uskottelevat.

Ari Ojapelto
Tietokirjailija
ari.ojapelto@taloverkot.fi
Toimituksen otsikointi

Porvarien tähtäimessä junaliikenteen yksityistäminen

Rautateiden henkilöliikenteen piti avautua kilpailulle vuonna 2019, mutta kesällä tehdyn päätöksen mukaisesti se avataankin vasta 2024. Junaliikenteen kilpailuttamisen eli käytännössä yksityistämisen taustalla on uusliberalistinen politiikka, jossa kaikki yhteiskunnan hoitamat palvelut pyritään saamaan yksityisen tuotannon piiriin. Yhteiskunnalle tämä merkitsee lisäkustannuksia ja yksityiselle kansalaiselle tässä tapauksessa nousevia junalippujen hintoja.

Kuka meistä haluaisi VR:n henkilöliikenteen yksityistämistä?

Kuvat: Heikki Määttä

Britanniasta huonoja kokemuksia

Britanniassa junaliikenne yksityistettiin eli avattiin vapaalle kilpailulle vuonna 1997. Myös rataverkko yksityistettiin, mutta se jouduttiin ottamaan takaisin yhteiskunnan haltuun rataverkon nopean ra-

pistumisen ja onnettomuuksien lisääntymisen vuoksi.

Yksityistäminen toteutettiin niin, että reitit kilpailutettiin ja kilpailun voittanut yritys sai monopolin voittaneeseen reittiin. Rautateillä yksityistämistä on vaikea toteuttaa niin, että reitillä operoisi usea

yritys, koska rataverkolla ja asemille mahtuu vain tietty määrä junia tiettyyn aikaan.

Yksityistämisen seurauksena valtion tuet raideliikenteelle ovat kasvaneet. Viisi suurinta yksityistä junayhtiötä sai vuosina 2007–2011 veronmaksajilta tukia yhteensä noin 3 miljardia puntaa (lähies 3,5 miljardia euroa). Ne tuottivat voittoa 504 miljoonaa puntaa. Tästä rahasta yli 90 prosenttia jaettiin osinkoina yhtiöiden omistajille. Samaan aikaan junalippujen hinnat ovat nousseet kaksi kertaa nopeammin kuin inflaatio. Palvelut ovat heikentyneet ja työntekijöitä on vähennetty.

Kilpailuttamisen ongelmat

Rautateiden kilpailuttamiseen liittyy useita ongelmia. Kilpailuttamisesta on hyvin hankala toteuttaa niin, että valtion kustannukset eivät kasva. Yhtiöille maksetaan enemmän tukia kuin mitä niiltä saadaan maksuina ja verotuloina. Näin ollen yksityistämisen syy on ideologinen ja se turvaa yksityisen pääoman voittoprosenttien pysymisen riittävällä tasolla. Kilpailuttaminen ei myöskään laske lippujen hintoja.

Monopolitilanteessa yksityinen yritys pyrkii säilyttämään hinnat ja sitä kautta voitot niin suurena kuin se on mahdollista. Kuluttajan vaihtoehdonahan on valita myös lennokone tai yksityisauto matkavälineeksi. Tämä ei kannusta valitsemaan vähemmän saastuttavia liikennevälineitä vaan toimii todennäköisesti aivan päinvastoin.

Britannian kokemuksen myötä lienee selvää, että yksityistettäessä myös kaluston kunto alkaa huonontua. Kun liikennöintisopimukset tehdään määräaikaisiksi, ei se kannusta yritystä investoimaan kalustoon, joka saattaisi jäädä käyttämättä määrärajan päätyttyä. Vanhoille vetureille ja junavaunuille kun ei ole kovin hyvää menekkiä. Britanniassa vaunukaluston keski-ikä onkin noussut kahdella vuodella yksityistämisen jälkeen. Luokusten junaonnettomuuksien yhteydessä on keskusteltu myös siitä, pyrkivätkö yksityiset yhtiöt pienentämään kulujaan turvallisuuden kustannuksella.

Rautateiden yksityistäminen onkin Britanniassa luonut rahastusautomaatin, joka elää valtion tuilla.

Yksityistäminen on ideologinen valinta

Manchesterin yliopiston tekemän tutkimuksen mukaan yksityistämisen seurauksena ovat olleet Euroopan kallemmat junalippujen hinnat ja kaluston vanheneminen. Tutkijoiden mukaan Britannian valtiovarainministeriö piilottaa laskelmiin yksityisistä rautateistä valtiolle aiheutuvat todelliset kustannukset. Näin yksityistämistä luodaan "kannattavuuden illuusio".

Junaliikenteen yksityistämistä perustellaan kustannussäästöillä. Juuri koskaan kilpailuttaminen ei kuitenkaan vähennä yhteiskunnan eikä kuluttajan kustannuksia vaan lisää niitä. Kilpailuttamisen perimmäiset syyt ovatkin poliittisia. Uusia toimialoja saadaan yksityisen voitontavoittelun piiriin ja samalla työntekijöitä vähennetään. Työmarkkinoilla on enemmän vapaata työvoimaa, mikä pitää osaltaan kurissa palkkojen nousua. Nämä molemmat asiat osaltaan siirtävät eteenpäin kapitalismin lopullista kriisityymistä, mutta eivät voi sitä kuitenkaan lopulta estää.

KÄ/Juha Kieksi

Guggenheimin lumoa ja huumaa

Kaupunkisuunnittelija, arkkitehti ja Helsingin kaupungin valtuuston varavaltuutettu **Kaarin Taipale** toimitti pamfletin Guggenheimin varjossa. Teoksessa kritisoitiin ensimmäisen kierroksen kiirettä ja huonoja perusteluja sekä kansanvaltaisen keskustelun puutetta. Kaupunginmuseumo olisi suunnitelman mukaan pitänyt liittää G-museon ketjuun.

Uudessa ehdotuksessa 2013-09-24 G-säätiö esitti avoimen kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun järjestämistä. Kilpailu toteutettaisiin yksityisin varoin. Uudessa ehdotuksessa säätiön mielestä paras paikka olisi paraatipaikalla Etelärannan ja Laivasillan lankadun risteyskässä Helsingin Olympiaterminaalien vieressä Katajanokan sijaan. Säätiö toivoi Helsingin kaupungin tekemän päätöksen syksyn 2013 aikana tontin varaamisesta arkkitehtuurikilpailua varten.

Esittelytilaisuuteen ei kutsuttu Helsingin kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäseniä eikä edustajia esimerkiksi Helsingin Eteläistä kaupunginosaa ry:stä, Stadin rantaryhmästä eikä Helsingin taiteilijaseurasta. Asukkaat ja taiteilijat jyrättiin. Arkkitehtuurikilpailu järjestettäisiin siksi, että museo olisi "pakko" toteuttaa.

Taidemuseon vuosittaisiksi kuluiksi kaavailaan nyt noin 13 miljoonaa euroa 14,5 miljoonan sijaan eli noin kymmenen prosenttia vähemmän kuin ensimmäisessä ehdotuksessa. Vuosittainen hallintomaksu on puolitettu aiemmasta kahdesta miljoonasta eurosta miljoonaan euroon. Tämä niin sanottu lisenssimaksu rahoitettaisiin yksityisin varoin. G-säätiön varajohtajan Ari Wisemanin mielestä yksityisten rahoittajien nimien julkaiseminen on ennen aikaista. Taidemuseon vuosittaiseksi kävijämääräksi arvioitiin yhä 550000 kävijää. G Helsinki -museon positiivisten talousvaikeuksien arvioidaan olevan 41 miljoonaa euroa vuodessa ja sen on arvioitu työllistävän runsaat sata henkilöä. Epäsuoriksi työllisyysvaihtokutsiksi ehdotuksessa arvioidaan yli 300 työpaikkaa. Uudessa suunnitelmassa hanke ei ole kytketty Helsingin taidemuseoon.

Ensimmäinen Guggenheim (G) Helsinki -suunnitelma oli Helsingin kaupungin G-säätiöltä G-taidemuseon aikaansaamiseksi tilaama yhteistyöselvitys, joka maksoi kaupungille noin kaksi miljoonaa. Hankesuunnitelma esiteltiin julkisuudessa Helsingissä 2011 tammikuussa, mutta selvitys julkaistiin ainoastaan englanniksi. Helsingin kaupunginhallitus hylkäsi hankesuunnitelman äänestyksessä 2012-05-02 äänin 8-7.

Museumoviraston henkilökunta marssi 13.2.-12 eduskuntatalolle muistuttamaan, mitä merkitsee, kun viraston määrärahoja päätettiin leikata kolme miljoonaa. Sen tiedettiin johtavan 60 henkilötyövuoden supistukseen. Se on irtisanomisia, määrä-aikaisten työsuhteiden lopettamista, ennen aikaista eläköitymistä, nuorten työllistettävien vähentämistä ja museoiden (mm. Paikkarin torppa) sulkemista yms. Näin on myös tapahtunut. Ei voi hyväksyä poliitikkojemme halua "lapioida" rahaa amerikkalaiselle Guggenheimille, mutta sitä ei riitä maamme merkittävimmälle kulttuurialan työllistäjälle. On tyrmästävä väsytystaktiikka, jossa kertaalleen kaadettu hanke vedetään aina uudelleen esiin, että se mahdollisesti menisi läpi, vaikka ylivoimainen enemmistö hanketta vastustaa. Hanketta lobataan tiedotusvälineissä. On esitetty mainosdokumenteja, "miten homma sujuu Bilbaossa". Esiin nostetaan "merkittäviä puolestopuhujia" kuten Päivi Lipponen. Olisi syytä muistaa, että emme tarvitse emmekä halua maksaa Guggenheimia.

Rakentamisen hinnaksi arvioidaan 130 miljoonaa euroa, jota G-säätiö ei maksa. Rahoitus jäisi Helsingin kaupungille ja mahdollisesti valtiolle. Summaan eivät sisälly arvonnäisäverot, tontin rakennuksen purkaminen eivätkä muut kulut. Kokonaishinta nousisi arviolta lähes 30 miljoonaa. Museon toiminta jäisi eräiden arvioiden mukaan viisi miljoonaa euroa vuodessa tappiolle. G-säätiö haluaisi tehdä 20 vuoden sopimuksen, jolloin veronmaksajille tulisi 100 miljoonan lasku. G Helsingin rahoitus on täysin auki. Helsingin johdolla on kiima saada G-museo. Miksei selvitelä yhteistyötä Pietarin Eremitaasin kanssa?

A-studio Streamin keskustelussa Kaarin Taipale esitti vakuuttavien perustelujen, miksi G-museota ei tule perustaa julkisin varoin.

Uudessa esityksessä on vähäisiä kosmeettisia muutoksia. On varattava tietty tontti tai ei mitään. Mitä Helsinki haluaa olla? Mikä on kaupungin ydintoimintaa? Haluako Helsinki olla pohjoismaainen kaupunki, jossa on G-museo 2020? Onko G-museo sopiva julkisten menojen laajennus, kun menoja yritetään supistaa? G-säätiö on edunsaaja. Taipale totesi edelleen, että Helsingin kaupunki kantaisi kaikki riskit, mutta G-säätiö saisi takuuvarmasti seitsemän miljoonaa euroa vuodessa. New Yorkissa, Venetsiassa ja Berliinissä G-museo on toiminut yksityisellä rahoituksella. G Bilbao on ainoa G-säätiön onnistunut yhteishanke maailmalla. G Bilbao on klovni- eli pellearkkitehtuuria. Helsinki vertautuu kehitysmaamaisena Abu Dhabiin, jonka G-museon valmistumista on lykätty vuodesta 2011 vuosiin 2013,

2015 ja 2017.

Taipale korostaa, että Helsingin pitäisi katsoa tulevaisuuteen eli tarvitaan luovuutta. Pitäisi rakentaa itse esimerkiksi uudenlainen tiedekeskus, jossa selvitetään maailman digitalisoitumista. G Helsinki ei vie suomalaista taidetta ulkomaille. Miksi Helsingin keskustakirjastolle ei löydy paria kymmentä miljoonaa, mutta G Helsingille yli 200 miljoonaa? Helsingin "kilpailijakaupungeissa" ei ole G-museota, joka on vanhentunut museoperiaatteeltaan. G-hankkeen päämäärä on kateissa ja museosta on tulossa pelkkä näyttelyhalli, jossa voi esitellä kiertäviä koelmia venäläisille turisteille.

Pietarilainen nykytaidemuseon johtaja Elizaveta Shagina vertaa G-museota Disneylan-

diin. Hän ei usko G-museon houkuttelevan venäläisiä, sillä Venäjällä on erinomaisia taidemuseoita. G-museo on lähempänä viihdekeskusta kuin taidekokoelmaa. USA:n Suomen suurlähettilään Bruce Oreckin mielestä G-museo tekisi Helsingistä "erityislaatuista". Näin hänen tulee virkansa puolesta sanoa. Museojohdajat arvelevat kävijämäärän ennusteen 550000 olevan aivan liian korkea G-museon uutuusarvon jälkeen. Ateneumissa kävi 2012 noin 400000 ihmistä. Espoon Emmassa 2007 uusi museo ja Salvador Dalín näyttely houkuttelivat 160000 kävijää.

Helsingin päättäjiä painostetaan jo kansainvälisesti. G Bilbaon apulaisjohtaja Margo Meoro on varma, että uusi sopimus syntyy. El Correo-lehden kulttuuritoimittaja Iñaki Esteban sanoo: "Jos olisin suomalainen, haluaisin hyötyä New Yorkin ja Bilbaon taidekokoelmista, koska olisimme tuolloin kaikki samaa verkostoa". Bilbaon ja Abu Dhabiin G-museon suunnitellut arkkitehti Frank Gehry on kiinnostunut osallistumaan avoimeen arkkitehtuurikilpailuun, vaikka hän yleensä osallistuu vain kutsukilpailuihin. Norjalainen Snöheta ja suomalainen ALA ovat halukkaita osallistumaan kilpailuun.

Jos G-museo tuottaa niin hyvin kuin hankkeen puoltajat esittävät, niin miksi yritykset ja liikemiehet eivät kilvan sijoita G-museoon? Mielipiteeni on, että G-museota ei tule perustaa julkisin varoin Helsinkiin. Jos yksityiset haluavat perustaa G-museon, on sille etsittävä muu kuin paraatipaikka Etelärannassa tai Katajanokalla.

**Hannu Kautto
2013-10-20**

Lähteet:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Guggenheim_Helsinki_-_suunnitelma
http://www.intokustannus.fi/kirja/guggenheimin_varjossa/
http://fi.wikipedia.org/wiki/Guggenheimin_varjossa
Edelleen ei Guggenheimille, Tiedonantaja (2013-09-27)36, 5
Unelmien Guggenheim, Yle TV1, A-studio Stream, 2013-09-27
<http://www.hs.fi/kulttuuri/a1381813213245>

Ilmaston muutos ja skeptikot

"Ilmaston muutos" on tämän hetken tietämyksemme kannalta enemmänkin filosofinen kuin tekninen tai fyysinen käsite. Tarkoitan tällä sitä, ettei ole olemassa tyhjää mallia muutoksen etenemisestä ja sen mekanismeista. On vain olemassa 95 % varmuus (IPCC) siitä, että muutos etenee ja on vaikeasti ennakoitavissa jo pelkästään matemaattisena hirviönä, puhumattakaan "takaisin kytkenöistä", joita vasta opetlemme ymmärtämään. Takaisin kytkenät voivat olla mittavia, kuten mitä seurauksia on valtamerten lämpenemisellä tai pohjoisten paltsojen sulamisella. Pienessä mitassa ne voivat tulla kemian teollisuuden alueelta, kuten mitä vaikutuksia on kullakin kemikaalilla, joiden määrä jalostuksessa jatkuvasti kasvaa. Emme tunne kaikkia niiden vaikutuksia edes ihmisiin puhumattakaan tähän laajempaan kontekstiin ilmaston muutokseen. Tässä fi-

Ilmojen lämpeneminen on kokenut pienen notkahduksen 2000-luvulla. Tästä ovat ns. skeptikot saaneet uutta vettä myllyynsä, vaikka samanaikaisesti ikijää ja ikeiroudat sulavat, aavikoituminen etenee ja meren pinta nousee. Ilmaston muutoksessa on kysymys monimuuttuja yhtälöstä, jonka ajallinen ulottuvuus on pitkä, jonkin indikaattorin (ilman lämpeneminen) muuttuminen kertoo hyvin vähän muutoksen etenemisestä, mutta sillä voi olla vaikutusta mielipideilmaston muutoksiin, skeptikkojen mielen ja fossiilisten polttoaineiden kaupan kannalta.

losofissa abstraktiossa kaikki liittyy kaikkeen, joka konkretisoituu fyysikaalisissa ilmastomuutoksessa.

Ilmojen lämpeneminen pieni notkahdus saattaa luoda uskoa siihen, että jo tehdyllä on jotain saavutettu. Kasvihuonekaasut (hiilidioksidi, metaani ja ilokaasu) ovat kuitenkin lisääntyneet. Ehkä niiden hiukkasten määrä, jotka heijastavat auringon säteilyä takaisin on myös lisääntynyt? Ennusteet eivät kuitenkaan tue käsitystä, että lämpötilan "notkahdus" olisi muuttanut kokonaistilaa ilmaston muutoksesta. Kuva muutoksesta täsmennyty yksi-

tyiskohtien ymmärtämisen myötä ja ehkä tuleva ilmastopoliittinen antaa muutosta hidastavia raja-arvoja päästöjen hallitsemiseksi. Se miten ihminen on jo vaikuttanut ilmastoja muokkaaviin luonnon mekanismeihin jää kuitenkin arvailun varaan eli pysähtyykö jäätiköiden ja ikeiroudan sulaminen ja saadaanko aavikoitumisen ja veden puutteen aiheuttamat inhimilliset kärsimykset hallintaan.

Hiilidioksidipäästöt kirjataan yleisesti suurimmaksi ja kasvavaksi ongelmaksi. Vaikka fossiilisten polttoaineiden käyttöä pystyttäisiin vähentämään (ei vaikuta todennäköiseltä), niin "vanhat synnit"

painavat siten, että meri lämpenee, pinta nousee ja takaisin kytkenäsen moniulotteisuudessaan ei saada päättymään tai pysähtymään. Fossiilisten polttoaineiden hinnannousu on ainoa tapa suitsia niiden kulutusta, joskin paradoksaalisesti arktisten jäätiköiden sulaminen ohjaa öljyntöintiä näille "halvemille" alueille ja hiilidioksidiongelman pahenemiseen ja "uusien" jäätiköiden sulamiseen.

Me voimme väitellä päästöjen numeerisista määristä ja päästäjien vikapääsyydestä, mutta ainoat todellisuutta indikoivat ja merkittävät mittarit ovat bio-

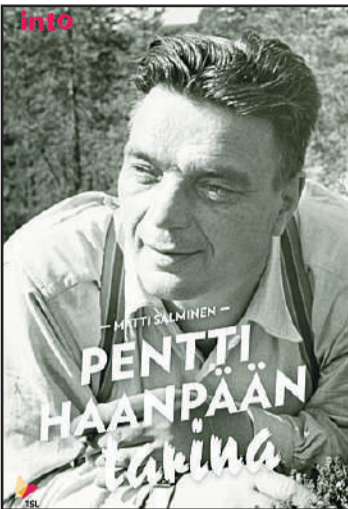
dikaattorit, jotka kertovat meidän ja luonnon elinmahdollisuuksista. Luonnon monimuotoisuus ja lajien sukupuutot ovat keskeisiä mittareita tulevaisuuden kannalta, ei lämmityksen halon tarve tai se, että pärjääkö ilman turkisvuorirukkasia. Pelkästään ravinnon riittävyys kannalta mehiläisillä on merkitystä maaluonnon hyödyntämiseen. Muutokset merissä ja herkässä meriluonnossa ovat arvaamattomia.

Tutkijat ovat ennakoineet ilmaston muutoksen aiheuttamia kustannuksia ja päätyneet miljardijoukkoon, jota emme ilmeisesti pidä totena, koska emme aikaansaa ilmastopoliittista tai ylipäätään toimia muutoksen hidastamiseksi. Emme edes siihen sopeutumiseksi. Vai hyötyykö tästä joku? kenties ns. ilmastokeptikot?

**Hannu Ikonen
Vapaus Valita Toisin ry
Liljendal**

Kuka oli Pentti Haanpää ?

Matti Salminen
Pentti Haanpään tarina
Into kustannus 2013
304 sivua

Jos haluatte kokea todellisen lukuelämyksen asiasta, jonka luulitte jo tuntevanne, niin tarttuokaapa uuteen Pentti Haanpään tarinaan. Matti Salminen on todella paneutunut aiheeseensa. Pentti Haanpää oli yksi Suomen kaikkien aikojen parhaista kirjailijoista. Kuka hän oikeastaan oli? Miksei hänestä ole aikaisemmin kirjoitettu kokonaista elämäkertaa? Miten hän eli, kirjoitti, luovi, joi, rakasti ja kuoli?

Ensimmäisen kerran tartuun Haanpään teoksiin 1970-luvun alkupuoliskolla ja innostuin niistä. Luulin tietäväni Haanpäästä kaiken tarpeellisen. Kuinka väärässä olinkaan. Vasta tässä Matti Salmisen kirjassa kerrotaan ensimmäistä kertaa tosi tarina kirjailijasta, joka havainnoi tarkasti ja kriittises-

Jos haluatte kokea todellisen lukuelämyksen asiasta, jonka luulitte jo tuntevanne, niin tarttuokaapa uuteen Pentti Haanpään tarinaan. Matti Salminen on todella paneutunut aiheeseensa. Pentti Haanpää oli yksi Suomen kaikkien aikojen parhaista kirjailijoista. Kuka hän oikeastaan oli? Miksei hänestä ole aikaisemmin kirjoitettu kokonaista elämäkertaa? Miten hän eli, kirjoitti, luovi, joi, rakasti ja kuoli?

ti omaa aikaansa. Haanpää ei hetkeksikään hellittänyt puolustamasta vähäosaisten oikeutta ihmisarvoiseen elämään.

Salminen on tehnyt ainakin kaksi merkittävää urotyötä. Ensimmäkin kirjasta löytyy 305:n eri vuosikymmeninä lehdissä ja vuosialbumissa julkaistujen juttujen eli novellien luettelo, jollaista aiemmin ei ole ollut olemassa. Toiseksi Salmisen uterasta tonkimisen seurauksena aivan uutta, ennen julkaisematonta materiaalia on löytynyt sekä Piippolasta että eri arkistoista. Suurin osa Haanpään jäämistöstään hajaantui moneen osaan hänen hukkimisluomionsa jälkeen. Aiempi Haanpää-tutkimus ei ole ollut yhtä perusteellista.

Salminen toteaa kirjassaan mm. että Haanpään vuonna 1948 kirjoittama novelli "Kaiken vanhan kohtalo" on ehkä yksi hänen parhaistaan. Siinä päähenkilö Antti Maa pohtii uskonkysymyksiä. Haanpään ajattelu oli lähellä nykyajan maallista ajattelua. Jeesusta itseään hän ei pilkkaa, uskontoa kylläkin. "Jeesus ei missään mainitse, että sellainen mahtava järjestö olisi luotava ja koreanimitiset kirkkoherrat ja arkkipiispat päästettävä valtaan. He tuskin olisivat sen yksinkertaisen ihmisen ystäviä, joka aikoinaan kävellä läpsytteli Palestiinan pölyisillä

teillä ja puhutteli kalastajia ja maanviljelijöitä. Saarnastuoleista ja pappiloista ei koskaan puhuttu sanaakaan..." Antti Maa on varma, että jos Jeesus ilmestyisi nyt maanpinnalle, niin hänen vaelluksensa päättyisi, jollei ristille, niin vähintäänkin ristikoiden taakse. Eihän esimerkiksi pyhää omistusoikeutta voi loukata niin kuin Jeesus teki, kun hän muutti riivaajat sioiksi, jotka suinpäin tuhatmäärin syöksyivät mereen jyrkän teeltä ja hukkuivat. Mitäs sikojen omistaja siihen sanoisi..."

Haanpää osallistui kulttuurivaltuusneuvoston mukana Kiinan matkalle 1953. Hän näki matkalla itse Maon, joka vastaanotti korokkeellaan satojentuhansien kiinalaisten ohimarssin. Haanpää keksi pitkälle letkalle kuvaavan nimen: Ihmisenjantse. Hän kirjoittaa: "Täällä pateerasivat vain keisarilliset henkikaartit. Sitteen se oli kaatopaikkana ja vasta vapautuksen jälkeen kansa puhdisti ja korjasi torin, samoin itse Tienanmenin, Taivaallisen rauhan, komean porttirakennuksen ja pystytti korkean lipputangon, johon puhemies Mao Tse-tung omin käsin nosti Kiinan viisitaitaisen kansallisen lipun lokakuun 1. päivänä 1949, jolloin kansantasavalta perustettiin. Nyt hänen jättiläiskuvansa riippuu Tienanmen-portin yläpuolella ja avaran torin takana

vastapäätä kohosivat neljän suuren muotokuvat, Marxin, Engelsin, Leninin ja Stalinin noiden, joiden opit Kiinan työväenluokka on ottanut oppaakseen. Sillä hetkellä tunsin, että siinä piilee arvaamattomia voimia. Eiköhän vain se, mitä oli tapahtunut noiden kuvattujen miesten päissä ollut kuljettanut meitäkin kymmenentuhannen kilometrin takaa näkemään Pekingin vapunpäivää..." Näin siis Haanpää toimi myös reportterina. Kaikille eivät jutut kelvanneet. Seura-lehti palaut-

ti ne käyttämättöminä ja yllättäen myös Suomi-Kiina-seura. Haanpään artikkeli "Kiinan muurilla" julkaistiin vasta Kiina sanoin ja kuvin-lehdessä vuoden 2013 alussa.

Tällaisia yllätyksiä löydätte Matti Salmisen kirjasta. Toivotavasti se aloittaa uuden kiinnostuksen sekä meissä vanhoissa että nuoremmissa lukijoissa Haanpään tuotantoa kohtaan.

Suosittelen: Antero Nummiranta

Uusi novellikokoelma

Pentti Haanpää Ilmeitä isänmaan kasvoilla Into/2013 200 sivua

Novellikokoelmassa on 23 novella, joista yhtä, "Herra tohtori, kirkko ja porvarin jäniskoira", ei ole koskaan julkaistu yhdessä-

kään Haanpään kirjassa. Tietokirjailija Matti Salminen teki löydön SKS:n kirjallisuusarkistosta keräessä lähdeaineistoa Pentti Haanpään elämäkertaan. Haanpää oli vuonna 1933 laatinut novellikokoelman sisällysluettelon ja varmentanut sen allekirjoituksellaan.

Vuonna 1933 Pentti Haanpää oli ollut julkaisupaitsiossa jo kolmatta vuotta. Hänen tunnetuin teoksensa Noitaympyrä ei löytänyt kustantajaa Suomessa ahtaassa poliittisessa ilmapiiressä vuonna 1931. Samoin kävi kahdelle novellikokoelmalle Väljän taivaan alta ja Ilmeitä isänmaan kasvoilla. Ne julkaistiin vasta Haanpään kootuissa teoksissa hänen kuolemansa jälkeen vuosina 1956-58. Erillisenä teoksena Ilmeitä isänmaan kasvoilla ilmestyy nyt ensimmäisen kerran.

Antero Nummiranta

Kolme ilmestynyttä kirjaa (osa 1.)

Vuoden 2014 syyskuun 4. päivänä tulee kuluneeksi 70 vuotta vuoden 1944 hetkestä jolloin maamme irrottautui toisen maailmansodan sotatoimista. Lieneekö valmistautumista päivän viettoon se, että tänä vuonna ilmestyi sopivasti isänpäivän alla ainakin kolme teosta, jotka poikkeavat sotakirjojen totutuista kaavoista. Kunkin teoksen aihepiiri on sellainen, joka antaa ymmärtää, että kirjoissa ei rämmitäisi Karjalan kannaksen juoksuhautoihin juuttuneina tekemässä suuria torjuntavoittoja. Näiden kolmen teoksen yhteisenä nimittäjänä voi hyvällä syyllä pitää poikkeavuutta maassamme harjoitettavasta niin kutsutusta virallisesta historian kirjoituksesta.

Virallinen historian kirjoitushan pyrkii iskostamaan meille ajatusta, että Suomi kävi ylhäisessä yksinäisyydessään sankarillista erillisuutta – oli vain ihan sattumaa, että ajallisesti samoihin aikoihin riehui myös toinen maailmansota. Saman virallisen historian kirjoituksen kaavaan liittyy erillisten taistelujen nostaminen esille suurina sankarillisina ratkaisutaisteluina. Pyrkii unohtuttamaan, laulamalla ylitysvirsiä yksilölle ja hänen sankaruudelleen, seikka kuinka sota todellisuudessa syntyi ja päättyi. Itketään ja suolletaan selityksiä kuin pahankuriset kakarat, jotka narahivat kesken pahanteon.

Itse olen kiinnittänyt useampana vuonna huomiota siihen, että valtamedioissa kiertää elokuisin tarinoita suurista Karjalan kannaksella käydyistä ratkaisevista torjuntavoitoista. Saattaahan kirjoittelu johtua mätäkuustakin ja toimittajien valittamasta kesäisestä juttupulasta. Merkillistä on, että mätäkuun loppumisen myötä unohtuvat syyskuun tapahtumat. Yleensä syyskuussa vallitsee sotajutturintamalla syvä ja pitkä hiljaisuus. Yksinkertaisesti unohtetaan kertoa esim. sodan aseleposopimuksesta ja välirauhan sopimuksesta. Samoin unohtuvat Suursaaren tais-

telu, Lapin sota. Myöskään ei paljon pukahdella Stella Polaris-operaatiosta, asekatkentytystä, Saksalaisen vastarintaliikkeen luomisesta maahamme. Samoin ei myöskään paljoa ole näkynyt totuuden mukaisia selostuksia Suomen sotaherrojen vehkeilyistä Lapin sodan aikana.

Kohtauksen nimissä on todettava, että täysin noista edellä luettelemistani asioista ei ole voitu vaientaa. Tietoa niistä on ollut, etenkin vasemmistolaisen työväenliikkeen piirissä, mutta julkisuudessa puhuttaessa ovat "isänmaalliset piirit" hyvin nopeasti pyrkineet leimaamaan ne kommunistien panetteluksi. Vain keuhkosta huolimatta tieto tapahtumista on elänyt mielissä perimätiedon tavoin.

Tänä syksynä näyttäisi tapahtuneen jonkinlainen poikkeaminen peruskuvioista. Nämä ilmestyneet kolme teosta näyttäisivät poikkeavan totutusta yleisestä niin sanotusta virallisen historian kirjoituskuviosta. Kirjat ovat: **Juhani Suomen** kirjoittama kirja, jonka on kustantanut Kustannusosakeyhtiö Siltala Helsingissä. Kirjan nimi on "Manerheim – viimeinen kortti?"

Kauko I. Rumpusen toimitama ja Valitut Palat – Digest Ab:n Helsingissä kustantama kirja, jonka

nimi on "Vaiettu totuus – salailtuja ja vähän tunnettuja tapauksia sotavuosilta".

Dosentti Juha Pohjosen ja tutkijatohtori Oula Silvennoisen kirjoittama ja Otavan kustantama kirja nimeltään "Tuntematon Lauri Törni".

Pääpiirteissään kaikki kolme edellä mainittua teosta käsittelevät samoja asioita. Jokaisessa teoksessa on vain asioihin toisistaan poikkeava näkökulma. Miellenkiintoista etten sanoisi. Tulen myöhemmin palaamaan tarkemmin teoksiin sekä niissä esitettuihin asioihin.

Asian tekee mielenkiintoisemmaksi, jos esittää kysymyksen: miksi ne on julkaistu nyt? Siis kolme erillistä teosta - lähes samanaikaisesti - joissa pyritään pudottelemaan muutamia legendaarisia tyyppisiä pois heille luoduista, liki henkilökuulttimaisista sädekehistä. Ehkä eräs selitys saattaisi olla se, että sodasta on kulunut jo tarpeeksi paljon aikaa. Ajan myötä on avautunut erilaisia arkistolähteitä laajempaan tutkimukseen. Tutkijoiden käytettävissä on ollut entistä monipuolisempaa materiaalia. Ehkä oma vaikutuksensa on seikkala, että myös tutkijariveihin on noustut nuorempia sukupolvia, sukupolvien ilman omaehtoisia sotarasitteita.

Vaarallisinta on se, että jos näitä tutkimuksia yritetään käyttää sodan vähättelyyn. Eli pyritään luomaan ajatusmaailmaa, että viime sotien lopputulos oli itseasiassa kiinni muutamasta tunaroinnista ja säistä.

Palaan seuraavissa Kansan Äänen numeroissa tarkemmin asiaan. **Timo Kangasmaa**

Saksalaismielinen vastarintaliike Suomessa

Saksalaismielinen vastarintaliike perustettiin Lapin sodan aikana syksyllä 1944. Saksan ja suomalaisen äärioikeiston perustaman organisaation oli tarkoitus aloittaa Suomessa kansallissosialistinen vallankumous.

Elokuussa 1944 SS-majuri Alarik Bross esitteli suunnitelman joukolle suomalaisia upseereja sekä muutamalle muulle radikaalille oikeiston edustajalle. Kokouksessa perustettiin Vastarintaliikeryhmä, jonka johtoon valittiin everstiluutnantti Carl Lindh. Organisaatio jaettiin kahdeksaan piiriin ja jäsenistöä värvättiin Vapaussodan rintamamiesten liiton, Aseveliliiton sekä IKL:n jäsenistä. Liikkeen rahoitus tuli pääosin saksalaisilta, mutta mm. eversti Ragnar Nordström ja vuorineuvos Petter Forsström ostivat liikkeen käyttöön moottoriveneitä.

Saksalaisten poistuttua etelä-Suomesta syyskuussa 1944 perustettiin liikkeen johtoimeksi Sonderkommando Nord, joka oli suoraan Saksan pääturvallisuusviraston päällikön Ernst Kaltenbrunnerin alaisuudessa. Bross nimitettiin esikuntapäälliköksi osastoon, jonka miehistö koostui suomalaisista SS-miehistä sekä loikanneista Lapin sodan vangeista. Osasto siirrettiin Usedomin saarelle Heringsdorfiin.

Tammikuussa 1945 majuri Bross, Arne Runolinna ja Alexander Cellarius matkustivat sukellusveneellä Heringsdorffista Kristiinankaupunkiin tapaamaan liikkeen suomalaisista johtoa. Alukselle kuljetettiin mm. organisaattori Johan Fabritius ja yhdismies Karl Jansson. Neuvotteluissa saksalaiset eh-

dottivat, että perustettaisiin Suomen pakolaishallitus ja aloitettaisiin sotakorvausteollisuuden sabotointi. Hallituksen johtoon ehdotettiin professori T.M. Kivimäkeä. Fabritius kuitenkin kieltäytyi hankkeesta. Neuvottelun jälkeen Jansson palasi maihin mukanaan aseita, rahaa ja Saksassa koulutettu Seppo Heikkilä. Fabritius matkusti veneen mukana Saksaan. Veneseen jäivät myös Suomesta mukaan tulleet kapteeni Lauri Törni sekä vänrikki Solmu Korpela.

Vastarintaliike rakensi Suomen radioasemaverkoston, jota käytettiin yhteydenpitoon ja propagandaan. Merkittävin toimintamuoto oli kuitenkin maasta ulos haluavien ihmisten salakuljetukset Ruotsiin ja Saksaan. Saksalaisten kukistuttua vastarintaliike jatkoi toimintaansa, kunnes alkuvuodesta 1946 Valpo pääsi liikkeen jäljille ja pidätti useita liikkeen johtohenkilöitä, mm. Fabritiuksen. Maanpetosoikeudenkäynnissä tuomittiin 11 henkilöä vankeuteen. Esimerkiksi Lauri Törni tuomittiin kuudeksi vuodeksi vankeuteen. Maanpetosoikeudenkäyntiä ei pidä sekoittaa sotasyöllisyysoikeudenkäynteihin.

Yhdysvaltojen Oslon-sotilasiamiehen raportin mukaan järjestöllä oli 10000 kevyttä jalkaväen asetta sekä joitakin kranaatinheitimiä. Kätkettyjen aseiden joukossa oli myös presidentti Koiviston Emma-pikakivääri. Koivistotietävästi palveli sodan aikana Törnin alaisena. Kätkettyjen aseiden lukumäärästä voidaan todeta, että kansallissosialistisen vallankumouksen uhka oli todellinen.

Sauli Drockila
<http://manifestiblogi.blogspot.fi>

70 vuotta sitten (14) Jälleen Dneprillä, sodan aalto alkoi vyöryä länteen

Kurskin voittoon liittyen toteutettiin useita operaatioita. Ensimmäinen oli Donetskin laakion vapauttaminen. Zitadellen kuivuessa kaasaan, mieltivät fasistit, miten pitää hallussa Donetskin laakion kaivos-teollisuus- ja vilja-alueet. Puna-armeijan pysäyttämiseksi fasistit linnoittautuivat Mius-joelle. Neuvostoliiton sodanjohto päätti jo Kurskin taistelujen aikana sodan jatkotoimista: fasistit murskataan rintaman eteläkaistalla, vapautetaan Donetskin laakio, Dneprin itäpuolinen Ukraina sekä Krim ja vallataan sillanpää-asemia Dneprin länsirannalta. Lounais- ja Etelä R:n tuli edetä Dneprin alajuoksulle, KeskusR:n sekä Voronežin- ja Aron R:n tuli edetä Dneprin keskijuoksulle. Pohjoisempana LänsiR:n ja Kalininin R:n tuli ottaa haltuunsa Dneprin yläjuoksun alueella Duhovština, Smolensk ja Roslavl. Päämaja painotti, että Dnepr ja Molotsnajajoki tulee ylittää pikaisesti, "ettei vihollinen ehdi tehdä Donetsin laakiosta ja vasemman rannan Ukrainasta autiomaata" eikä linnoittaa linjalle Narvajoki-Pihkova- Vitebsk- Orsa- Sož-joki- Dnepr- Molotsnajajoki suunnittelemaansa Itävallia.

Donetskin laakion vapauttaminen oli merkittävä operaatio

LounaisR:n komentaja Malinovski ja Vasiljevski koordinoivat operaation, jossa Harkovan operaation kanssa Lounais- ja EteläR toteuttavat Donetskin laakion vapauttamisen. Pääisku annetaan Donetsin länsirannan sillanpäistä Ižumin eteläpuolitse Barvenkovan kautta kohti Pavlogradia. Päävoimoina olisivat 6.A (I.T.Slemmin), 12.A (A.I.Denilov) ja 8.KaA (V.I.Tsuikov). Samalla tuli katkaista Donetskin Laakion saksalaisryhmien perääntymistiet länteen. Hyökkäyksen alkamiskohdaksi suunniteltiin 16.8.-43. Harkovan eteläpuolelta 46.A (V.V.Glagolev) tuli siirtää Stalinon (Donetsk) luokse saksalaisryhmien tuhoamistehävään. Sitä ennen sen tuli yhdessä 1. KaA:n ja 57.A:n kanssa iskeä Zmiyevin suuntaan auttaakseen Aron R:aa kiertämään Harkova etelästä ja lounaasta. EteläR:n tuli hyökätä idästä Mius-joelta - murtaa siellä fasistien vahva torjuntarintama - Amvrosijevkan kautta Volnovahan ja Pologin suuntaan ja kiertää Stalinon etelästä LounaisR:n joukkoja vastaan. Tähän varattiin mm. 5. IskuA, 2.KaA ja 28.A sekä EteläR:n ilmavoimat. Murtokohdalla Mius-joella Kuibysevon kohdalla suunniteltiin vain 12 km leveäksi ja sinne varustettiin 120 tykkiä rintamakilometrille. Hyökkäys suunniteltiin alkavaksi 18.8.-43.

Vihollinen oli valmistautunut pitämään Donetskin laakion

LounaisR:n hyökkäyksen 16.8. Ižumin kohdalla käynnistettyä alkoivat ankarat taistelut. Joukot saivat "kynnärtuntuman" oikealla Aron R:n kanssa ja Zmiyev vallattiin. Neuvostojoukot kiilautuivat fasistien puolustukseen, mutta eivät kyenneet läpimurtoon. Uusi yritys 19.8. ei myöskään tuottanut tuloksia. Vihollinen irrotti uhatuille alueille

voimia viereisiltä kaistoilta, jolloin ne jäivät vaille suojausta. Päätettiin ryhmittää hyökkäys uudelleen suojaamattomalle kaistalle. Päämaja hyväksyi uuden hyökkäyksen alkamisajaksi 27.8.

EteläR:n 18.8. alkanut hyökkäys Mius-joella sujui menestyksellisesti. Vihollisjoukot pirsottiin kahteen osaan ja samaan aikaan Harkovan vapautuksen kanssa puhdistettiin Amvrosijevkan alue fasisteista. Harkovan vapautuksen jälkeen Voronežin R:n ja Aron R:n hyökkäys sujui kaupungin eteläpuolella nihkeästi. Vihollisjoukot tekivät kovaa vastarintaa pelastaakseen Donetskin laakiolla uhatun joukkonsa. EteläR:n joukot kuitenkin etenivät. 2.KaA ja 28.A käänäsivät iskun etelään 44.A:n edessä olevan vihollisen tuhoamiseksi ja Asovanmeren rantakaupungin Taganrogin valtaamiseksi. Asovanmeren sotalaivasto ja 8.IllmaA ym. tukivat 44.A:n hyökkäystä Taganrogiin, joka vallattiinkin 30.8. Mius-joella vihollisjoukkojen rippeet tuhottiin Taganrogin luoteispuolella. Hyökkäystä jatkettiin länteen ja luoteeseen. 5.IskuA hyökkäsi Debal'tsevoon. Päämaja siirsi EteläR:lle XPsAK:n ja XIPsAK:n tukemaan hyökkäystä Volnovaha kiertäen Stalinon länsipuolelle, jossa niiden tuli yhtyä LounaisR:n kanssa. Vihollisen suuri tulivoima ja panssareiden käyttö torjuntataistelussa estivät kuitenkin LounaisR:n 6.A:n ja 8.PsA:n etenemisen, mutta EteläR:illa 51.A ja 5.IskuA valtasivat Debal'tsevoa ja jatkoivat etenemistään länteen.

Fasistit vetävät Etelässä joukkonsa Dneprin tuntuun

Sotavankien tietojen mukaan natsijohto pyrki pysäyttämään LounaisR:n etenemisen linjalle Slavjansk-Kramatorsk-Konstantinovka-Donetskin laakion keskiosaa. Mutta 6.9. Lounais- ja EteläR tekivät nämä

aikomukset tyhjiksi vapauttamalla Donetskin laakiolla mm. Makejevkan, Konstantinovkan, Kramatorskin, Slavjanskin ja Družkovkan sekä yli 100 muuta taajamaa. Stalinon valtasivat 5.IskuA ja 2.KaA 8.9.-43 ja 10.9. vapautettiin fasisteista Barvenkovo, Volnovaha ja Mariupol. Natsit tekivät useita raivoisia vastahyökkäyksiä, jotka torjuttiin. Neuvostojoukot etenivät 15.9. mennessä linjalle Lozovaja- Tšaplino- Guljaj-Pole- Urzuf. Vasta tämän jälkeen vihollinen aloitti vetäytymisen Melitopolin, Pologin ja Sinelnikovon alueelle.

Taistelu Dnjepristä alkaa

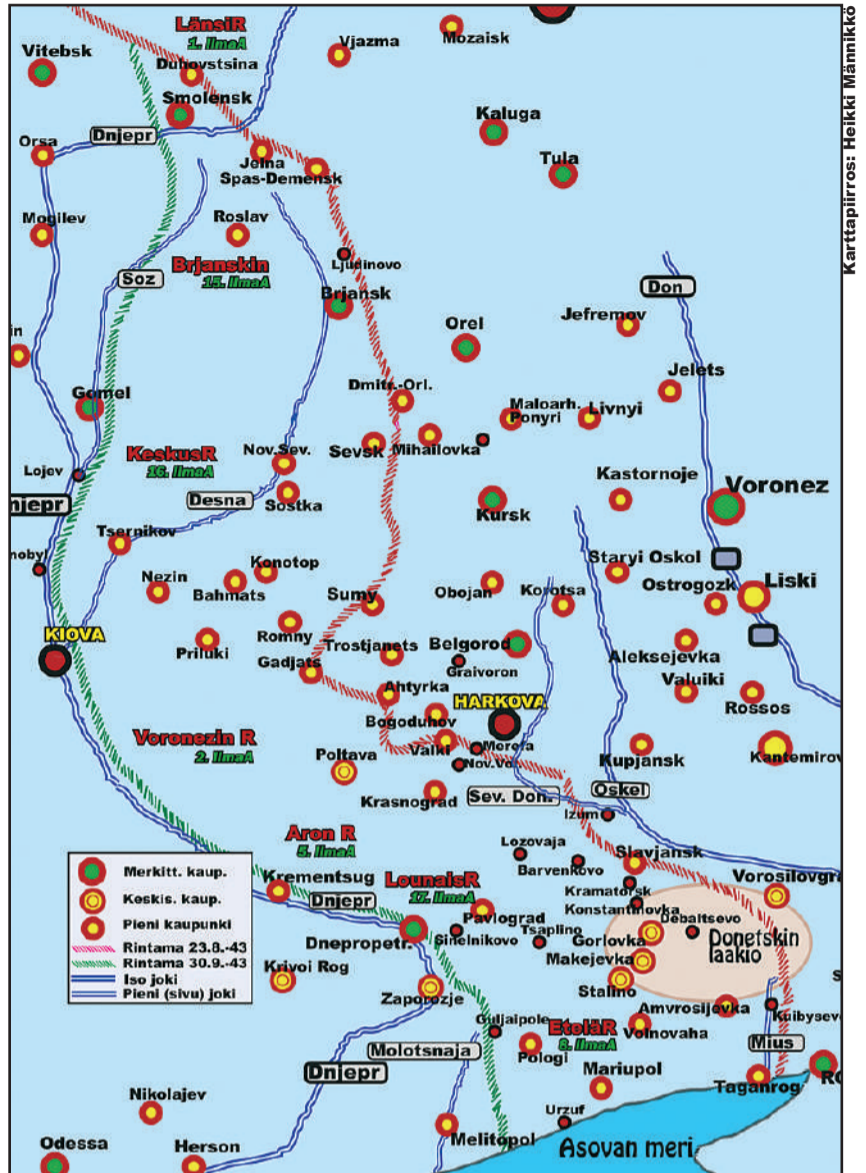
Heti Kurskin operation jälkeen, kun rintama Orelin kaarella oli vedetty linjalle Ljudinovo-Orlovsk (18.8.), Harkovan alue vapautettu (25.8.) ja Donetskin laakio sekä siihen liittyvä Mustan Meren rannikko puhdistettu fasisteista (15.9.), osoitettiin rintamille uudet tehtävät. Päämajan kokonaissuunnitelma oli: (1) vihollinen tuli lyödä rintaman eteläsiivellä, (2) Dneprin vasemman puolen Ukraina oli puhdistettava fasisteista ja (3) Dnepr oli ylittävä suoraan liikkeestä ja muodostettava sen länsirannalle sillanpääasemia. Tämä tehtävä tuli suorittaa viiden rintaman, Keskus-, Voronežin-, Aron-, Lounais- ja EteläR:n joukoilla.

KeskusR valmisteli hyökkäyksen pikavauhdilla

KeskusR:n tuli hyökätä kohti Sostkaa ja Kiovaa, ylittää Desna- ja Drepr joki ja vapauttaa Voronežin R:n kanssa Kiova. Valmisteluaikaa annettiin 10 päivää. Se oli liian vähän, mutta kaikki tiesivät Hitleriläisten linnoittavan Dnepr- ja Sož jokien varrelle puolustuslinjaa "Itävallia". Partisaanit ilmoittivat vihollisen siirtävän sinne joukkoja ja rakentavan puolustuslaitteita Puna-armeijan hyökkäyksen pysäyttämiseksi. Huoltokoneistolle asetui raskas tehtävä organisoida ampumatarvikkeita, aseita, muonaa, polttoainetta sekä rehua ja siirtää varastot lähemmäksi hyökkäviä joukkoja. Edessä oli suuria jokia, joiden ylittämiseen pioneerijoukot joutuivat varaamaan paljon ylityskalustoa.

KeskusR:n hyökkäys sujui menestyksellisesti

KeskusR:n hyökkäys alkoi 26.8.-43 Sevskin suuntaan. Kärjessä olivat 65.A tukenaan IVLäpimurtoTykAK sekä heikentynyt 2.PsA. Sivustayhtyminä 48.- ja 60.A (I.D.Tsernjahovski) edistivät kärjen etenemistä. Vasemmalla hyökkäsi Voronežin R. Sen tehtävänä oli edetä Poltavaan ja Kremensugiin ja vallata Dneprin ylimenopaikat. Alussa saksalaiset tekivät voimakasta vastarintaa. Rokossovski kertoo "miten kymmeniä Ps-vaunuja ryntäsi tiheiden jalkaväkijoukkojen ja kokonaisten lentolaivueiden seuraamina joukkoja vastaan". Taistelut raivosivat taukoamatta. 26.8. illalla kärkijoukot kuitenkin valtasivat Sevskin, mutta hyökkäystä ei kyetty laajen-

Piirros osoittaa miten laajalle alueelle taistelut Kurskin operaation jälkeen sijoittuivat. Vitebskin ja Odessan välimatka on n. 900 km. Kuuden rintaman yhteishyökkäyksessä elokuun puolesta välistä lokakuun alkupuolelle fasistija työnnettiin n. 300 km länteen. Lokakuun alkupuolella rintamalinja kulki jo Smolenskin ja Duhovštinan länsipuolitse Soz- ja Dnepr-jokien itärantaa mukaillen Zaporozjeen ja sieltä Melitopolin itäpuolitse Asovanmereen.

tamaan. Vihollisen taktiikkana oli, että se vahvisti voimiaan Puna-armeijan hyökkäyskiilan edessä vetämällä sinne joukkoja viereisiltä kaistoilta. Tehtiin päätös antaa apu-isku vasemmalla hyökkävään 60.A:n vasemman sivustan yksiköillä. Tämän tuloksena 60.A eteni kauas eteen. Välittömästi 60.A:aa vahvennettiin mm. ilmavoimilla ja 29.8. se valtasi Gluhovin. Hyökkäyksen painopiste siirrettiin rintaman vasemmalle sivustalle. Sinne keskitettiin mm. 2.PsA. Lisäksi 13.A rintaman oikealta sivustalta siirrettiin 65.- ja 60.A:n saamaan. Tsernjakovskin armeija eteni 31.8. mennessä 60 km ja murtokohdalla laajennettiin 100 km leveäksi. Joukot lähestyivät Konotopia. Rintaman koko ajokalusto siirrettiin murto-alueelle joukkojen ja ajokaluston kuljetukseen. Fasistit eivät enää ehtineet siirtää alueelle reservejään rintaman etenemisen esteeksi. Menestystä saavutettiin myös 65.A:n ja 48.A:n kaistoilla. 48.A hyökkäsi yhdessä vasemmalla toimivan 65.A:n ja oikealla operoivan Brjanskin R:n vasemman sivustan kanssa.

Hyökkävien rintamien painopistesuuntaa muutettiin

Rintamasta vasemmalla hyökkävä Voronežin R kävi taistelua Romnyn suunnalla ja oli n. 100 km KeskusR:n jäljessä. Rintamien väliin jäi suoja-ton kaista. Sen "paikkaamiseen" luovutti 60.A voimia. Vasen sivusta kuitenkin pidettiin ja päämajan reservistä KeskusR:lle luovutettiin 61.A (P.A. Belov). Se sijoitettiin 65.- ja 13.A:n väliselle kaistalle Tsernikovin suunnassa ja 60.A:n hyökkäys-

taa voitiin kaventaa. Tässä vaiheessa KeskusR:n painopistesuunta muutettiin Kiovan sijaan Tsernikoviin. Se oli suuri pettymys rintamalle, joka oli taistellut osallistua Kiovan vapautukseen. Tästä huolimatta rintaman hyökkäys kehittyi menestyksellisesti.

Edessä oli Dneprin sivujo-ki Desna. 65.- ja 48.A saivat käskyn ylittää joki suoraan liikkeessä ja vallata Novgorod-Seversk. N.P. Puhovin 13.A, joka saavutti myös Desnan, komennettiin etenemään sen vasenta rantaa, ylittämään joki Tsernigovin eteläpuolella, jatkaamaan sen jälkeen Dneprille, ylittämään Dnepr suoraan liikkeestä ja muodostamaan sen läntiselle rannalle Tsernobylin kohdalle sillanpää. 60.A valtasi 6.9. Bahmatšin kaupungin, jossa saarrettiin ja tuhottiin kaksipäiväisessä taistelussa neljä fasistidivisioonaa. Nežin kaupunki vallattiin 15.9.-43.

Desna ylitettiin suunnitelmien mukaisesti, Tsernikov vapautettiin fasisteista 21.9.-43 ja 13.A saavutti Dneprin 22.9., aloittaen sen ylityksen leveällä rintamalla. Ylitys turvattiin tykki- ja panssari-tulella. Rynnäkkö- ja hävittäjäkoneet tukivat maajoukkoja. Jalkaväen kärkijoukot aloittivat nopeasti ylityksen veneillä, lautoilla yms. odottamatta ylityskaluston saapumista puretuen toiselle rannalle ja samalla torjuen vihollisen vastahyökkäykset. Ensimmäisinä siirtyivät myös tykistö-upseerit korjaten sillanpäästä käsin tykkikulun suuntaa.

Jatkuu sivulla 13

Syksyllä -43 viholliselle ei saanut antaa aikaa linnoittautumiseen ja tuhoamiseen. Siksi kärkijoukot ylittivät vesiesteet nopeasti ennen ponttoonien ja siltakaluston saapumista sillanpää-asemien muodostamiseksi. Ylitykset suojattiin voimakkaalla raskaan aseisen tulella. Rokossovskin kirjan "Sotilaan velvollisuus" kuvitusta.

Jälleen Njeprillä, sodan aalto alkoi vyöryä länteen

Jatkoa sivulta 12

Kärkiosastojen suojaamina sillanpäähän siirrettiin yhä enemmän joukkoja. 23.9.-43 oli 13.A:n sillanpää leveydeltään 30-35 km ja syvyydeltään 35 km. Etelämpänä 60.A:n joukot muodostivat Dneprille myös 30.9. mennessä 12 km syvän ja 20 km leveän sillanpään. Lisäksi pienen sillanpään 13.A:n pohjoispuolelle muodosti myöskin 61.A. Desnan yli siirtyivät myöskin 65.- ja 48.A. Ne joutuivat taistelemaan vaikeissa olosuhteissa Gomelin kohdalla sijaitsevilla suo- ja räme-alueilla, jotka ylitettiin syyskuun loppuun mennessä, jolloin joukot pureutuivat Gomelin pohjoispuolelle Sož-joelle.

Voronežin - ja Aron R etenevät Ukraina ja Dneprille- tavoite Kiovan vapautus

Zukovin koordinoimat rintamat saivat 6.9.-43 päämajan ohjeen edetä Dneprin keskijuoksulle ja vallata siellä sillanpää-asemia. Voronežin R:n tuli iskeä linjalla Romny- Priluki- Kiova. Aron R:n hyökkäysuunta oli Pultava- Kremenzug. Rintamien eteneminen oli alkuun hidasta. Natsit kuitenkin joutuivat Donetsin Laakion taisteluiden jälkeen vetäytymään Pultavan alueelta. Voronežin R:lle päämajan reservistä lähetetty 3.KaPsA (Rybalko) sai aikaan murron. Lisäksi rintamaa vahvennettiin vielä antamalla sille 61.A ja 52.A. Aron R:lle annettiin 37.A ja 46.A ja lisäksi sinne siirrettiin Voronežin R:n 5.KaA. Pultavan valtauksen jälkeen Aron R:n vasen siipi lähestyi 23.9.-43 Dnepriä. Sillanpään Veliki Bukrinin alueella valta-

sivat 3.KaPsA, 40.A ja 47.A. Sitä laajennettiin nopeasti Voronežin R:n etenemisen turvaamiseksi Kiovaan etelästä ja lounaasta kiertäen. Veliki Bukrinissa fasistit tekivät suurella voimaryhmittymällä vastaiskun sillanpään joukkoja vastaan sitoen ne paikalleen. Kiovan pohjoispuolella Ljutešin alueella Dneprin ylittivät myös 240.D:n JR842 joukot. Täälläkään kärkijoukot eivät odottaneet ponttoonien ja siltakaluston saapumista, vaan aloittivat ylityksen saatavissa olevalla välineistöllä. Aron R:n joukot ylittivät Dneprin Dneprovokamenkan ja Domotkanin alueilla. Siellä jouduttiin torjumaan vihollisen vastahyökkäykset useaan kertaan, että voitiin turvata 7.KaA:n menestyksellinen ylitys. Dnepr ylitettiin myös muualla mm. Kremenzugin kaakkoispuolella.

Sodan tärkeä vaihe oli saavutettu

Lokakuun alkuun mennessä tavoitteet oli pääosin saavutettu. Syyskuussa neuvostojoukot ylittivät Dneprin useilta kohdilta 700 km osuudelta välillä Lojev- Zaporozje ja valtasivat useita sillanpää-asemia. Dneprin alajuoksua lukuunottamatta lähes koko Dneprin itäpuolinen Ukraina oli vapautettu. Syyskuussa Pohjois- Kaukasian R vapautti Mustanmeren laivaston kanssa Novorossiiskin ja Tamanin niemimaan ja vihollisryhmittymä tuhoittiin. Myös syyskuussa ajettiin fasistit Brjanskista ja Smolenskista.

Sotamenestys perustui sosialistisen kansantalouden järjestämiseen ajoissa sotatalouden raitteille. Rintamalle kyettiin toimitt-

Syksyllä -43 hyökkäys fasistien karkottamiseksi eteni kuuden rintaman yhteishyökkäyksellä. Taistelujen painopiste oli vielä eteläisillä rintamaosuuksilla. Tavoite oli kuitenkin asetettu taistelujen siirtämiseksi Valko-Venäjälle, Leningradiin, Baltiaan, Karjalaan ja Muurmanskin suunnalle. Kuvassa neuvostojoukot saapuvat Smolenskiin, joka vapautettiin 2.10.-43. Kuva "Marsalkka Zukovin muistelmat" kirjasta.

Syksyllä -43 Leningradin piiritys jatkui. Moskovan ja Stalingradin voitot sekä Leningradin puolustajien vastarinta estivät fasisteja koskaan valtaamasta kaupunkia. Tammikuussa -43 Leningradin- ja Olhavan rintamat Zukovin koordinoimana mursivat kapean maakäytävän asarrettuun kaupunkiin. Kuvan muistokivi elämäntien alkupäässä on osoitettu niille tuntemattomille autonkuljettajille, jotka antoivat henkensä synnyinmaan puolesta suuressa isänmaallisessa sodassa.

maan kaikkea tarpeellista materiaalia. Öljyntuotantoon käynnistettiin "toinen Baku". Kehitettiin tuotantoa Kuznetskin ja Magnitogorskin sulatoilla sekä käynnistettiin uutta kaivos- ja metallialan tuotantoa. Vuonna 1943 kansantalous tuotti 35000 taistelukonetta sekä 24000 Ps-vaunua ja rynnäkötkytkiä. Tämä kaikki oli määrällisesti ja laadullisesti enemmän mihin Saksa kykeni. Asevoimia lisättiin v. -43 määrällisesti ja laadullisesti. Muodostettiin 78 uutta divisioonaa, 5 Ps-armeijaa, 37 Ps- ja Mek AK:aa, 80 ErPs- prikaatia ja 149 ErPs- ja rynnäkötkytkirykmenttiä. Lisäksi muodostettiin 6 TykAK:aa, 26 TykDiv ja 7 KA raketinheitin Div.

Sodassa oli tapahtunut lopullinen käänne ja sen seurauksena suurten työläisjoukkojen kes-

kuudessa fasisminvastainen toiminta ympäri Eurooppaa sai jalansijaa.

Toimitti
Heikki Männikkö

Lähdeaineisto:

Marsalkka **Zukovin** muistelmat, Marsalkka **A.Vasilevski**: Elämäni työ, Marsalkka **K. Rokossovski**: Sotilaan velvollisuus, **APN**: Toisen maailmansodan aattona, **Albert Axel**: Stalin sodanjohtajana, **Grigori Deborin**: 30 vuotta suuresta voitosta, **Boris Solovyov**: The battle of Kursk, APN 1973 **Sovjetskaja Rossija** (72/13) liitteen "isänmaalliset kirjoitukset" (13/13), **Andrei Raisfeldin** artikkeli "Zitadellen romahdus".

Kenraali Vo Nguyen Giap: "Osasimme odottaa heitä!"

Historian menestyksekkäin sissikommentaja kuollut

[Risto Koivula, Tampere] Lokakuun 4. päivänä 2013 kuoli Hanojin sotilassairaalaissa 102-vuotiaana Vietnamin Japania, Ranskaa ja USA:ta vastaan käymien raskaiden imperialisminvastaisen puolustusotien komentaja ja entinen pitkäaikainen ministeri Vo Nguyen Giap.

Vo Nguyen Giap syntyi 25.08.1911 Keski-Vietnamissa

Huen kaupungin lähistöllä maanviljelijän perheeseen. Pikkuvirkamiehenäkin toiminut isä oli osallistunut vuosien 1885 ja 1888 kapinoin Ranskan siirtomaavaltaa vastaan. Vuonna 1919 siirtomaaviranomaiset vangitsivat hänet kumouksellisesta toiminnasta ja tappoivat hänet. Isä opetti pojalle mm. ranskaa ja poika menestyi koulussa hyvin. 13-vuotiaana Huen meni katoliseen lukioon, jossa hänen opettajanaan toimi mm. rehtorin poika Ngo Dinh Diem, tuleva Etelä-Vietnamin nukkepresidetti ja koulukaveriehin kuului Annamin entinen kruuninprinssi Bao Dai, tuleva japanilaismiehittäjien asettama nukkehallitsija. Samaa koulua oli käynyt myös Ho Tshi Minh. Giap erotettiin lukiosta poliittisen toiminnan takia ja hän palasi kotiseudulle, jossa liittyi Tan Viet -itsenäisyyspuolueeseen. Giap vangittiin 1930 ja tuomittiin kahden vuoden rangaistukseen, josta 13 kk vankilassa, kumouksellisesta toiminnasta. 1931 hän liittyi Vietnamin kommunistiseen puolueeseen. 1933 - 1938 Giap opiskeli Hanojin yliopistossa valmistuen lakitieteellis-

Kuvassa aseveljet (1945) Vietnamin viidakossa Japanin antautumisen aikaan. Keskellä seisomassa vasemalta René Deforneaux, (Vapaa Ranska, laskuvarjodesanttiupseeri, sittemmin sotakirjailija), Hồ Tshi Minh, Allison Thomas (USA, em.), Vo Nguyen Giap eli "toveri Van", Henry Prunier, (USA, Giapin ja Hon länsimaisen aseteknologian opettaja, alun perin ranskankielen tekninen sotilastulkki, kuoli 17.04.2013), äärimmäisenä oikeassa reunassa tohtori Paul Hoagland (USA, Chase Manhattan Bankin lääkäri, päätehtäväänään pitää Neuvostoliitossa verenvaihdolla parannetun tuberkuloosin jäljiltä edelleen sairasteleva Ho hengissä mm. uusilla sulfa-antibiooteilla). Kuvan aikaan Ho ja Vo mm. tiesivät jo myös NL:n atomipommista, kahtena alle kymmenestä ulkomaan ulkomaalaisesta Maon, Titon, Klaus Fuchsin ja Robert Oppenheimerin ohella.

tä tiedekunnasta pääainenaan poliittinen taloustiede. Hän ei kuitenkaan ryhtynyt lakimieheksi, vaan historianopettajaksi erityisenä mielenkiinnonkohteenaan sotahistoria. Vuonna 1938 kesällä hän meni naimisiin pääaineensa professorin Dang Thai Minhin tyttären Nguyen Thi Minh Giangin kanssa, jonka perhe myös oli vastarintaväkeä.

Münchenin sopimuksen jälkeen 1938 Ranska omaksui Indokiinassa fasistisen linjan pyrkien diiliin Hirohiton kanssa. Ranskan kommunistisen puolueen toiminta kiellettiin ja sen aktiiveja alet-

tiin vangita ja tappaa. Englantilainen Euro-Wikipedia väittää, että tämä olisi tapahtunut vasta "Molotov-Ribbentrop-sopimuksen jälkeen", mikä on paha vale. Sen jälkeen myös Ho Tshi Minh ja Vo Nguyen Giap tunnettuina johtajina siirtyivät syksyllä 1938 Kiinaan Maon joukkoihin saamaan sotilaskoulutusta.

Kolmen imperiumin voittajien komentaja

Vuonna 1942 Giap ja noin 40 muuta kiinalaisittain sissikoulutettua palasi Vichyn Vietnamiin. He perustivat sissiryhmiä syrjäisimmiltä

kulmilta alkaen läpi maan, lopulta kaupunkeihinkin. Tarkoitus oli, etteivät vichyt ja japsit huomaa mitään erityistä olevan tekeillä, kaikkien vähiten, ettei vastarinnan valmistelu aseistettiin Neuvostoliitosta, sillä Stalin pelkäsi Japanin hyökkäystä NL:n Kaukoitään. Sille olikin toisaalta järjestettävä muuta puuhaa... 1943 Vo sai tietää, että hänen vaimonsa, appensa ja vaimon sisar olivat joutuneet ranskalaisten fasistien uhriksi. Pieni tytär ja anoppi säilyivät hengissä.

Syyskuussa 1944 julkistettiin Vietnamin vapautusarmeijan (Vietminh) aseellien taistelun ohjelma. Maaliskuussa 1945 japanilaiset "liittolaiset" kaatoivat vichyranskalaisen hallituksen ja asettivat "valtaan" Bao Dain. Viet Minhillä oli tuolloin n. 5000 hyvin asemoitua ja aseistettua taistelijaa. Toukokuusta elokuuhun 1945 USA tuki aktiivisesti Viet Minhia (kuva). Amerikkalaiset tunsivat Hon entuudestaan hyvin. Hän oli mm. valmistellut Kansainliiton perustamista presidentti Woodrow Wilsonin kanssa tuoden tämän tietoon siirtomaiden ja Kominternin näkökantoja.

Hirohito antautui ehdoilla 15.08.1945. Vo Guyen Giap marsi sissijoukkoineen Hanoiin 28.08. Ho Tshi Minh julisti Vietnamin demokraattisen tasavallan itsenäiseksi 02.09. Hän nimitti Vo Nguyen Giapin sisäministeriksi. Potsdamin konferenssi 1945 päätti, että Japanin antauduttua Vietnamiin asetettiin tilapäinen hallinto, jossa Kansallinen Kiina (Kuo Min Tang) hallinnoi Pohjois-Vietnamiä ja Englanti maan eteläosaa. Kansallinen Kiina oli jälleen sekä Maon että Vietna-

miin vihollinen. Vietminh pyrki hartaasti sovitteluratkaisuun Ranskan kanssa Vietnamin itsenäisyydestä, turhaan. Englanti vetäytyi Etelä-Vietnamista ja Kuomintang Pohjois-Vietnamista Ranskan hyväksi, joka aloitti I Indokiinan sodan, joka päättyi 7.5.1954 Dien Bien Phun ratkaisutaisteluun, eräaseen sotahistorian kuuluisimmista ja merkittävimmistä taisteluista, joka teki Giapista legendaarisen hahmon. USA:n ilmapvoimat osallistui salaa Ranskan puolella taisteluun.

Ranskan poistuttua USA asetti Etelä-Vietnamiin oman Ngo Dinh Diemin nukkehallituksen, jota rupesi massiivisesti aseistamaan. Tämä johti II Indokiinan sotaan eli Vietnamin sotaan, jossa Vo Nguyen Giap toimi koko ajan Pohjois-Vietnamin armeijan komentajana. Viet Cong toimi etelässä maan yhdistämiseksi. Sota päättyi voittoon 1975. Sota vaati 6 miljoonan ihmisen hengen. USA käytti myös toistaiseksi ainoan kerran sotahistoriassa mutageenisia myrkyjä, joten se kävi osin etnistä tuhoamissotaa. Sellainen pitäisi määrätä kansanmurhaakin raskaammaksi rikokseksi ihmiskuntaa vastaan. Rauhantekoon liittyi tärkeä kansainvälisen kriisinhallintajärjestelmän parannus, kun Kiina korvasi Taiwanin YK:n Turvallisuusneuvoston pysyvä jäsenenä.

Vietnamin sodan jälkeen Vo johti vielä naapurimaan Kamputsean Pol Potin fasistihallituksen kaatamisen 1978 ja Kiinan maahan- tunkeutumisen torjunnan 1979 sotilasoperaatiot.

Jatkuu sivulla 19

Onko keskuspankkivalta kehityskykyistä kapitalismia?

"Nykyajan kapitalismin ja sosialismin peruslait"

Onko olemassa kapitalismin peruslaki? Kyllä, sellainen on olemassa. Mikä tämä laki on, mitkä ovat sen luonteenomaiset piirteet? Kapitalismin taloudellinen peruslaki on sellainen laki, että se ei määrää vain joitakin kapitalistisen tuotannon kehityksen erityispiirteitä ja -prosesseja, vaan sen kehityksen kaikki pääprosessit – laki, joka määrää kapitalistisen tuotannon olemuksen, sen olennaisen luonteen.

Onko arvolaki kapitalismin peruslaki? Ei ole. Arvolaki on ensisijaisesti (myyntiin tuotetun), tavara-tuotannon laki. Se on ollut olemassa ennen kapitalismia ja tavaratuotannon tapaan tulee jatkumaan kapitalimin kumoamisen jälkeen kuten meidänkin maassamme, vaikkakin todellakin rajoitetussa toimintapiirissä. Vaikuttaessaan laajasti kapitalismin oloissa arvolaki näyttelie tietenkään suurta roolia kapitalistisen tuotannon kehityksessä. Mutta paitsi, että se ei määrää nimenomaan kapitalistisen tuotannon olemusta ja kapitalistisen voiton periaatteita, se ei edes aseta kysymystä näistä. Siksi arvolaki ei voi olla nykyaikaisen kapitalismin peruslaki. Samasta syystä myöskaan kilpailu ja tuotannon anarkian laki tai epätasaisen kehityksen laki kapitalismissa eri maissa eivät voi kumpikaan olla kapitalismin peruslakeja.

On sanottu, että keskimääräisen voiton laki olisi nykyaikaisen kapitalismin peruslaki. Se ei ole totta. Nykyaikainen kapitalismi, monopolikapitalismi, ei voi tyytyä keskimääräiseen voittoon, jolla lisäksi on taipumus aleta joutuksen pääoman kokoonpanon muutoksesta (kulloinkin uuta lisäarvoa tuottavaan elävään työhön sijoitettun osan suhteellisesta vähenemisestä). Se, mitä nykyaikainen monopolikapitalismi vaatii, ei ole kes-

Neuvostoliitossa käytiin 50-luvun taitteessa laaja tieteellinen keskustelu sosialismin ja siinä ohessa kapitalismin objektiivisista peruslainalaisuuksista. Keskustelun tulosten yhteenveto julkaistiin Stalinin nimissä teoksena "Sosialismin taloustieteellisiä kysymyksiä NL:ssa" /1. Objektiviisuusnäkökannalta oli tärkeää eriyttää oikein myös kapitalimin todelliset olennaisimmat peruslait. Tällä kertaa olemmekin kiinnostuneita nimenomaan niistä. Niitä käsittelee kirjan 7. luku

kimääräinen, vaan maksimivoitto, jota se tarvitsee enemmän tai vähemmän säännölliseen laajennettuun uusintamiseen (kasvuun).

Sovelian kapitalismin peruslain käsitteeksi on lisäarvolaki, joka on kapitalistin voiton alkupe-
rän ja kasvuun laki. Se todella määrää kapitalistisen tuotannon peruspiirteet. **Mutta lisäarvolaki on liian yleinen laki**, joka ei selitä korkeimman voiton suhdeluvun ongelmaa, jonka varmistaminen on monopolikapitalimin kehityksen ehto. Tämän puutteen korjaamiseksi lisäarvoteariaa on konkritoisitava ja kehitettävä edelleen nimenomaan monopolikapitalimin oloihin soveltumisen kannalta pitävän samalla mielessä, että monopolikapitalismi ei tarvitse mitä tahansa voitoa, vaan nimenomaan maksimivoittoa.

Juuri tämä on nykyaikaisen kapitalismin peruslaki.

Nykyaikaisen kapitalismin taloudellisen peruslain pääpiirteet ja -vaatimukset voitaisiin formuloida seuraavalla tavalla: *maksimaalisen kapitalistisen voiton varmistaminen tietyn valtion väestön enemmistön riiston, raunioittamisen ja köyhdyttämisen ja toisten, erityisesti takapajuisten valtioiden orjuuttamisen ja systemaattisen ryöstämisen ja lopulta sotien ja kansantalouden militarisoinnin kautta, joita käytetään voittojen maksimoimiseen.*

On sanottu, että yhtä kaikki keskimääräinen kapitalistinen voitto voidaan katsoa aivan riittäväksi kapitalistiselle kehitykselle nykyisissä oloissa. Tämä ei ole tot-

ta. Keskimääräinen voitto on alin voitollisuusaste, jonka alapuolella kapitalistinen tuotanto käy mahdottomaksi.

**... Nimenomaan maksimivoittojen turvaamisen välttämättömyys ajaa monopolikapitalis-
mia sellaisiin riskitekoihin** kuten siirtomaiden ja muiden takapajuisten maiden orjuuttamiseen ja systemaattiseen ryöstämiseen, itsenäisten valtioiden alistamiseen epäitsenäisiksi, uusien sotien järjestämiseen – mikä nykykapitalismin magnaateille on "business", joka parhaiten soveltuu maksimivoiton puristamiseen – ja lopulta tähtää taloudellisen ylivalnan voittamiseen itselle Maapallolla.

Kapitalismin peruslain tärkeys muodostuu muun ohella siitä seikasta, että kun se määrää kaikki kapitalistisen tuotantotavan johtavat kehitysilmiot, sen buumit ja kriisit, sen voitot ja tappiot, sen ansiot ja rasitteet – koko vastakohtaisen kehitysprosessin – se tekee mahdolliseksi myös ymmärtää ja selittää niitä.

Mitä tämä tarkoittaa?

Yllä esitetty kapitalismin peruslaki toimii pääomamarkkinoilla, finassija osakemarkkinoilla, joiden jaettava substanssi muodostuu lisäarvosta eli tuotteen arvolain mukaisen arvon ja tuotteen sisältämän ns. yksinkertaisten työtuntien arvon erotuksesta, joka päättyy tuotantovälineiden omistajan haltuun. Arvolaki sanoo, että tuotteiden hintojen suhteet markkinoilla määräytyvät tuotteiden valmistamiseksi keskimäärin välttämättömän ns. yksin-

kertaisten työn määrästä. Näin syntyy myös työn itsensä arvo. Työtuntin tuottamiseen tarvitaan keskimäärin vähemmän kuin yksi työtunti. Tässä perusteoriassa ei synny tyhjästä arvoa, vaan sitä syntyy pelkästään työstä. Marxin arvotearian voimassaolo ei edellyttä, että olisi voimassa Ferdinand Lassallen rautainen palkkalaki, joka sanoo, että työvoimalle maksetaan vain sen verran, että työvoiman uusintaminen on juuri ja juuri mahdollista., vaikka noin näkee joskus väitettävän. Tuotteiden arvo ja sitä kautta hinta laskevat, kun niiden työsisältö teknologisen kehityksen myötä laskee.

Pääomamarkkinoilla kapitalistit sijoittavat voittonsa mahdollisimman tuottoisasti, suurimman odotetun tuoton mukaan. Tästä seuraa tuotannon kilpaillessa rahoituksesta jo mainittukin peruslaiksikin tarjottu keskimääräisen voiton laki, että samansuuruinen sijoitus tuottaa suurin piirtein samansuuruisen voiton sen pääomarakenteesta riippumatta esimerkiksi elävän työn ja tuotantovälineiden kesken. Tällainen johdannainen laki, joka kuitenkin ei kerro, mihin suuntaan kapitalismi kulloinkin on kehittyvässä, on kapitalismin peruslain seuraus, jossa tärkeää on myös, miten siitä kulloinkin poiketaan maksimaalisten erikoisvoittojen suuntaan. Mitään muuta mekanismia tuolle laille kuin pääomien kilpailu tuotosta ja tuotannollisten hankkeiden kilpailu pääomamarkkinoilla rahoituksesta ei tunneta. Voitollinenkin vakaa firma, joka kuitenkin tuottaa jatkuvasti

alle keskimääräisen tuoton, on kaotamisputkessa.

Jotakin on muuttunut 50-luvulta...

Vielä 50-luvulla johtavat kapitalistimaat USA mukaan lukien sotia rytmistelivät - hankkiakseen uusiakin siirtomaita - kansallisia vapautusliikkeitä vastaan, jotka usein olivat kommunistien johtamia. Nykyisin "tärkeillä" valuuttamarkkinoilla ei tuolloin ollut erityistä roolia kuten nykyään, sillä maailmanraha oli kulta. Viime kädessä kullassa mitattiin sekä läntisten "vaihdettavien" että muidenkin valuuttojen arvot. USA kuitenkin törsäsi Vietnamin sotaan kymmenkertaisesti niin paljon dollareita suhteessa kultavarantoon sa kuin sillä oli valuuttasopimusten mukaan lupa painaa. Tällöin siirryttiin "kuin huomaamatta" Chilen vallanakaappauksen säestämänä "keskuspankkikapitalismiin", jossa keskuspankit alkoivat kaiken poliittisen, tieteellisen ja myös markkinavalvonnan ulkopuolella painaa tai painattaa yksityisillä rahaa "koko maailman tarpeisiin". Parin keskuspankin setelipainokoneista yhdistettynä sotilaalliseen uhkailuun on tullut "uusi siirtomaajärjestelmä" imperialimille. Keskuspankkien höttörahasta pitäisi "maksaa" työn tuotetta olevilla aidoilla hyödykkeillä.

Rahan painaminen ja levittäminen maailmalle erilaisin vip-paskonstein ei luo edellenkään uutta arvoa, mutta se jakaa sitä olevaa kuitenkin ilman fyysisistä ryöstöä. Ylivoiton lähteenä on nyt "oikeat" suhteet höttörahampanajaan. Kapitalismin kehityshteys mm. teknologiaan ja sitä kautta tieteeseen näyttäisi olevan katkenut vähän samaan tapaan kuin se katkesi natsi-Saksassa.

Risto Koivula

Lähteet:
Lähdeluettelon saa toimitukselta

Miksi Pohjolan johto hännystelee Obaman pyrkimyksiä?

Pohjolan johto asettui USA:n aggression tueksi

Ruotsin pääministerin Fredrik Reinfeldin isännöimille illallisille osallistuivat pääministerit Norjasta, Tanskasta ja Islannista. Suomea edusti presidentti Sauli Niinistö. Pohjolan johdon mielestä Syyrian tilanteessa oli voimakas kansainvälinen reaktio tarpeen (MTV3). Tämän voi tulkita siten, että Pohjolan johtajat ovat asettuneet pönkittämään USA:n valtioterrorismia. Nyt tämän valtioterrorismin muotona oli brutaali hyökkäys suunnitelma Syyriaan, jonka hallinto la-
vastettiin syylliseksi Syyriassa tapahtuneeseen kemiallisten aseiden käyttöön. Nimittäin Syyrian entinen Ankaran suurlähettiläs Nidal Qablan oli kertonut uutistomisto FNA:n kirjeenvaihtajalle, että Saudi-Arabian Prinssi Sultan oli toimittanut Syyriaan kemiallisiä aseita.1

Mutta mitä sanoikaan hiljattain Teheranin valtion yliopiston kansainvälisten tutkimusten laitosen johtaja Mohammed Morandi? Hänen mukaansa USA tukee Qatarin ja Saudi-Arabian, jotka rahoittavat islamistien toimintaa. Eli rahoitus kohdistuu Syyriassa riehuvalla oppositoryhmälle. Näin ollen USA on itse edesauttanut kemiallisten aseiden käyttöä Syyriassa. Kuitenkin supervalta halusi hyökätä Syyriaan juuri tämän kielletyn aseiden käytön takia. Eikö USA:n olisi pitänyt harkita hyökkäystä mie-

Yhdysvaltojen presidentti Barack Obama otettiin seurueineen Ruotsissa innostuneesti ja ystävällisesti vastaan Obaman saapuessa maahan vierailulle 4.9.2013. Vaikka Obaman ohjelma- ja asialistalla oli paljon erilaisia kohtia, niin lienee varmaa, että kysymyksessä oli lobbaustoiminta USA:n suunnitelmien puolesta iskeä Syyriaan.

luummin Saudi-Arabian ja itsensä kimppeun?

Muutenkin länsivallat ovat sponsoroineet Syyrian kapinallisia eli terroristeja kuten Rysslands röst 22. toukokuuta kirjoittaa.2 USA:n tiedustelupalvelu on auttanut Syyrian kapinallisia voimakkaalla aseistuksella ja Syyrian oppositiojoukoilla on tai ainakin on ollut kemiallisia sotavälineitä.3

Mainittakoon kuitenkin, että melko pian yllä mainittujen tapahtumien jälkeen Syyrian konfliktiin alettiin löytää rauhanomainen ratkaisu, joka oli ilmeisesti enimmäkseen Venäjän vaikutusta.

Miksi Pohjolan johtajat tukevat valtioterrorismia?

USA:n ja eräiden muiden Nato-maiden valtioterrorismia tuetaan yleensä Euroopan unionin alueella, mutta nyt pohjolan johto ilmaisi selvästi hyväksyntänsä USA:n "humanitäärisille" doktriineille. Yksi syy siihen, että kyseiset "rauhaan pakottamisen" projektit tai miksi niitä sitten kutsutaankin, saavat mainitun suostumuksen on siinä, että pohjola kuten myös tavallisesti EU:n poliittinen eliitti, muodostavast osan Uudesta maailmanjärjestyksestä ja Globaalin uuden liberalismien kannalla oleva harvainvalta on kukin alistunut uhraamaan maansa ja

kansalaistensa hyvinvoinnin Israelin ja USA:n kolonialististen tavoitteiden alttarille. Israel tässä mainitaan siksi, että esim. Israel-lobby vaikuttaa pelottavan tehokkaasti mainitun supervallan sisä- ja ulkopolitiikkaan.

USA:n ja Nato-maiden rikokset ihmisyyttä vastaan

Ensinnäkin joitakin esimerkkejä Amerikan Yhdysvaltojen rikoksista ihmisyyttä vastaan sekä myötävaikuttamista niihin: Vietnamin sota vuosina 1964–1975. Tuolloin USA pommitti salaa Kambodžaa, josta päätökseen tekevät etupäässä Yhdysvaltain silloinen presidentti Richard Nixon ja ulkoministeri Henry Kissinger, jonka vaikutus oli ratkaiseva kyseisessä teurastuksessa. Lopulta se johti sitten katastrofin, jonka seuraukset hyvin tunnemme – Pommittusten ja sen jälkiseurauksien ansiosta lähes puolet Kambodžean väestöstä tuhoutui. Israelin myönteiseen eliittiin kuuluva Kissinger palkittiin myöhemmin näistä murhatöistään huolimatta Nobelin rauhanpalkinnolla.

Vietnamin riippumaton myönteinen kehittyminen oli eliminoitu sukupolvien ajaksi, sillä maan talous, maaperä, vesistö ja väestön siedettävät elinolosuhteet tuhottiin primitiivisellä sodankäyn-

nin vimmallalla (William Blum 2002).

Vuonna 1988 CIA auttoi Irakia käyttämään kyseisiä aseita Irania vastaan maiden välisessä sodassa, kertoi Foreign Policy -lehti maanantaina. Tietonsa se perusti nyt julkiseksi tulleisiin CIA:n asiakirjoihin. 4 USA käytti köyhdytettyä uraania Irakissa, jonne se hyökkäsi vuonna 2003. Ainakin osa Irakin maaperästä on muuttunut myrkylliseksi joutomaaksi. Tämän pirullisen aineen ansiosta inhimillinen tuska ja kärsimys olivat ja ovat edelleen köyhdytettyyn uraniin altistuneilla sanoin kuvaamatonta. Esimerkiksi Basran kaupungin asuinalueille uraania on levinnyt yli 300 000 kg ja alueella on myöhemmin todettu 5-kertainen määrä syöpäsairauksia sotaa edeltävään aikaan verrattuna. Vastasyntyneillä on saastuneella alueella paljon epämuodostumia ja kasvaimia. Edellä mainittua informaatiota on sensuroitu, mutta esimerkiksi tohtori Jawad Al-Alin piti 12.9. eduskunnassa esitelmän tähän aiheeseen liittyen.5

Vaikka köyhdytetyn uraanin käyttö ammuksissa ei ilmeisesti ole vielä kansainvälisesti kiellettyä, niin silti kyseisellä aineella on epäinhimillistä kärsimystä tuottava vaikutus, kuten esim. Damaskoksen esikaupunkialueelta käytetyillä ke-

miallisilla aseilla, joita siis käyttivät ilmeisesti Israelin ja USA:n sekä eräiden muiden länsivaltiojen tukemat arabiittolaiset, jotka tukivat oppositoryhmiä.

Sotatoimet Syyriaan vastaan ilman YK:n turvallisuusneuvoston valtuutusta olisi tarkoittanut kansainvälisen turvallisuuden ja siihen liittyvän järjestyksen romuttamista. Kokemus osoittaa, että elämme siis kuin primitiivisessä luonnossa, jossa väkevemmän osapuolen voima ratkaisee olemassaolon edellytykset.

USA:n sotatoimien suunnittelulla Syyriaa kohtaan oli yhtenä tarkoituksena Lähi-idän uusjako. Tämä onnistuu, kun sotaa laajennetaan provosoimalla Iran konfliktiin mukaan Syyrian kautta. Koko "arabikeväällä" on ollut tämä yhtenä päämääräänä. Mikäli Iran olisi ajautunut Syyrian selkkaukseen ja huomioon ottaen Iranin ulkopolitiittiset kytkennät, olisi saattanut interventiot laajeta jopa maailmanpaloksi, jonka seuraukset olisivat olleet arvaamattomat. Israel-myötämielinen USA ja eräät muut Nato-maat hakivat tässä maailman hegemoniaa. Jäämme siis jännityksellä odottamaan, minkä kartin Israel ja USA seuraavaksi vetäisivät pakasta poliittisen Lähi-idän suhteen.

Markku Juutinen, Insinööri Västerfärnebo Ruotsi

Lähteet:
Lähdeluettelon saa toimitukselta

Mitä kuuluu Venezuelan bolivaariselle vallankumoukselle?

Marjaliisa Siira 27.10.-13

Kansainvälinen media näyttää unohtaneen Maduron. Hänestä onkin vaikea repiä kohuotsikoita kuten Chavezista. Chavez oli selvästi uhka vallitsevalle maailmanjärjestykselle, niin raa'asti häntä vastaan hyökättiin kansainvälisesti. Myös suurin osa Suomen vasemmistosta meni mukaan tähän kansainvälisen valtamedian sumutukseen, joka perustui Venezuelan opposition propagandaan.

Venezuelan oma oppositio on tietyksi edelleen hyvin aktiivinen. Monenlaista hallituksen horjuttamista tapahtuu koko ajan, sabotaaseja, lakkojen masinoimista ja huhukampanjoita. Jopa murhasunnitelma Maduroa vastaan saatiin heinäkuussa paljastettua ja estettyä. Kesällä oppositio myös lanseerasi huhun, joka väitti, että Maduro olisi syntynyt Kolumbiassa eikä niin ollen kelpaisi Venezuelan presidentiksi. Maduro tyrmäsi kansainväliseen mediaankin levitetyn huhun sanomalla, että hän on syntynyt ja kasvanut Caracasissa.

Valta kansalle

Maduro on alkanut kiertää maata ministereineen ja johtavine virkamiehineen ja järjestää ns. street government (katuparlamentti) -tapaisuuksia. Näissä keskushallinnon väki tapaa kunnallisia neuvostoja ja muita ruohonjuuritason yhteisöjä. Tapaamisissa käydään läpi, mitä on tehty, mitä on jäänyt tekemättä ja mitä pitäisi tehdä. Keskushallinnon edustajat neuvovat ongelmien ratkaisussa ja esittelevät myös uusia projekteja.

Mutta, mutta... tehtävä on aika lailla mahdoton. Venezuelassa laskettiin syyskuussa 2013 olevan 33 223 kunnallista neuvostoa ja 17 332 yhteiskunnallista liikettä (social movements) ja lisää syntyy edelleen. Näiden ruohonjuuri-

Huhtikuussa 2013 valittu Venezuelan uusi presidentti Nicolás Maduro jatkaa edeltäjänsä Hugo Chavezin työtä. Chavez nimitti yhteiskunnalliset uudistuksensa bolivaarisiksi vallankumousprosessiksi, jonka päämääränä on 21. vuosisadan sosialismi. Mutta sosialismin rakentaminen porvarillisen valtion sisälle ei ole helppoa.

Harvinaisen isot saappaat jäivät tyhjiksi, kun Venezuelan presidentti Hugo Chavez menehtyi syöpyään 5.3.2013. Karismaattisen, energisen, innovatiivisen, innostavan ja aikaansaavan presidentin paikkaa tuskin kukaan pystyy kokonaan täyttämään. Sellaisia kansan johtajia ei synny kovin montaa vuosisadassa. Sen tietää myös Chavezin seuraaja Nicolas Maduro. Hän onkin korostanut alusta alkaen kollektiivista johtamista. Useampia aivoja ja tekeviä käsiä tarvitaan nyt bolivaarisen vallankumouksen eteenpäin viemiseksi.

Maduro kiertää maata johtavien ministeriensä- ja virkamiestensä kanssa. Näissä koordinaatiokokouksissa hallitus suuntaa alueellisen kehityksen strategioita sekä käynnistää uusia hankkeita ja osallistumista yhteisöissä.

tason päättävien elimien perustaminen oli Chavezin idea sosialismin ja demokration rakentamisesta porvarillisen valtion sisällä. Hän hajautti valtaa suoraan kansalle ilman edustuksellisuutta ja rahoitti näiden neuvostojen toimintaa. Tämän lisäksi Venezuelassa on tietenkin normaalit porvarillisen valtion rakenteet vaaleilla valittavine kunnanvaltuustoineen kaikkineen.

Maanlaajuisella street government -kiertueella Madurolla on tarkoitus myös yhdistää näitä neuvostoja suuremmiksi ko-

konaisuiksi ns. kommuuneiksi. Tähän mennessä on perustettu 1234 kommuunia. Näiden vastuulle voidaan antaa isompia hankkeita.

Kamppailua ihmisen ahneutta vastaan

Rahaa on siis jaettu laajoille piireille itsenäisesti hallinnoitavaksi. Tähän liittyy ongelmia. Ihminen on ahne. Kun bolivaarisessa liikkeessä on mukana noin puolet 28-miljoonaisesta kansasta, joukkoon mahtuu monenlaista vipeltäjää.

”Venezuelassa on erittäin kor-

ruptoitunut oikeisto, joka periytyy aikaisempien hallitusten ajoilta. Mutta meillä on vastassamme myös vallankumoukselliseen leiriin pesiyntyneet väärinkäytökset” Maduro sanoo.

Ongelmana ovat myös vanhan vallan ajoilta periytyneet hallinnon virkamiehet. Heitä ei ole erotettu. Osalla heistä päivät kuluvat bolivaarisen prosessin sabotointiin. ”Kun valtio esimerkiksi ostaa lääkkeitä tai elintarvikkeita varastoon valtion marketteja varten, varastoilla alkaa käydä outoja kuorma-autoja, jotka vievät lasteja teille tietymättömille, venezuelalainen Gustavo Garcia kertoo. ”Ruokatarvikkeita myydään sitten katukaupassa tai vievät naapurimaahan Kolumbiaan, jossa niistä saa hyvän hinnan.” Jatkuvasti viranomaiset myös löytävät ja takavarikoivat hamstrattuja elintarvikkeita, tonneittain esim. öljyä, riisiä, sokeria tai jauhoja. Hamstrauksella aiheutetaan ns. elintarvikkepula. Taannoinen maailmalle uutisoitu wc-paperipulakin johtui ilmeisesti siitä, että joku organisoisi sekä paperivaraston tyhjennyksen että pulasta tiedottamisen kansainväliselle medialle.

Kymmenien tuhansien itenäisten projektien maassa tapahtuu kaikenlaista. Esimerkiksi jollekin rakentamisprojektille anotaan rahaa, mutta paikan päällä mitään ei tapahdukaan ja rahat katoavat yksityisiin taskuihin. Äskettäin paljastettiin myös, että eräät valtion pankin virkailijat siirsivät neuvostoille kuuluvaa rahaa omille tileilleen.

Väärinkäyttöksiä kitkeäkseen Maduro on muodostanut salaisen tiimin lahjomattomista tutkijoista. He ovat jo paljastaneet isoja väärinkäyttöksiä. Äskettäin on pidätetty mm. Valencian pormestari Edgardo Parra, joka on hallitsevan PSUV:n (Venezuelan yhdistynyt so-

sialistinen puolue) jäsen. Hänellä on pitkä lista rikoksia. Parra johti 14 osuuskuntaa, joiden kautta hän kiersi rahaa ja omaisuutta itselleen ja pojalleen. Hän oli hankkinut mm. maatiloja, taloja, purjeveneitä, lentokoneita ja autoja sekä palveluja. Parran oma poika oli tässä toiminnassa innolla mukana. Mitäpä isä ki voisi pojaltaan kieltää? Maduro vakuuttaa, että väärinkäytökset paljastetaan ja rangaistaan riippumatta tekijän poliittisesta väristä. Se on tärkeä kannanotto. Näin vältetään historiasta tuttu tendenssi korruptoituneen, etuoikeutetun ja varakkaan puolue-eliitin syntyymiseen valtapuolueen sisällä.

Kohti ruokaomavaraisuutta

Ruoka ja asuminen ovat ensisijaisen tärkeitä köyhille ja näissä asioissa paljon on saavutettu jo Chavezin aikaan. Nälähätä on FAOn (YK:n maatalousjärjestö) tämän vuoden tilastojen mukaan lähes sulatettu, enää 3 prosenttia kärsii aliravitsemuksesta ja Maduron tavoitteena on ”näлкä nolla”, 900 000 ihmistä ruokailee päivittäin jossain valtion ruokalassa ilmaiseksi. Valtion kauposta saa ruokaa subventoitua hintaan. Valtio on rakennuttanut satoja tuhansia vuokra- ja omistusasuntoja köyhille. Köyhät saavat omistusasunnon ilmaiseksi tai pilkkahintaan ja vaikkapa 40 vuoden maksuajalla. Tuottamatonta maata on jaettu viljeltäväksi maatomille viljelijöille. Köyhyyden puolitettu.

Nyt Venezuela yrittää kohen-taa ruokaomavaraisuutta. Maailman ruokapäivänä 16.10. Maduro ilmoitti, että 320 FAOn koulutamaa tekniikka-alan aloittamaan maaseudulla työnsä, jonka tarkoituksena on parantaa kotimaisen maatalouden tuottavuutta.

Jatkuu sivulle 20

Pohjois-Korean maatalous kehittyy

Juha Kieksi 25.10.-13

KDKT:n maatalous on kokonaan kollektivisoitu. Pääosa tiloista on osuustoimintatiloja. Lisäksi on muutamia valtiontiloja, joiden tehtävänä on toimia lähinnä mallitiloina osuustoimintatiloille.

Osuustoimintatila on perustettu Korean sodan päättymisen jälkeen vuonna 1953. Tuolloin 12 pientilaa yhdistyi osuustoimintatilaksi. Pinta-ala oli 24 hehtaaria ja viljelijöitä oli yhteensä 35. Sittemmin tilaan on liittynyt lisää viljelijöitä ja tällä hetkellä pinta-ala on 600 hehtaaria. Päätuotantosuunta on riisin viljely. Lisäksi viljellään vihanneksia, perunaa, hedelmiä ja kasvatetaan eläimiä kuten sikoja, kaneja, vuohia ja kanoja. Vuohia kasvatetaan maidon vuoksi. Maito käytetään omalla tilalla lapsien ravinnoksi.

Maatilat ovat paljolti omavaraista. Tilalla on yhteensä 1250 viljelijää ja perheenjäsenet huomioiden tilalla asuu 2800 henkilöä. Suuri henkilömäärä suhteessa peltoalaan selittyy riisinviljelyllä, joka on työvoimavaltainen. Lohkot ovat pieniä ja koneellistaminen on kusteuden vuoksi vaikeaa. Toisaalta tuo osoittaa, millaiselle määrälle ihmisistä tila pystyy antamaan toimeentulon.

Tilan hallinnosta vastaa hallintokomitea. Tuotanto jakaantuu 18 työyksikköön ja jokainen työ-

Vierailin lokakuussa, juuri riisinkorjuun päätyttyä pohjoiskorealaisella osuustoimintatilalla Pjongjangin lähistöllä. Tilalla tuotettiin monipuolisesti elintarvikkeita melko omavaraisista lähtökohdista. KDKT:n maatalous on melko työvoimavaltainen, vaikkakin maaseudun koneistus on silmin nähden parantunut kuluneen 10 vuoden aikana johtuen talouden elpymisestä.

Osuustoimintatilan puimalla. Tilalla on käytössä traktori yms. kalustoa, mutta myös härillä on kuljetuksissa suuri merkitys.

yksikkö työtiimeihin. Työyksiköt ja työtiimit kilpailevat keskenään ja parhaat yksiköt sekä tiimit palkitaan. Tällä tavalla kannustetaan työskentelemään ahkerasti ja tuottamaan enemmän.

Osuustoimintatilat luovuttavat ennalta määritellyn tuotantomäärän valtiolle vastineeksi valtiolta saamistaan lannoitteista, traktoreista, riisinstutuskoneista ja polttoaineesta. Valtio järjestää tarvittaessa korjuu-aikaan apuvoimaa

sotilaista tai kaupunkien virkamiehistä. Tänä vuonna korjuu on kuitenkin saatu tehdyksi omin voimin eikä apuvoimaa ole tarvittu. Vaikka valtio vastaakin lannoitteiden toimittamisesta, keskeinen lannoite on kuitenkin lannasta ja kasvijätteistä tehtävä komposti.

Tilalla on oma konepaja, jossa on valmistettu mm. kaikki traktoreitot maatalouskoneet kuten aurat ja äkeet. Tilalla on konepajan lisäksi kaksi koulua, sairaala,

kaksi lastentarhaa eri-ikäisille lapsille sekä maataloustekninen koulu. Usein tilan lapsista tulee viljelijöitä, mutta he voivat halutessaan valita myös muun ammatin, opiskella yliopistossa tai mennä armeijan palvelukseen.

Osuustoimintatila saa pitää luovutusosuuden ylitse menevän tuotannon. Tämä ylijäämä voidaan joko myydä keskitetysti tai se voidaan jakaa tilan tilalla työskentelevien viljelijöiden kesken. He voivat käyttää tuotteet omaan kulutukseensa tai myydä ylijäämän eteenpäin. Viljelijöillä on myös mahdollisuus tuottaa itse muutaman aarin kokoisilla palstoilla vihanneksia tai viljaa joko omaan käyttöön tai maatalousmarkkinoilla eteenpäin myytäväksi. Viljelijät voivat pitää myös yksittäisiä eläimiä omaan lukuunsa kotitalouksissaan.

Vuoden 2013 satonäkymät suotuisat

Yleisesti ottaen suotuisien säiden ja KDKT:n tehostuneen teollisuustuotannon myötä maan viljasadon odotetaan olevan paras vuosikautensa. Tämänhetkisten arvioiden mukaan kokonaissato tulee olemaan noin 5,3 miljoonaa tonnia. Viime vuonna kokonaissato oli hieman yli 4,9 miljoonaa tonnia, joten kasvua tänä vuonna on lähes 8 prosenttia.

KDKT:n 24 miljoonan asukka-

on noin 5,4 miljoonaa tonnia vuodessa. Vajetta on viime vuosien aikana korjattu tuomalla viljaa muun muassa Kiinasta.

Ilmastonmuutos aiheuttaa haasteita maanviljelylle

Myös tällä osuustoimintatilalla satonäkymät ovat olleet kohtuulliset. Riisistä on saatu hyvä sato noin 7000 kg/ha, mutta muilla viljoilla ja vihanneksilla satonäkymät eivät ole yhtä suotuisia. Tämä johtuu keväen pitkästä sadekaudesta. Tuolla alueella satoi yhteen mittaan 50 vuorokautta. Sateiden ja niiden aiheuttamien tulvien jälkiä oli nähtävissä kaikkialla ainakin pienessä mittakaavassa. Myös jonkin verran siltoja ja teitä oli menetetty tulvien seurauksena. Tälläkin tilalla panostetaan runsaasti pengerryksien parantamiseen ja puiden istutukseen torjumaan eroosiota ja tulvien aiheuttamia ongelmia.

Kysyimmekin osuustoimintatilan johtajalta, näkykö ilmastonmuutos jollain tavalla maatalon arjessa. Johtaja kertoi, että perinteisesti Koreassa on ollut talvella kolme kylmää päivää ja neljä lauheempaa päivää viikossa. Tämä perinteinen sääntö ei enää pidä, vaan talvet ovat paljon aikaisempaa kylmempiä ja runsaslumisempia.

Jatkuu sivulla 19

Unohtamisen suhteellisuudesta (3)

Osittain lainaamalla asiayhteydet sivuutetaan

Kansan äänen kirjoitussarjassa "Unohtamisen suhteellisuudesta" osassa 2 käsiteltiin alaotsikon "Kustantajan historialliset lähtökohdat" alla Solzhenitsynin Gulag-Vankileirien saaristo-teoksen toisen esipuheen (johdannon) kirjoittajan Martti Anhavan peruslähdekohtaa kahdeksan sivua käsittävälle kirjoitukselleen ja samalla mielestäni myös koko uusintapainoksen julkaisemiselle. Näistä syistä on tarpeen vielä palata Kansan äänessä 4/2013 julkaistuun tekstiin ja tehdä siihen myöhemmin esille tulleita selvennyksiä.

Teoksen ensimmäinen, kustantaja Sofi Oksasen laatima esipuhe (saatesanat), on kahden sivun mittainen, yleistä porvarillista historian tulkintaa sisältävä vuodatus, jota ei kannata sen enempää kommentoida. Kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa kuvailtiin saatesanojen sisältöä.

Anhavalta on sen sijaan annettu selvästi tehtäväksi konkreettisten työkalujen esille kaivaminen julkaisuprojektissa. Lenin, Lokakuun vallankumous ja sosialismi on saatettava taas kerran huonoon valoon laajoissa lukijapiireissä. Näihin edellä mainittuihin ei pitäisi kenenkään enää eikä koskaan turvautua. Ei, vaikka maailmassa olisi minkälainen taloudellinen tai poliittinen kriisi tahansa.

Kansan äänessä 4/2013 kirjoitettiin

"Anhava lähtee liikkeelle Leninin kansalais- ja interventiosodan aikaisesta viestistä: "On tiukasti soti-laallisen toiminnan aika. On välttämätöntä terästä massojen energiaa ja luonnetta vastavallankumouksellisiin kohdistettavalla joukkoterorilla etenkin Pietarissa, jonka antama esimerkki on ratkaisevan tärkeä. Terveisin Lenin." (3.7.1918.)

Viestin lähde ei ole mainittu. Anhavan avainsana tässä lienee "joukkoterori", millä lähdetään leimaamaan Leniniä ja nuorta neuvostovaltiota vaikeassa yhteiskunnallisessa tilanteessa, jossa koti- ja ulkomainen taantumus kävivät hyökkäyssotaa sosialismin tukahduttamiseksi heti sen alkuvaiheessa."

Samassa kirjoituksessa myöhemmin: "Leninin viestin asiayhteyttä ei selvitetä eikä "joukkoterorin" alkuperäisen venäjänkielisen ilmauksen tarkoitusta täsmennetä. Kysymys lienee kuitenkin ollut lähinnä kansalais- ja interventiosodan sotatoimista ja sisäisestä järjestyksenpidosta sotaolosuhteissa."

Epäilyksiä

Onko kysymys leimaamistarkoituksessa tehdystä väärnöksestä vai kirjoittajan puhtaasta huolimattomuudesta, mitä tulee tarkkoihin lähdeviitteisiin? Vai ovatko lainaukset muuttuneet alkuperäisistä käsi-kirjoituksista moneen kertaan tehtyjen käännösten seurauksina? Ja ovatko eri kieliä koskevat käännöstyöt olleet "tarkoituksenmukaisia"? Kirjojen kääntäminen ei yleensä edellytä valantehneitä kielenkääntäjiä, joten kuka vaan kustantajan hyväksymä voi tarttua toimeen. Olihan Vankileirien saariston suomen-tajakin tunnettu antikommunisti Esa Adrian, joka ei varmaankaan suhtautunut mitenkään kriittisesti Solzhenitsynin tekstisisältöön.

Lainattujen lauseiden lähteille

Anhavan kirjoituksen myöhemmissä osassa, missä ei enää käsitellä Neuvosto-Venäjän alkuvuosia, on esitetty alahuomautus, joka liittyy vuoteen 1953: "1. Paljolti vuoden 1991 jälkeen esiin tullutta tietoa hyödyntäen Nicolas Werth on kirjoittanut valaisevan ja hyvin jäsennetyt neuvostoterrorin historiikin Kommunismien mustaan kirjaan (suomenkielinen laitos WSOY 2000). Tässä kirjoituksessa olen tukeutunut myös hänen esitykseensä."

Anhava on tukeutunut ranskalaisen Werthin esitykseen. Mihin muihin? Oli syytä katsoa löytyi-

sikö Mustasta kirjasta jotain aiemmin esitettyyn Lenin-lainaukseen liittyvää?

Ja löytyihän sivuilta 92-93 Leninin Moskovasta lähettämä kirje "bolshhevikku puoleen Pietarin komitean puheenjohtajalle Zinovjevile". Tai oikeastaan vain ote tästä kirjeestä. Kokonaisuuteen palataan jäljempänä. Todennäköisesti juuri tästä oteesta Anhava on kopiaoinut kaksi viimeistä lausetta, jotka on otettu sellaisenaan Anhavan johdannon alkuun. Lauseista ei selviä Leninin kirjeen asiayhteys eikä oikeastaan mitään muutakaan.

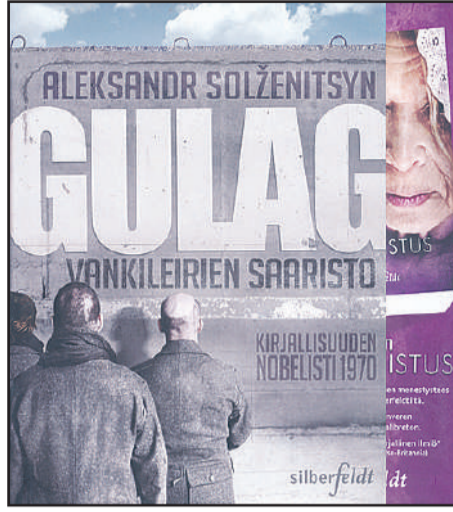
Lisäksi päivämäärä 3.7.1918 on väärä, koska kirje oli kirjoitettu jo 26.6.1918. Mustasta kirjasta ei löydy Anhavan mainitsemää päivämäärää eikä myöskään oikeaa päiväystä. Niiden sijaan siinä kerrotaan, että Pietarissa "Työväestö vastasi näihin joukkopidätyksiin julistamalla yleislakon 2.7.1918". Musta kirje kertoo Leninin silloin lähettäneen kyseisen kirjeen Zinovjevile. Joku on sitten päätellyt kirjeen päiväykseksi 3.7.1918, mikä esiintyykin Anhavan käyttämässä lainauksessa.

Edellä mainitut pidätykset johduivat tunnetun bolshevikin Volodarskin 20.6.1918 Pietarissa tapahtuneesta murhasta. Vastavallankumoukselliset olivat päättäneet kuitenkin jo 26.6.1918, että 2.7.1918 organisoidaan yhden päivän poliittinen lakko, josta sittemmin ei kuitenkaan syntynyt mitään suunnitellun yleislakon tapahtuma, vaan paljon pienimuotoisempi tapahtuma (Neuvostoliiton tragedia. Osmo Jussila. Otava 2012. Jussilan kirjasta sivulta 239, on lainattu tähän vain edellä mainitut päivämäärät 26.6 ja 2.7.1918).

Lenin puuttui tilanteeseen kirjeen muodossa 26.6.1918. Ei ilmeisesti kuitenkaan lakkopäätöksen takia, josta hän tuskin vielä tiesikään, vaan Volodarskin murhaan liittyvän joukkoliikheidinnän johdosta.

Mustaan kirjaan tehty käännös

"Toveri Zinovjev! Olemme juuri saaneet kuulla, että Pietarin työläiset haluavat vastata massiivisella terrorilla toveri Volodarskin surmaamiseen ja että te (ette te itse henkilökohtaisesti, vaan puolueen Pietarin komitean jäsenet) olette jarruttaneet heidän intoaan. Esitän voimakkaan vastalauseen! Me kompromettoimme itsemmme: puhumme neuvoston päätöslausemmissa joukkoterorin puolesta, mutta kun on toimittava, me pyrimme estelemään massojen ehdottomasti oikean aloitteen toteuttamista. Tämä on an-teek-si-an-ta-ma-ton-ta! Terroristit alkavat pitää meitä raukka-

Virheellisiä tietoja antamalla teoksen johdannossa unohdetaan asioiden kriittinen ja historian kulun mukainen tarkastelu.

maisina". Tämän jälkeiset kaksi viimeistä lausetta esiintyvatkin sitten Anhavan johdannon alussa.

Mustan kirjan sivulla 92 valistetaan lukijoita kirjeen ymmärtämisessä: "Tämä asiakirja paljastaa leniniläisen käsityksen terrorista, mutta siitä ilmenee myös merkittävät poliittinen harhaluulo. Lenin tekee suoraan järjestävistä virheen vakuuttaessaan uskovansa, että työläisten nousu suuntautui Volodarskin murhaa vastaan!"

Musta kirje ei selvästikään tunnusta, että vastavallankumouksellisten vaikutusvallan alla olevien työläisten ohella oli Pietarissa myös valtaisa joukko vallankumouksellisia työläisiä.

Leninin käsi-kirjoitukseen

Musta kirje antaa kirjeen lähdeviitteeksi "V.I.Lenin, Polnoje sobranije sotshinenii (Kootut teokset), osa L, s. 106. (Roomalainen numero L tarkoittaa venäjänkielisissä kootuissa teoksissa osaa 50). Lähde löytyykin verkosta viitteen mukaisilla hakusanoilla ja mainittu kirje osan 50 sivulta 106.

Vaikuttaa siltä, että Mustan kirjan lainaus vastaa jollain lailla venä-

jänkielistä tekstiä. Jos lainaus on ensin käännetty ranskaksi ja siitä vielä suomeksi, niin on selvää, että eroja syntyy. Tahtomat-takin. Miksi oikeaa päivämäärää ei ole otettu mukaan? Eikö se sopinut Mustan kirjan tarkoituksiin?

Suomenkielisten painettujen Leninin Teosten sisällysluettelokirjojen (Edistys 1974, Moskova) vertailutaulukon mukaan kyseinen kirje löytyy suomenkielisestä osasta 35 sivulta 301 (Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike. Moskova). Kirje kokonaisuudessaan suomenkielisestä painoksesta (V.Bergmanin suomen-noson jännessä venäjänkielisestä painoksesta):

"G. Zinovjevile

26. VI. 1918

Samoin Lashevitsille ja muille KK:n jäsenille

Tov. Zinovjev! Vasta tänään kuullimme KK:ssa, että t y ö l ä i s e t Pietarissa halusivat vastata Volodarskin murhaan joukkoterorilla (viite 312) ja että te (ette Te henkilökohtaisesti, vaan s ik ä l ä i s e t KK:n jäsenet tai Pietarin komitean jäsenet) esitte sen. Panen jyrkän vastalauseen! Me saamme huonoon valoon itseemme: uhkailemme Neuvoston päätöslausemmissakin joukkoterorilla, mutta kun tulee tekojen aika, j a r r u t a m m e joukkojen t ä y s i n oikeaa vallankumouksellista aloitteellisuutta. Se on mah-do-ton-ta!

Terroristit tulevat pitämään meitä nahjuksina. On ankara sota-aika. On kannustettava vastavallankumouksellisiin kohdistuvan terrorin ponnekkutta ja joukkoluontoisuutta, erittäinkin Pietarissa, jonka esimerkki r a t k a i s e e .

Terveiset! Lenin

(Tässä kohdassa ollut lyhyt Leninin lisäys ei liity enää tässä käsiteltävään asiaan, vaan kertoo muusta kansalais- ja interventiosotaan liittyvästä Leninin ohjeistuksesta)

Lähetetty Pietariin

Julkaistu ensi kerran v. 1931
Julkaistaan käsi-kirjoituksen mukaan"

Kirjeessä mainittu viite 312:

"Pietarilaisen "Krasnaja Gazetan" ("Punaisen Lehden") toimittaja, Pietarin Neuvoston puhemieshistön jäsen V.Volodarski murhattiin kesäkuun 20 p n ä 1918. Murhatyön toimeenpanijat, eserrät, siirtyivät ulkomaisten maahanhyökkääjien aikaitea toteuttaen valkoiseen terroriin bolshevikkeja vastaan. Elokuun 30 p n ä 1918 eserrät tekivät katalan murhayrityksen V.I.Leniniä vastaan ja haavoittivat häntä.-301."

Yhteenveto

Edellä kuvatulla tavalla osittaisia lainauksia käytetään sumeilematta omien tarkoitusperien täyttämiseksi. Asiayhteyksiä ei haluta selvittää, vaan lukijoille kerrotaan harhaanjohtavia valikoituja osatottuuksia. Anhavan johdantonsa alkuun otta-ma suppea lainaus on selvästi tarkoitettu antamaan kuva Leninistä toteuttamassa jonkinlaista laillistettua viranomaisterroria, vaikka kyseessä oli Pietarin työläisten omaehtoisesta reaktiosta tunnetun bolshevikin murhaan. Pietari oli muutenkin sotaolojen vuoksi uhattuna sekä sisältä että ulkoa.

Tässä yhteydessä kannattaa katsoa myös Risto Koivulan kirjoitusta edellä mainitun Kansan äänen nro 4/2013 sivulta 14.

Jaakko Ahvola

Kirjoitussarja jatkuu Kansan äänen numerossa 1/2014

Veolia polkee työntekijöiden oikeuksia

Koulubussinkuljettajien ammattiosasto Bostonissa protestoiti työntekijöiden uhat-tua Ay-aktiiveja erottamisilla. Paikallinen väki tukee bussinkuljettajia. Myös Suomessa saman-yhtiön työntekijöillä on ollut kannauksia firman kanssa.

Kommunistien liitto on lähettänyt solidaariset terveiset Yhdysvaltoihin Bostoniin koulubussinkuljettajien ammattiyhdistykselle. Ranskassa pääkonttoriaan pitävä, monikansallinen jättiyritys Veolia on uhanut viittä pitkän linjan ay-aktiivia erottamisella tekaistujen syytteiden perusteella. Kommunisien liitto tuomitsee jyrkästi ay-aktiivien vainoamisen. Ay-toimijoiden erottamisuhka on saanut paikallisen väen liikkeelle; sadat mielenosoittajat ovat osoittaneet tukeaan koulubussinkuljettajille. Onhan asiassa pohjimultaan kyse myös lasten koulukuljetusten turvallisuudesta.

Kuljettajilla on ollut kahnasta työnantajan kanssa jo siitä lähtien, kun Veolia sai heinäkuus-

sa 2013 hoidettavakseen Bostonin koululaisten bussikuljetukset. Yhtiö on alusta asti pyrkinyt kaikin tavoin heikentämään kuljettajien työehtoja. Ay-aktiivien erottamisuhan taustalla ovat lokakuun 8.päivän tapahtumat, jolloin kuljettajien laillinen lakko lopetettiin Veolian paikalle kutsumien poliisien avulla. Yhtiö myös sulki portit ja esti työntekijöitä palaamasta työohnsä. Viisi ay-aktiivia on näiden tapahtumien jälkeen tekaistuiden syytteiden nojalla erottamisuhan alaisena.

Veolia monessa pahassa mukana

Veolia toimii yli 48 maassa, ja se on mukana mm. veden yksityistämishankkeissa eri puolilla maailmaa. Yhtiö operoi myös Palestiinan Län-sirannan kiisteltäjä apartheid-bussi-

linjoja. Monet yhdysvaltalaisaktiivit ovat sitä mieltä, että tällaista firmaa ei olisi alun perinkään pitänyt valita hoitamaan koulukuljetuksia Bostonissa tai missään muualla.

Veolia toimii myös Suomessa, pääkaupunkiseudun bussiliikenteessä ainakin Espoossa ja Vantaalla. Ongelmia on ilmennyt työntekijöiden ja yhtiön välillä täälläkin. On ollut kiistaa työehtoista ja viiemäsi bussinkuljettajat ilmaisivat Vantaalla huolensa bussikaluston kunnosta. Veolia on ollut haluton huolehtimaan bussien riittävästä huoltokapasiteetista ja huonokuntoisia autoja on jouduttu pitämään liikenteessä. Tämä saattaa kuljettajien mukaan jo heikentää matkustajien turvallisuutta.

Tommi Lievemaa

Pinochet ja "taloudellinen ihme"

Valitettavasti liberaalit eivät ole ainoita, jotka kannattavat tänään tällaisia näkemyksiä. Usein tapaa sellaisiakin lausuntoja, että muka Pinochet rautaisella kädellään sai aikaan järjestyksen ja johti maansa kukoistukseen. Oli myös uhreja, mutta ne olivat täysin puolustettavissa oleva asia: Pinochet sai aikaan järjestyksen ja ihmiset alkoivat elää loistoelämää. Ilmeisesti kyseisten kansalaisten silmissä Pinochet esiintyi eräänlaisena chileiläisenä Stalinina.

Mutta tarkastelkaamme, miten Pinochet sai aikaan järjestyksen ja millaista oli hänen "taloudellinen kukoistuskautensa". Venäjän Tiedeakatemia tutkijoiden mukaan Pinochetin diktatuuri tuhosi olemassaolonsa aikana 30 000 ihmistä eli kolme prosenttia maansa väestöstä. Ihmis-oikeusjärjestöjen tietojen mukaan poliittisten vainoimien kohteeksi joutui kaikkiaan jopa 400 000 ihmistä.

Tuolloin vangitut joutuivat ehdottomasti kidutuksen kohteeksi, naisia raiskattiin jne. Murhat olivat nimenomaisesti murhia, koska mitään oikeuspäätöksiä murhien suorittamisesta ei tehty. Kaiken lisäksi hyvin usein vangit ja kuoliaaksi piestyt uhrit eivät olleet oikeastaan mihinkään syyllistyneet juntan edessä. Laajaa julki-suutta sai esimerkiksi kertomus siitä, kuinka eräs perhe tuhottiin siitä syystä, että heidän kodistaan löytyi kubismista kertova kirja (eräs taiteen suunta) – sivistymättömät sotilaat päättivät, että se oli Kuubasta kertova kirja.

Pinochetia ylistävät piirit eivät mielellään esitä tarkempia lukuja Chilen väitetystä talouskasvusta. Käytetään lähtökohdantana vuotta 1975 olettamalla, että talouspolitiikan ja sen ensimmäisten tulosten ilmestymiseen sellaisissa asioissa kokematon uudistajakeraali tarvitsi vähintään yhden

Syyskuussa tuli kuluneeksi 40 vuotta Chilen kansan yhtenäisyshallituksen kukistamisesta ja kenraali Pinochetin diktatuurin asettamisesta valtaan. Pitkään aikaan meidän maassamme kaikki pitivät tätä asiaa rikoksena. Muistan, että jopa jalkapallojoukkue Spartakin kannattajat ollessaan tyytymättömiä jostain miliisin toimista 1970-luvulla protestin osoituksena alkoivat toistaa kuorossa "Me em-me ole Chi-les-sä!". Mutta sitten myöhemmin, perestroikan vuosina liberaalit alkoivat kertoa Pinochetin muka toteuttamasta taloudellisesta ihmeestä ja heti kohta demokraattisten vapauksien kuristaja muuttuikin viisaaksi valtiomieheksi, jonka väitettiin pelastaneen maansa taloudelliselta katastrofalta.

Pariisissa 4-5.5.2013 pidetyssä kansainvälisessä kommunististen puolueiden konferenssissa NKP:tä edusti pääsihteeri Sergei Skvortsov. Konferenssi onnistui hyvin marxilais-leniniläisten järjestöjen yhtenäisyyden ja yhteisymmärryksen lujittamisessa.

vuoden ja päätykäämme vuoteen 1987, koska aivan muutama kuukausi sen jälkeen Pinochet hävisi kansanäänestyksen ja hänestä tuli ontuva anka ja heti kohta hän luopui kokonaan vallastaan. Siten me voimme seurata hänen taloudellisen toimintansa tuloksia itse asiassa koko diktatuurikauden ajalta. Talouspolitiikkassaan Pinochet nojautui alkuvaiheessa kokonaan yhdysvaltalaisen taloustieteilijän ja myöhemmin Nobel-palkinnon saaneen ekonomisti **Milton Friedmanin** talouspolitiikkaan-Tämän politiikan olemusta voidaan luonnehtia yhdellä ainoalla termillä: **valtion täydellinen luopuminen talouden ohjauksesta eli kapitalismin pystyttäminen sen puhtaimmassa**

muodossa. Eli nimenomaisesti sillä tavoin kuin se tapahtui Venäjällä 1990-luvun alussa: yksityistäminen, vapaat hinnat, ulkomaalaisen pääoman houkuttelemisen maahan.

Näin ollen kyseessä on taloudellisen kehityksen tärkein osoitin eli BKT. Kahdenoista vuoden aikana se kasvoi melkein 56 prosenttia. Luku oli hieman enemmän kuin BKT:n keskimääräinen kasvu koko Latinalaisessa Amerikassa (46 prosenttia). Ero ei ole merkittävä, erityisesti kun otetaan huomioon, että vuonna 1975 Chilessä tuotannon taso oli alempi kuin vuonna 1970. On ymmärrettävää, että toimivien tuotantokapasiteettien käyttö on huomattavasti helpompaa kuin uusien kapasiteet-

tien rakentaminen ja näin ollen kyseinen tekijä mitätöi kaikenlaisen etulyöntiaseman. Tuolloin melkein koko 1980-luvulla Chilen talous itse asiassa polki paikallaan tuottamalla BKT:n kasvua jopa kokonaisen yhden prosentin vuodessa. Jokaisesta asukasta kohti laskettuna näinä vuosina BKT jopa supistui jonkin verran. Mutta nämä ovat kaikki virallisia tilastoja. Toisaalta Brasilian presidentin Fernandu Kardousen laskelmien mukaan Chilen talouden vuotuinen keskimääräinen kasvu oli Pinochetin aikakaudella vuosina 1974-1989 yleisesti ottaen miinus puolella eli -3,9 prosenttia.

Ja mikä oli se varsinainen ihme? Olivatko todellakin kaikki kertomukset loistavista huviloista, hienoista autoista ja muusta vauraudesta vain pelkkä keksintö? Ei tietenkään. Pinochetin kaudella tulot todellakin kasvoivat: nimittäin hallitsevien luokkien tulot. Omalla työllään toimeentulevien tulot eivät voineet pysytellä laukkaavien vapaiden hintojen perässä. Vuosina 1974-1989 chileläisten keskipalkka supistui 8 prosenttia, perheavustukset 72 prosenttia ja terveydenhuollon kulut 60 prosenttia. Allenden kaudella kyseiset osoittimet kasvoivat merkittävästi ja näin ollen supistuminen Pinochetin aikakaudella oli vielä entistä suurempi: vuoteen 1972 verrattuna noin 50 prosentin pudotus.

Pinochetin aikana eläkejärjestelmä, terveydenhuolto ja korkeakoulusivistys yksityistettiin. YK:n Elintarvikejärjestön FAO:n tietojen mukaan chileläisten ruoan kaloripitoisuus laski Pinochetin aikakaudella Latinalaisen Amerikan muutenkin suhteellisen alhaisen keskirajan alapuolelle. Allenden marxilaisen hallituksen aikoihin se oli ollut keskitasoa korkeampi. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että osa chileläisestä väestöstä alkoi kärsiä nälkää. Se olikin loogista seu-

rausta, koska työttömyys Pinochetin valtakaudella oli koko ajan 25-30 prosentin luokkaa, kun taas Allenden aikana se oli vain prosenttia. Tästä syystä ei ollutkaan mitään ihmeellistä siinä, että Pinochetin valtakaudella maasta pakeni yli miljoona chileläistä eli joka kymmenes maan asukas. On laskettu, että noin 200 000 heistä matkusti pois poliittisista syistä, mutta loput pakenivat yksinkertaisesti köyhyttä, jonka aiheuttivat loistavat liberaaliset talouden uudistajat. Itse asiassa juuri elintason aleneminen synnytti merkittävällä tavalla yhteiskunnallista tyytymättömyyttä, joka myös johti Pinochetin syrjäyttämiseen vallasta. Kun vuoden 1988 joukkomittaisten protestien jälkeen pidettyyn kansanäänestykseen asetettiin kysymys Pinochetin presidenttivaltuuksien jatkamisesta vielä kahdeksalla vuodella, niin mitkään väkivaltaiset toimet eivät enää pystyneet pakottamaan väestöä äänestämään tämän päätöksen puolesta.

Lopuksi on vielä tarkasteltava vallankaappaja-Pinochetin isänmaallisuutta. Hän nousi valtaan USA:n täydellä tuella. Hänen roolinsa USA:n uskollisena liittolaisena on samoin kiistatonta. Jos nyt joku ajattelee, että nämä tosiasiat sopivat yhteen isänmaallisuuden kanssa, niin ajateltiin vaan sillä tavoin.

Kuinka lopulta kävi? Loppujen lopuksi kävi niin, että kenraali Pinochetin uusliberalistinen talousoppi sekä hänen ideologinen taistelunsa marxilaisia vastaan varmisti Chilessä sen väestön enemmistön varman köyhtymisen ja velkakuilun. Liberaalisuus taloudessa ei voi johtaa mihinkään hyvään tulokseen, kuten myös Venäjän omakohtainen kokemus sen vahvistaa omalta osaltaan.

**Sergei Skvortsov
NKP:n pääsihteeri**

Veikko Ilmari Huuskosen muistolle 21.9.2013

Ilmari Huuskonen – kirjailija, lehtimies ja luennoitsija, kuului työväenluokan lukeneistoon. Hän oli monipuolisesti sivistynyt mies, vapaa-ajattelija ja kommunisti. Häntä kiinnosti erityisesti filosofia. Hän oli myös kulttuurimies, joka oli perustamassa Koiton Nuorisokuoroa. Hän piti v. 1969–1994 yhteensä 380 muistopuhetta uskonnottomien ihmisten hautajaisissa.

hanliikkeen mies.

Immu syntyi v. 1920 Stadin Kalliossa duunariperheeseen. Hänen isänsä oli vankileirin julmuuden kokenut punakaartilainen. Äiti hoiti lapsia kotona. Faijalla oli suuri vaikutus poikansa aatteelliseen kehitykseen. Isä piti demareita porvareiden käytyreinä, koska nämä veljeilivät porvariston kanssa sisällissodassa.

Immu oli jo nuorena lahjakas kirjoittaja. Hän osallistui 1930-luvulla sosiaalidemokraattisen nuorisosaston kirjoituskilpailuun jutullaan "Kun TUL:n pojat kilpailevat". Elämä vei miehen myöhemmin tiukemmin vasemmalle. Hän oli aina periaatteellinen toveri.

Käytyään kansakoulun Immu siirtyi työelämään, jossa hän ehti toimia muutaman vuoden, kunnes joutui v. 1939 suorittamaan asevelvollisuuttaan. Hän osallistui seuraavat viisi vuotta hänelle itselleen vastenmieliseen sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Hän haavoittui so-

dassa. Sodan jälkeen hän työllistyi postilaitoksen palvelukseen postinteknikkijaksi. Hän oli lopun elämänsä rauhanliikkeen mies.

Immu liittyi v. 1944 Suomen Demokraattiseen Nuorisoliittoon ja seuraavana vuonna Suomen Kommunistiseen Puolueeseen. Nuorisoliitossa hän toimi jonkin aikaa sen liittohallituksessa ja kulttuuritoimisijana. Hän täydensi marximin tuntemustaan v. 1947–48 Sirola-opistossa. Opintojensa ohessa hän veti opiston näytelmäkerhoa. 1980-luvulla hän kuului Sosialismin opiston johtokuntaan. Elämänsä myöhemmissä vaiheissa hän oli Kommunistisen Työväenpuolueen ja Kommunistien Liiton jäsen.

Immu perusti v. 1967 Helsingin työväenopiston yhteyteen Kulttuuriryhmä Horsman. Hän toimi ryhmän vetäjänä/tuntiopettajana v. 1991 asti. Hän hyödynsi valistustyössään kattavaa marxilais-leniniläisen filosofian tietämystään. Hän julkaisi v. 1980 kolme laajaa tutkielmaa – Luonto ja yhteiskunta, Maailman ja tiedon kehitys sekä Tiede – Vapaa-ajattelijain liiton kustantamana.

Hän totesi Maailman ja tiedon kehitys –aineistossaan mm. seuraavaa: "Tieteellinen käsitys maailman synnystä ja kehityksestä vie pohjan uskonnolta, joka se liittää kaiken kaikkivaltaaan, yliluonnollisen persoonan, luomaksi. Tiede etsii tutkimuksissaan maailman synnylle ja kehitykselle luonnollisia ja järjellisiä syytä, jolloin se sulkee

ELÄMÄ

Elämä alkaa jakamalla ja jakautumalla. Elämä jatkuu jakautumalla sukupolviin.

Elämä päättyy kuolemaan. Atomit palautuvat ikuisen kiertoon. Hyvyys ja pahuus periytyvät sosiaalisesti.

Suru taittuu suremalla. Muistot lohduttavat. Niiden jakaminen auttaa palautumista arkeen.

Yö lannistuu, aurinko nousee.

Jää hyvästi Ilmari – ystävä ja toveri.

**Matti Laitinen
21.9.2013**

Immu (oik.) vappuna 1986 kantamassa Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n banderollia. Immu oli kaikessa viimeisen päälle aatteen mies.

huomiostaan pois yliluonnollisen luojakäsityksen... Elämä on materian erityinen olotila, sen liikunnan erityinen muoto. Se on mahdotonta ilman valkuaissaineiden ja nukleiinihappojen toimintaa. Elämä on maan vesivaipan, sen hydrosfäärin johdannainen. Se on maailman-kaikkeuden päättymätöntä liikettä, luonteenomaisena erikoisuutena aineenvaihdunta ulkoisen ympäristön kanssa, itsensä kaltaisten tuottaminen sekä jatkuva kehitys.

Ilmari Huuskosen panos Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n toiminnassa sekä aktivistina että työntekijänä vuosikymmenten ajan oli merkittävä. Hän ilmaisi siviilirohkettaan vaatiessaan julkisesti Helsingin yliopiston promootiokulkeen saapua Suurkirkkoon: "Kirkko eroon valtiosta!"

Bertrand Russel kirjoitti v.

1927 julkilausumassaan "Miksi vapaa-ajattelija ei voi olla kristitty" seuraavaa: "Me haluamme seisella omilla jaloillamme ja katsella rehellisesti ja suoraan maailmaa – sen hyviä asioita, sen huonoja asioita, sen kauneuksia ja sen rumuuksia; nähdä maailma sellaisena kuin se on eikä olla peloissamme siitä. Valloittaa maailma älyn avulla eikä ainoastaan olemalla orjamaisesti maailmasta nousevan pelon hiltsemä. Koko Jumala-mielikuva on muinaisesta itämaisestä despotismista peräisin oleva käsitys. Se on aivan arvoton käsitys vapaalle miehelle... Meidän pitäisi olla pää pystyssä ja katsella maailmaa ystävällisesti kasvoin. Meidän pitäisi tehdä maailmasta niin hyvä kuin kykenemme..."

Matti Laitinen

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Hallitus vastuuseen Kreikka-sekoilusta

Oikeuskansleri Jaakko Jonkka moitti äskettäin valtiovarainministeriötä, kun se julkisti vain yhden neljästä Kreikka-vakuusasiakirjasta. Korkein hallinto-oikeus oli pyytänyt ministeriötä julkistamaan vakuuksiin liittyvät asiakirjat. Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (sd) kommentoi asiaa tuoreeltaan. Hänen mukaansa moitteet on otettu vastaan, opiksi on otettu ja jatkossa pyritään toimimaan "mahdollisimman avoimesti".

Tässäkö kaikki ja elämä jatkuu kuin mitään ei olisi tapahtunut? Eikö nyt voitaisi vaatia kaikkien asiakirjojen julkistamista? Missä on ministerin vastuu? Mitä Urpilainen mahtaa tarkoittaa toimimisella jatkossa "mahdollisimman avoimesti"?

Heidi Hautala joutui äskettäin eroamaan ministerin tehtävästä, koska hänen kertomuksensa puolentoista vuoden takaisten tapahtumien kulusta oli muuttunut muutaman päivän sisällä. Kreikka-vakuuksiin liittyvät sotkut ja niiden tietoinen salailu ovat aivan eri painoluokan kysymyksiä kuin Greenpeace ja Arctia Shipping.

Näiden ja monien muiden taustusten perusteella olen taipuvainen ajattelemaan, että Suomen maine oikeusvaltiona on vahvasti liioiteltu. Maan tavaksi näyttää muodostuneen periaate, että pikkukonnia jahdataan hurskain mielin ja samaan aikaan suuret saavat mellastaa vapaalla jalalla.

Thomas Leivonen
Espoo

Nobelin rauhanpalkinto Putinille

Nobelin rauhanpalkinnon myöntämisperusteet ovat vuosien saatossa muuttuneet Alfred Nobelin testamentin vastaisiksi. Palkinto on vuosien ajan myönnetty vain lännelle palveluksia tekeville, muutamia limboja mainitakse- ni- ulkoministeri Kissinger, presidentti Ahtisaari ja presidentti Obama.

Nyt olisi mahdollisuus palkita entisiä käytäntöjä kunnioittaen mutta uudella tavalla silti. Venäjä ja Kiina ovat estäneet Natoa pommittamasta Syyriaa tasaiseksi avikoksi. Yhdysvaltojen havittelemat ohjusiskut Syyriaan olisivat johtaneet koko Lähi- Idän räjähtämiseen. Viha amerikkalaisia kohtaan olisi moninkertaistanut, mutta tappiot hyökkääjille olisivat olleet myös suuria. Todellisen vaarana olisi ollut jopa kolmannen maailmansodan syttyminen. Voittajien

löytyminen sen tulihelvetin jälkeen olisi ollut mahdotonta.

Kovin suurta ihmetystä on herättänyt USA:n huoli Syyrian mahdollisista kemiallisista aseista. Kylvihän samainen demokratia vuosien ajan kasvismyrkkyjä Vietnamiin tuhoten Vietnamin luonnon ehkä vuosisadoiksi. Vietnamilaisia lapsia syntyy edelleen epämuodostuneina noitten myrkkujen takia. Demokratia, ihmisoikeudet, yksilönvapaus- ne ovat kauniita sanoja, mutta jos esittäjänä on amerikkalainen poliitikko tai sotilas, nuo sanat joutuvat lokaan poljetuiksi. Kyllä Yhdysvallat au-lapsineen on edelleen maailman vaarallisin valtio. Tunnen suurta ällötystä eräitten suomalaispolitiikkojen jenkien nuolemista ja nöyrityksestä.

Reino Welling
kaupunginvaltuutettu
Jämsä-Jämsänkoski

Vihreiden ja punaisten yhdistettävä voimansa

Sanotaan vain taloudellisen kasvun pelastavan meidät katastrofista. Entä se ympäristö, luonto ja ilmasto?

Voittojen ja kasvun saavuttamiseksi rakennetaan ydinvoimaa, porataan öljyä napa-alueilta, kulutetaan uusiutumattomia raaka-aineita ja lisätään ilmahan hiilidioksidia. Näin on markkinakapitalismissa. Otetaan avuksi suunnitelmata-

lous, sosialismi ja uudet arvot: varovainen kulutus ja kasvu, harmonisoidaan kulutuksen kasvu vastamaan ympäristön kestävyys ja kehitetään uusiutuvia luonnonvaroja yms. Se on aineellista ja yhteiskunnallista kasvua tämäkin, mutta tavoite ei olisi voittojen maksimoimisessa vaan yhteiskunnan ja biosfäärin rinnakkainolo. Syntyköön vihreän voiman ja sosialistien liitto.

Uusi Linkola

Virhe ja väärää politiikkaa

Nämä sanat toistuvat usein Tiedonantajan, Kansan äänen ja Työkansan Sanomien otsikoissa. Marxin tekstien lukeminen ja luetun ymmärtämisen opettelu auttaisi ulos kommunisteja nykyisin vaivaamasta avuttomuuden tilasta. Ideologia on vedenjakaja, jota ei tule unohtaa. Väärä politiikka ja virhe ei ole väärää eikä virhe. Se on kokoomuslaista oikeistopolitiikkaa.

Kapitalismin nykyiseen vaiheeseen kuuluu työväenluokan palkkojen ja sosiaaliturvan supistaminen. Sitä voidaan joukkovoimalla (jota ei ole) hidastaa, mutta ei estää. Ei ole kommunististen lehtien tehtävä piirrellä ilmaan kuvioita työväenluokan aseman parantamisesta kapitalismin vallitessa. Suomen tilanteen vertailu paremmin menestyneisiin Ruotsiin ja Norjaan ei poista suuntaa kohti vaikeuksia kansan enemmistölle kaikissa maissa.

Varmemmaksi vakuudeksi lainaus Marxilta: "Se, että tavara ei mene kaupaksi, merkitsee vain, että ne eivät ole löytäneet maksukykyisiä ostajia... Mutta jos tälle tautologialle halutaan antaa syvämielitteilyyden pintasilauksella selittämällä, että työväenluokka saa liian pienen osan omasta tuotteestaan ja että pahasta päästäisiin, jos se saisi suuremman osan siitä, ts. jos työpalkat nousisivat, niin riittää huomauttaa, että pulien johdantona aina on juuri sellainen kausi, jolloin työpalkat yleisesti nousevat ja työväenluokka todellakin saa suuremman osan vuotuisen tuotteen kulutukseen tarkoitetusta osasta. Tämän kauden pitäisi - näiden terveen ja "yksinkertaisten" (!) ihmisjärjen ritarien näkökulmasta katsoen - päinvastoin loitontaa pulaa. Näyttää siis siltä, että kapitalistinen tuotanto sisältää määrättyjä, hyvästä tai pahasta tahdosta riippumattomia tekijöitä, jotka sallivat työväenluokan suhteelli-

sen hyvinvoinnin vain hetkellisesti ja silloinkin vain pulan myrskynvaikutuksena." Pääoma II s.380

Kapitalismi ei tänään ole sama kuin oli Marxin ja ukkivaikeana aikana. Tieteellistekninen kumous, josta on niin paljon suollettua viisauksia, tarkoittaa vain, että työn tuottavuus on moninkertaistunut. Tarvitaan entistä vähemmän työntekijöitä. Vain elävä työ luo uutta arvoa. Koneiden avulla tehty työ lisää tuotteiden määrää, mutta ei kasvata niiden arvoa. Konsultit uurrastavat otsansa hiessä keksiäkseen ikiliikkujan, jolla kapitalismin vaivat parannetaan. Ne vaivat eivät paikkaamalla parane. Ainoastaan sosialistinen vallankumous lopettaa ne ja sen edistämiseen tulisi suunnata kaikkien kommunistien voimat.

Viljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
7.10.2013 Lapinlahti

Pyhä Jorma vai paha Jorma?

Jorma Ollila on jättiläismäisen Shell-yhtiön hallituksen puheenjohtaja. Shell on ainoa öljy-yhtiö venäläisen Gazpromin lisäksi, joka koeporaa öljyä Pohjoisella Jäämerellä. Ilmastokatastrofin uhan ja lähes varmasti tapahtuvien suurten öljyvuojojen takia laaja tutkijoiden, aktivistien ja tavallisten ihmisten joukko vaatii pohjoisten öljyvarojen jättämistä koskemattomiksi. Siksi on luonnollista, että Ollilaa vastaan osoitetaan mieltä.

Mielenosoitusten uutisoinnista päätellen vaikutusvaltaisen suomalaisjoukon mielestä tällainen toiminta on kuitenkin pyhäinhäväistys. Se lienee verrattavissa siihen, mitä Pussy Riot teki Moskovan keskustassa pyhien ikonien keskellä. Ollila ja hänen aikaisensa Nokia näyttävät olevan pyhiä suomalaisia ikoneja, joiden kritisoiminen loukkaa suomalaisen eliitin uskonnollisia tunteita. Siksi eliitin mielipiteitä niin uskollisesti myötäilevät toimittajat

vaikenivat 17.10 Ollilan kirjan julkistamistilaisuudessa järjestetystä mielenosoituksesta tai nimittivät sitä "välikohtaukseksi" ja mielenosoittajia "häiriköiksi". He eivät ilmeisesti voi lainkaan ymmärtää, että monien tervejärkisten ihmisten mielestä Pyhä Jorma onkin paha Jorma.

Olli Tammilehto
29.10.2013

(Helsingin Sanomat ei halunnut julkaista tätä mielipidettä.)

Vaasassa jatkuu sairaanhoidon alasajo

26.10 oli vaasalaislehdissä tieto sydänkirurgiikan lopettamisesta "säästösyistä". Sairaanhoidon supistettiin 3,6 miljoonalla eurolla. Sydänkirurgiassa tavoitellaan 1,3 milj. supistuksia. Vuosittain Vaasassa on tehty noin 160 sydänleikkausta. Lisäksi leikkauksia on tehty Turussa, Tampereella ja Seinäjoella. Kuopiolainen erikoislääkärifirma on toimittanut lääkäreitä Vaasan sydänkirurgian klinikalle. He ovat tehneet "kuutamotöitä" Vaasassa vakituisten toimipaikankalissa Kuopiossa. Myöskin kuopiolainen työnantaja on paheksunut lääkäreiden vapaa-ajan käyttöä työhön.

Yliääkäri Auvo Rauhala vähättelee sydänkirurgian klinikkan merkitystä. Sydänkirurgi Kari Teittinen

lähti Israeliin. Hän teki minulle 5 ohiutusleikkausta v. 2011. Hänen pätevyytensä omaavia sydänkirurgieita tarvittaisiin Vaasassakin. Minun sydänvaivoista tehtiin ensi kerran diagnoosi 1985 DDR:ssä. Silloin todettiin nekroosin olevan tulossa sydämen kärkeen. Siellä oli asiallinen hoito ja myöhemmin Ruotsissa otettu sydänfilmi vahvistui hoidon onnistuneen. Huonempi tuuri kävi yhdistyksemme jäsenenä A109. Hänellä oli samanlainen poikkeama sydänfilmissä kuin minulla. Hän ei saanut lähetettyä DDR:ään. Sitten hänellä oli kaksi sydäninfarktia ja pallolaajennus. Siis jälkihoito tuli paljon kalliimmaksi, sillä silloisilla hinnoilla olisi selvinnyt alle 10 000 Ruotsin kruunua. Minä hoidin oman terveystuon pankkilainalla. Kummallisinta oli,

että kyseistä poikkeamaa ei tunnettu Ruotsissa eikä Suomessa eikä minun tietääkseni tunneta edelleenkaan. Cor Pulmunale näkyy myös sydänfilmissä, mistä syystä on outoa, ettei sitä pohjoismaissa tunneta edelleenkaan.

Vaasan sydänkirurgiikan lopettamissopimus menee 29.10. lautakuntaan ja kuukauden kuluttua valtuustoon.

Olisi toivottavaa, että eri järjestöt reagoisivat uhkakuviin ponnekkaasti alasajon estämiseksi. Itse en ehdi enkä jaksa tehdä asialle mitään, mutta olen kertonut omasta kohtalostani ja että olen jossakin määrin asiantuntija sydänsairauksissa, joka on ylivoimaisesti suurin kuolinsyy asbestisairauksissa.

ASBESTKAMP 85
Wäinö Pietikäinen
toiminnanjohtaja

Usko, toivo ja murrosikä

Sain kerran uskonnollisen herätyksen. Herätykseen syylliset olivat pari vastakkaisen sukupuolen kaunista edustajaa. Kun ovikelloa soittavat sukupuolet vaihtuivat miehiin, uskoni sammui. Joku voisi epäillä uskoni todennäköisyyttä, mutta uskoin todella murrosikäisenä olevani kiinnostunut naisista. Enää en tiedä, mihin uskoa. Televisiosta tulee pelkkää paskaa, joten se on pidettävä kiinni, että koti pysyy siistinä. Teevee on nykyajan satukirja. On vaikea arvostaa jotain, mikä on kaiken arvostelun alapuolella.

Minua vitutti lukiessani Metron (15.8.2013) uutista, jonka mukaan yli 20 000 taloutta elää ilman tuloja

Suomessa. Siinä ei kerrottu kuinka monesta henkilöstä on kyse. Siinä kerrottiin, että suuri syy asiaan on työmarkkinatuen epäminen nuorilta, joilla ei ole koulutusta - tai jotka eivät ole hakeutuneet koulutukseen. Tosiasia on, että TE-toimisto pistää karensille yli 50 vuotiaita. Kirjoituksesta unohtui, etteivät he saa Kelan asumistukea, jos heidän asumismenonsa ovat alle Kelan omavastuusuuden. Olkoot tulot sitten vaikka nolla euroa vuodessa. Se joka puhuu, että Suomi olisi hyvinvointivaltio, puhuu roskaa!

TE-keskus pistää karensille nuorten lisäksi vanhoja - ja pi-

tää siellä (kun oikein tarkoituskella vittuilee), kunnes henkilö on ollut viisi kuukautta töissä, kurssilla tai vastaavassa. Vanhaa ei juuri laiteta kurseille - eikä se pääse töihin. Se väliinpuodotetaan. Tosin hänelle voidaan tarjota työkokeiluun lehtien haravoitinta... Tällainen vittuilun jälkeen ainoastaan vitutus kasvaa. Tätä on virallinen "hyvä" työllisyyspolitiikka. Se ei kannusta yhtään mihinkään. Siinä ei ole mitään kannustavaa.

Monet siirtävät asioita tulevaisuuteen. Lapsia tehdään, kun saadaan suoritettua opinnot. Moni ajattelee tekevänsä, mitä haluaa

päästessään eläkkeelle. Opiskella vieraan kielen tms. Kuinka järkevää on asioiden siirtäminen hamaan tulevaisuuteen? Muistan aikoneeni tehdä kaikenlaista elämäni aikana ja jättäneeni toteuttamatta sata prosenttia. Tietoisuuteni on todella pieni. Se mahtuu vemmman ja oikean korvani väliin - ja siinä välissä on pelkkää ilmaa. Minulla ei ole alemmuuskompleksia, mutta varmaankin häpeäisin avoimielisyyttäni, jos osaisin.

PS. Sain muuten huvittavan kirjeen vakuutuslaitoksesta kesäkuun lopulla 2012. Sen liitteenä olevassa mainoksessa mainittiin, että nykyisin Vakuutuslaitos

kertoo päätöksistään ensin asianomaisille. Se oli niin koomista, etten voinut kuin nauraa. Olin valittanut muutama vuosi aiemmin eduskunnan oikeusasiamiehelle, miksi asianomaiset saavat tietää itseään koskevista päätöksistä viimeisinä. Uskoni eduskunnan oikeusasiamieheen meni samantien, kun sain vastauksen. Tosin sitä ei ollut alunperinkään.

Demokratia olisi hieno asia, jos sellainen olisi Suomessa. Mutta edustuksellinen demokratia on vain huono vitsi demokratiasta. Sen uskottavuus on nolla.

Hannu Alm

Talvivaaran taru lähenee loppuaan ?

"Talvivaara on ollut kuitenkin surullinen jatkokertomus uusista onnettomuuksista, epäonnistumisista ja virheistä" (kansanedustaja Seppo Kääriäinen). Lokakuussa kaivosyhtiö Talvivaara oli uutisissa lähes päivittäin. Yhtiö ilmoitti, että sen rahapula syvenee huolestuttavasti. Toimitusjohtaja Pekka Perä ilmoitti, että kaikkia vaihtoehtoja rahan hankkimiseksi tutkitaan. Alas vajonnut nikkelin hinta maailman raaka-ainemarkkinoilla ei ole ainoa eikä suurin syy yhtiön ongelmiin. Yhtiön alunperin lanseeraama biokasaliuotus ei ole koskaan toiminut. Se onkin korvattu kasaliuotusmenetelmällä, jossa kasoisiin lisätään rikkihappoa, jolla kasojen happamuutta ja lämpötilaa säädelään. Kasoissa lämpötila voi jossain taskuissa olla 140 astetta ja pohjalla on kerros lasittuneita rakeita. Siksi liuotusten bakteeritoiminta ja nikkelin tuotanto on vähäistä ja saasteet lisääntyvät.

Mielenosoittajat yllätti 8.3.-13 lumi- ja räntäsade. Tässä "lumiukkojen marssi" pysähtyi Espalla. Silloin yhtiökokous valtuutti hallituksen toteuttamaan 260 milj. osakeannin. Osakkeita laskettiin liikkeelle 600 milj. Nyt rahat ovat loppu. (Katso KÄ 2/13)

Alkuvuoden tulos oli murheellinen.

Huhti-kesäkuussa Talvivaaran liikevaihto oli 13 miljoonaa euroa, joka tuotti tappiota tuplasti enemmän, 28 miljoonaa, eli 213 % liikevaihdosta. Heikkoon tulokseen oli kaksi syytä: ympäristövahinkojen aiheuttamat korjausliikkeet ja tuotannon seisokit sekä nikkelin hinnan lasku. Talvivaaran osakkeen hinta on romahtanut. Korkeimmillaan se oli 4.1.2011, jolloin kurssi oli 7,41 euroa. Lokakuun lopussa se on vaihdellut 5 ja 9 sentin välillä eli osakkeen hinta on noin 1 % huipparvosta. Sijoitusyhtiö Fimin analyytikko Markus Liimatainen arvioi, että Talvivaara tarvitsee uutta rahoitusta seuraavien parin vuoden aikana 500 - 600 miljoonaa euroa. Rahaa palaa vuodessa 80 - 100 miljoonaa euroa. Yhtiön rahoituskustannukset ovat tästä noin puolet eli 40-50 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2015 lopussa Talvivaaran maksettavaksi lankeaa 250 miljoonan euron suuruinen laina.

Keinot uuden rahan saamiseksi ovat vähissä.

Yhtiön markkina-arvo on tämän päivän osakekursilla toistasataa miljoonaa euroa. Sen markkina-arvo oli korkeimmillaan vuoden 2011 alussa, jolloin se oli 3,8 miljardia euroa. OB Omaisuudenhoidon strategi ja salkunhoitaja Allan Eriksen kommentoi, että bondimarkkinat diskonttaavat Talvivaaran konkursia tai velkasaneerausta. Talvivaara

tarvitsee lähiaikoina hätärahoitusta, koska sen kassa hupenee hälyttävää vauhtia. Talvivaaran kallio-perän malmipitoisuus on niin alhainen, että sen louhiminen ei ole kannattavaa. Kaivoksen tappio on reilusti suurempi kuin sen liikevaihto, tilanne on kriittinen. Mahdollisuuksia on neljä: konkurssi, velkasaneeraus, ylimääräinen osakeanti tai yhtiön myynti ulkomaiselle sijoittajalle. Osakkeen hintakehityksestä voi päätellä, että osakeanti ei onnistu eikä mikään ulkomainen toimija ostane firmaa, jota ei viidessä vuodessa ole saatu käynnistettyä. Talvivaara on tuottanut tappiota koko elinkaarensa ajan. Suomen valtio on sijoittanut parisataa miljoonaa yhtiön osakkeisiin sekä rautatiehen, sähkölinjaan ym. Sillä ei liene halua eikä mahdollisuuksia lisäinvestointiin. Velkasaneeraus voidaan tehdä vain elinkelpoisiin yrityksiin. Todennäköinen vaihtoehto on konkurssi. Osakkaat ja velkojat jäisivät sekä saneerauksessa että konkurssissa nuolemaan näppejään. Tähän Talvivaaran ongelmat eivät lopu.

Talvivaara painii yhä vesi-ongelman kanssa

Talvivaara yrittää edelleen ratkaista vesitaseongelmiaan. Kipsisakka-altaisiin vastoin ympäristölupaa varastoitu metallipitoinen vesi pitäisi saada siirrettyksi pois altaista vuoden loppuun mennessä. Talvivaaran rikostutkinta valmistunut - aineistoa 4000 sivua, epäiltyjä useita. Oulun poliisilaitokselta kerrotaan, että aineistoa kertyi lähes 4 000 sivua. Poliisi epäilee kaivosyhtiötä useista törkeistä ympäristöringkoksista. Valkoinen rengas P. Perän ympärillä kiristyy!

Juhani Tanski
STP:n puheenjohtaja

Talvivaaran riskeistä varoitettiin jo 12.3.-12 ja 14.11.-12. (Katso KÄ 2/12 ja 6/12) Ongelmat ovat olleet tiedossa. On vaadittu selkeästi kaivostoiminnan kansallistamista.

Mitä kuuluu Venezuelan bolivaariselle vallankumouk..

Jatkoa sivulta 15

Hallitus tukee myös pienten luomukotiviljelmien perustamista sekä maaseudulle että kaupunkeihin. Tällä hetkellä on jo perustettu 24 000 kaupunkiviljelmää ja tavoite on nostaa niiden määrä 80 000:een.

Kunnallisvaalit joulukuussa

Joulukuun 8. päivä Venezuelassa on kunnallisvaalit, taas yksi koetinkivi bolivaariselle vallankumousprosessille. Oppositio käyttää samaa taktiikkaa kuin presidentinvaaleissa viime keväänä, jolloin oppositio ehdokas Henrique Capriles sanoi kannattavansa kaikkia Chavezin uudistuksia ja lupasi jatkaa niitä. Tyhjiin vaalilupauk-

siin meilläkin äänestäjät lankeavat. Maduro voitti vaalit hyvin niukasti, vain 50,6 prosentilla.

Hallituksen PSUV:n oma ehdokasasettelu ei ole ongelmantonta. PSUV:lläkin on vasemmistojen oikeistosiipi. Jotkut halusivat radikaalimpia voimia valtaan, toiset taas eivät.

"Monet ovat turhautuneita muutosten hitauteen ja vaikeuteen, kun ne tehdään viimeisen päälle laillisin keinoin ja porvarillisen valtion sisällä. Jotkut halusivat radikaalimpia askeleita kohti 21. vuosisadan sosialismissa", Gustavo Garcia toteaa.

Venezuelalla on ollut valtava merkitys Latinalaisen Amerikan viimeisen vuosikymmenen kehitykselle. Maduro summaa bolivaarisen vallankumouksen merkityksen

seuraavasti:

"Meillä on suuri vastuu, koska me puolustamme projektia, joka voi tehdä toisenlaisen maailman mahdolliseksi meidän maanosassamme. Se voi myös mahdollistaa moninapaisen maailman, jossa ei ole enää USA:n imperialismin taloudellista, sotilaallista tai poliittista hegemoniaa."

Marjaliisa Siira

Lähteet:

-venezuelanalysis.com
-presidentti Nicolas Maduron haastattelu, jonka ranskalaisen Le Monde Diplomatique -lehden päätoimittaja Ignacio Ramonet teki 30.7.2013, kun Maduro oli ollut presidenttinä 100 päivää
-venezuelalaisen Suomessa asuvan Gustavo Garcian haastattelu 22.10.2013

Avoin kirje Pekka Haavistolle 23.10.2013

Viime keväänä Talvivaaran kaivosyhtiö oli tilanteessa, jossa vaadittiin valtiolta lisäsiioitusta yhtiön pystyessä pitämiseksi. Lähestyimme silloin ministeri Heidi Hautalaa oheisella kirjelmällä. Toivoimme, että lisärahoitusta ei myönnettäisi ennenkuin on selvitetty kaivoksen ydintoiminnan, bioliuotuksen toimivuutta. Meille on syntynyt käsitys, että yhtiö on piilotellut bioliuotuksessa syntyneitä ongelmia jo parin vuoden ajan. Lämpöä tuottavan eksotermisen bakteeriproessin tuli alkupe- räisen ympäristölupaan mukaan haihduttaa niin paljon vettä, että sen piti riittää kaikkein sateisimpinakin kesinä huolehtimaan ylijäämäveden poistosta. Nyt on kuitenkin käynyt ilmi, että jätevesiä on kertynyt alueelle jo 9 miljoonaa kuutiota usean vuoden aikana. Yhtiö myönsi vasta viime marraskuun vuodon jälkeen, että bioliuotus ei toimi, mutta sanoi syyksi kasoissa olevan liian suuren vesimäärän. On kuitenkin syytä epäillä että syy-seuraussuhde on päinvastainen; kasoissa on liikaa vettä, koska bioliuotus ei ole toiminut ja tuottanut tarvittavaa lämpöenergiaa. Kasojen tilanne paljastuu hyvin pakkaspäivänä viime keväänä kuvatuissa ilmakuvissa. Yksikään kasoista ei höyryä. Sammu- nut bakteeritoiminta selittää myös koko ajan huonontuneen nikkeliinsa- anin. Kiertoliuos on liian laimeaa ja tämä osaltaan lisää nikkelitonnin kohden tuotettua jätevesimäärää metallitehtaalla.

Poliisi aitasi 8.3.-13 Talvivaaran yhtiökokouksen yhteydessä mieltään osoittaneet pienelle alueelle

Nähdäksemme yhtiö on rikkonut pörssi lakeja piilotellessaan bioliuotuksen ongelmia. Sijoittajille kuuluu oikeus tietää ydintuotantoon liittyvistä ongelmista. Myös kaivoksen ympäristölupien kannalta tilanne on ongelmallinen. Kaivoksen vesitaseen hallinnan tuli perustua bioliuotuksen tuottamaan lämpöön ja ilmeisesti kaivos on toiminut jo yli vuoden ajan ilman tätä lämmönlähdettä.

Ilman bakteeritoiminnan apua ei voida puhua biokasaliuotuksesta vaan menetelmä on lähempänä vanhaa ja pitkään tunnettua rikkihappoliuotusta, kasaliuotusta. Tällaiselle toiminnalle ei ympäristölupaa ole olemassa.

Tällä hetkellä ei ole olemassa varmuutta siitä, saadaanko bioliuotusta toimimaan Talvivaaran kaltaisessa malmiossa millään keinolla. Miellemme on syytä keskeyttää tämä tuotantomittakaavassa tapahtuva toiminnan kokeilu ja kehittäminen. Sitä testausta, joka olisi pitänyt tehdä pienissä pilottiyksiköissä, ei voida tehdä jättimittakaavan kaivoksen puitteissa

Hyvä Pekka Haavisto

Otit kantaa Greenpeacen toimintaan sanoen, ettei hyväksy lakeja rikkovaa toimintaa. Lähdemme siitä, ettei myöskään yhtiöiden lakeja rikkovaa toimintaa tule hyväksyä. Talvivaaran kaivos on rikoksen päälle perustettu yhtiö. Jo kaivoslupaa haettaessa ja yhtiön listautuessa pörssiin jätettiin kertomatta ympäristövalvonnalle, työsuojeluvallioille ja pörssi valvonnalle kuuluva olennainen tieto siitä, että liuotusprosessi rikastaa muiden metallien lisäksi myös merkittävässä määrin uraania.

Uraania ja siihen liittyviä riskejä ei tuotu alueen ihmisille tiedoksi, kun laitosta luvitettiin ja rakennettiin. Ympäristölupaan ei uraania kirjattu. Kuitenkin: "Uraani on ollut aina tiedossa", sanoi ydinenergiatarkastaja Aurela Sotkamossa 2011. Uraanin huomiotta jättäminen luvituksessa ja rakennevaatimuksissa on yksi keskeinen syy siihen, että kipsisakka-altaista virtasi kymmeniä tuhansia kiloja uraania sekä varoaltaihin että vesistöihin.

Tällä hetkellä yhtiötä epäillään törkeästä ympäristön turmelemisesta. Meille, joiden kotiseutualueella kaivos toimii, epäilylle ei ole sijaa. Tapahtunut on silmin havaittava asia. On hyvä tiedostaa, ettei kaivosalueella ja tuotantoprosesseissa toimiva ollenkaan voimassaolevan ympäristölupaan puitteissa: (1) Kipsisakka-altaat eivät ole toimintakuntoisia. (2) Varoaltaita on tullut entisten vuotovesien varastoaltaita. (3) Kasojen bakteeritoiminta on sammunut.

Tässä tilanteessa kaivoksen toiminnan jatkaminen on törkeän ympäristön turmelemisen jatkamista. Katsomme, ettei veronmaksajien ja valtion varoja tule sijoittaa tämän toiminnan jatkamiseen. Oikea ratkaisu olisi perua kaivoslupa ja aloittaa kaivoksen hallittu alasajo sul- kemalla runsaasti jäteväettä tuottava metallitehdas.

Sulkemisen ja ympäristövahinkojen kustannukset ovat suuret, mutta nähdäksemme toiminnan jatkaminen tuottaa yhteiskunnalle vieläkin suuremmat haitat ja kustannukset.

Stop Talvivaara - Kansanliike vesistöjen puolesta.
<http://stoptalvivaara.org/fi/avoinkirje23102013.html>